

CGK

ÓSME CZYTAJ!
PRZEDSTAWIENIA ISTOTNE PRZEZ DOTYK
FESTIWAL HUBERMANA
ŚWIĘTO SZLAKU ORLICH GNIAZD

CO / GDZIE / KIEDY W CZĘSTOCHOWIE BEZPŁATNY MIESIĘCZNIK MIASTA CZĘSTOCHOWY nr 8 / wrzesień 2018 ISSN 2544-8749

15 N100
15 N100
15 N100
15 NOC

KULTURALNA W CZĘSTOCHOWIE
15-16 WRZEŚNIA 2018

#15NOC

MUZYKA
LITERATURA I TEATR
FILM
SZTUKI WIZUALNE
TANIEC
DLA DZIECI
RÓŻNOŚCI

NOC.CZESTOCHOWA.PL

FB:NOCKULTURALNACZESTOCHOWA
IG:NOCKULTURALNA

RUSZAJĄ PRACĘ PRZY BUDOWIE PARKU WODNEGO

Park Wodny - element miejskiego programu „Kierunek Przyjazna Częstochowa” – ma zostać oddany do użytku w czerwcu 2020 roku. Oprócz wodnych atrakcji zaoferuje m.in. bardzo urozmaiconą strefę spa, taras wypoczynkowy i część gastronomiczną. Budowa wraz z projektem kosztuje łącznie 51,5 mln zł.

Od lewej Andrzej Stępień - reprezentant „Przemysłówki”, Krzysztof Matyjaszczyk - prezydent Częstochowy i Jarosław Marszałek - zastępca prezydenta Częstochowy

Investycja jest realizowana w formule „projektuj-buduj” w sąsiedztwie Pływalni Letniej MOSiR przy ul. Dekabrystów. Oprócz budowy samego budynku Parku Wodnego, obejmie ona budowę dróg wewnętrznych, parkingów, chodników oraz infrastruktury technicznej. *To inwestycja, która Częstochowie się należy – mówił prezydent Krzysztof Matyjaszczyk podczas symbolicznego wbicia łopaty pod budowę parku. - Jest odpowiedzią na zgłaszane przez lata w ankietach i sondażach wnioski mieszkańców, którzy wskazywali Park Wodny jako jedną z ważniejszych potrzeb. Oczekują oni – obok innych inwestycji – także realizacji projektów poszerzających możliwości aktywnego odpoczynku, relaksu, atrakcyjnego spędzania wolnego czasu.*

Budynek Parku Wodnego – o prostej bryle i płaskim dachu – będzie miał trzy kondygnacje oraz podpiwniczenie, w którym znajdzie

się 46 miejsc parkingowych, z 227 łącznie planowanych. Usytuowany będzie dłuższym bokiem równoległe do ul. Dekabrystów. Kształt budynku i jego lokalizacja umożliwi pozostawienie maksymalnie dużych powierzchni plażowych między nim a istniejącą Pływalnią Letnią. Po stronie wschodniej znajdzie się plac gospodarczy z wejściami technicznymi. Hala basenowa powstanie po południowo-zachodniej stronie budynku Parku Wodnego. Planowane w niej obszerne przeszklenia zapewnią dobre, naturalne oświetlenie oraz rozległe widoki na przyległy teren. *Staraliśmy się, już na etapie koncepcji, a później projektowania, aby mogło tu powstać miejsce przyjazne każdej grupie wiekowej. Posta-*

wiliśmy też na takie rozwiązania techniczne, które obniżą koszty funkcjonowania obiektu – podkreśla zastępca prezydenta Częstochowy Jarosław Marszałek. W centrum hali basenowej znajdzie się niecka rekreacyjna z atrakcjami wodnymi. Wydzielono także mniejsze strefy – dziką i leniwą rzekę, grotę sztucznej fali, część ze sztuczną falą wytwarzaną za pomocą kuli, strefę z masażami pod i nawodnymi oraz gejzerami powietrznymi, a także strefę relaksu z leżankami i ławeczkami z masażem. W pobliżu niecki rekreacyjnej zaplanowano baseny z hydromasażem oraz miejsca wypoczynku na leżakach. Nie zabraknie strefy z brodzikiem dla dzieci. Na parterze budynku znajdą się

punkty kasowe oraz szatnie wyposażone w 227 szafek dla 554 osób, 20 przebieralni (w tym jedna dla osób niepełnosprawnych) oraz dodatkowo 2 szatnie dla grup zorganizowanych (łącznie 105 osób) i 3 przebieralnie (w tym jedna dla osób niepełnosprawnych). Na piętrze zlokalizowano z kolei strefę spa, a także taras relaksacyjny z placem zabaw oraz część gastronomiczną – z barem „suchym” i „mokrym” – na antresoli. Strefa spa obejmie pomieszczenia odnowy biologicznej – saunę suchą fińską, biosaunę z solą, łaźnię kamienną i rzymską, caldarium (czyli odmianną łaźnię parową) z nieco niższymi temperaturami), saunę 4 żywiołów, grotę lodową, saunę „infrared” (z promiennikami podczerwonymi zamiast pieca), grotę solną, basenik schładzający, basen solankowy czy – obecne w wielu kompleksach spa – prysznic „atrakcji i doznań” z różnymi programami kąpieli, którym towarzyszą efekty świetlne oraz odgłosy natury. Na piętrze przewidziano także część administracyjną. W piwnicach znajdują się natomiast pomieszczenia techniczne, socjalne, magazynowe oraz parking. Łączny koszt wykonania prac projektowo-budowlanych to 51 mln 537 tys. zł. Planowany termin zakończenia budowy to 26 czerwca 2020 roku.

INWESTYCJE	3	Ruszają pracę przy budowie wodnego parku
MIASTO	4-5	Pytamy prezydenta o wodne inwestycje/ Zielony zakątek na „Bieganie”/ II Jurajski Kongres Gospodarczy
SPOŁECZNE	6	Nowy plecak/ Energetyczna Częstochowa/ Przesiadaj się i jedź
SPORT	7	Sobota ze szpadą/ Emocje między linami
FESTIWAL	8-9	Stowo w ruchu
MUZYKA	10-11	Święto skrzypiec/ Filharmonia z nowym sezonem
TEATR	12	Rodzina przez dotyk
KINO	13	Angielski teatr w naszym kinie/ Filmowy deser w Alejach
ZAPOWIEDZI	14-15	Najważniejsza noc w roku/ Festiwal Bajki po raz czwarty!
EVVIVA L'ARTE	16	Bunt Versus Pollice Verso
FESTIWAL	17	9 Festiwal Sztuki Niezależnej/ Jednym okiem
MIASTO Z PASJĄ	18	Druga odsłona Gwiezdnej Sagii
ZAPOWIEDZI	19	Narodowe Czytanie „Przedwiośnia”/ Let's Play Częstochowa
REKONSTRUKCJA	20-21	Musykiety na Szlaku Orlich Gniazd
CZĘSTOCHOWSCY PODRÓŻNICY	22	Ciekawski geograf
SPACER Z JULKIEM	23	Sporty wodne w dawnej Częstochowie
KALENDARIUM	24-37	Wydarzenia września
Z INNEJ PÓŁKI	38	Mateusz Rot poleca/ Historia jednej fotografii
KOBIECY KWESTIONARIUSZ	39	Magdalena Cielecka

CZĘSTOCHOWA

CGK: Wydział Kultury, Promocji i Sportu Urzędu Miasta Częstochowy, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45a, 42-217 Częstochowa, tel. 34 370 76 67, e-mail: cgk@czestochowa.um.gov.pl, info do kalendarium: mci@czestochowa.um.gov.pl
 redaktorka naczelna: Magdalena Wach zastępca redaktorki naczelnej: Tomasz Jamrozinski sekretarz redakcji: Adam Florczyk zespół redakcyjny: Magda Fijolek, Michał Mroczek, Karolina Ściubak, Aleksander Wierny, Daniel Zającki
 projekt graficzny i skład: Adam Markowski skład: Anna Stępień korekta: Agnieszka Lipińska, Anna Szczudło-Celińska
 współpraca: Dariusz Dąbrowski, Łukasz Dzwonnik, Sylwia Góra, Łukasz Kolewinski, Tadeusz Piersiak, Juliusz Sętowski, Łukasz Stocherzak, Marcin Szczygiel, Michał Wilk, Andrzej Zagala
 w Internecie: www.cgk.czestochowa.pl, www.czestochowa.pl nakład: 20 000 egz.
 Zdjęcia nieopisane, zamieszczone w wydawnictwie, pochodzą z archiwum UM i instytucji miejskich lub zostały udostępnione przez organizatorów imprez. Informacje o imprezach zamieszczonych w wydawnictwie „CGK” pochodzą od organizatorów poszczególnych imprez. W związku z tym Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za ich treść i ewentualne zmiany. Brak godziny rozpoczęcia imprezy oznacza, że nie została ona ustalona do czasu zamknięcia numeru. Informacje o imprezach zgłoszonych przez organizatorów po dacie zamknięcia numeru są umieszczane na bieżąco na stronie www.cgk.czestochowa.pl. Redakcja zastrzega sobie prawo wyboru i skrótu nadesłanych materiałów.

PYTAMY PREZYDENTA

...O WODNE INWESTYCJE

foto: Lukasz Stacherczak

Ruszyły prace przy budowie Parku Wodnego przy ul. Dekabrystów – wykonawca deklaruje, że w drugiej połowie czerwca 2020 roku będzie gotowy do użytku. Taki Park od dawna pojawiał się na „liście życzeń” częstochowianek i częstochowian. Chcemy, aby ta duża inwestycja – zgodnie z duchem programu „Kierunek Przyjazna Częstochowa” – zapewniła kolejne miejsce wypoczynku i rekreacji, które polubimy i z którego będziemy chcieli regularnie korzystać. Inne miasta miały ze swoimi parkami wodnymi różne doświadczenia. Uważnie analizowaliśmy to wszystko, aby stworzyć projekt możliwie najlepiej „skrojony” dla Częstochowy – atrakcyjny, znacznie poszerzający ofertę wodnej, całorocznej rekreacji, a przy tym „kompaktowy” i ekonomiczny w użytkowaniu. Został pomyślany tak, aby można go było rozszerzyć o nowe elementy – jeśli oczywiście będzie takie zapotrzebowanie, a miasto znajdzie na to środki. Takie inwestycje muszą być prowadzone „z głową”, czyli być rozsądnie dopasowane do obecnych warunków, ale i dawać możliwość ewentualnych modyfikacji. Jestem przekonany, że Park Wodny stanie się jedną z ważniejszych miejskich atrakcji. Za niecałe dwa lata – obok rozrywek typowych dla aquaparków – będzie tam dostępna także bardzo rozbudowana strefa „spa” z wszelkimi rodzajami saun, łaźni, grotą lodową i solną czy „prysznicami wrażeń”. Maluchy będą miały strefę z brodzikiem, a odpowiednio przystosowane szatnie pozwolą korzystać z obiektu także osobom z niepełnosprawnościami. Jego bywalcami będą mogli zostać naprawdę wszyscy, niezależnie od wieku, także nasze seniorki i seniorzy. Równość w dostępie do różnych form wypoczynku jest dla nas naprawdę istotna i dlatego chcemy, aby Park Wodny otworzył się szeroko dla każdego.

Mijające lato to był dobry sezon dla wszystkich lubiących łączyć kąpiele słoneczne z tymi wodnymi. Chcemy jednak korzystać z basenów przez cały rok. Stąd inwestycja w Park Wodny, ale oprócz tego gruntowna modernizacja istniejących obiektów. Już od ponad półtora roku można korzystać ze zbudowanej z miejskiej kasy nowej pływalni przy liceum „Sienkiewicza”. Trwają kolejne prace związane z poprawą warunków na basenach przy szkołach podstawowych nr 2 i 48. W SP 2 przebudowywana jest strefa wejściowa i zaplecze (prace potrwać do października), we wrześniu skończy się termomodernizacja SP 48 - wraz z budynkiem basenu. Tej jesieni (w październiku) będziemy mogli powrócić też na pływalnię MOSiR przy alei Niepodległości – unowocześnioną, a jednocześnie bardziej „eko”. Możliwości popływania „pod dachem” znacznie się więc w mieście poprawią. Tymczasem kończy się letni sezon plenerowy, a w naszych instytucjach kultury sezon właśnie rusza. Wrzesień to także czas na kolejną „Noc Kulturalną”, festiwal „Czytaj!” czy 12. edycję Festiwalu Wiolinistycznego im. B. Hubermana. Podczas tej imprezy, dzięki wirtuozom smyczka, jesteśmy zawsze bliżej renomowanych światowych scen. Zanim więc ponownie przyjdzie czas na plener, korzystajmy z kultury „pod dachem”, nie zapominając przy tym o fizycznej aktywności – o ducha i ciało można w naszym mieście zadbać coraz lepiej, bez względu na porę roku.

Pozdrawiam serdecznie
Krzysztof Matyjaszczyk
Prezydent Miasta Częstochowy

foto: Adam Maronowski

ZIELONY ZAKĄTEK NA „BIEGANIE”

Zielony zakątek pojawił się na głównym częstochowskim placu, obok letniej kawiarenki. Daje możliwość relaksu wszystkim, którzy przysiądą tam na ławkach i leżakach pod niskopięnnymi brzożami.

Nowa, zielona strefa wypoczynku na Placu Biegańskiego to element miejskiego programu „Kierunek Przyjazna Częstochowa”. Pod 15 brzożami, ze zwisającymi w formie parasola koronami, ustawiono 18 ławek oraz 9 leżaków, na których można odpocząć w wygodnej, półleżącej pozycji. Siedziska ławek i oparcia leżaków

wyłożone są świerkowymi deskami. Donice, w których zasadzono brzozy, zrobione są ze stali nierdzewnej. Całość stanowi zwarty, zacieniony kompleks zieleni, między Odwachem obok Ratusza a letnią kawiarenką. Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa Urzędu Miasta Częstochowy planuje

w najbliższym czasie uzupełnić rosnące w donicach brzozy o roślinność wiecznie zieloną (iglaki), tak aby nowy element krajobrazu zachował swoje walory estetyczne również podczas innych pór roku i także wtedy zasługiwał na miano „zielonego” zakątka. Z czasem rozrosną się też brzozy w donicach, dając w okresie letnim więcej cienia.

13. KONKURS FOTOGRAFICZNY
KLIMATY CZĘSTOCHOWY 2018

ZGŁOŚ SWOJE ZDJĘCIA
ŁĄCZNA PULA NAGRÓD
11 000 ZŁ

WWW.KLIMATYCZESTOCHOWY.PL

organizator

współorganizator

II JURAJSKI KONGRES GOSPODARCZY

We wrześniu czekają nas w Częstochowie dwa duże wydarzenia gospodarcze. II Jurajski Kongres Gospodarczy (którego gospodarzem jest miejskie Centrum Obsługi Inwestora) oraz konferencja z cyklu „The BSS Tour: Employer Branding w korporacjach” (którą organizuje Fundacja „Pro Progressio”).

Częstochowie szczególnie zależy na coraz wyższej jakości miejsc pracy – stąd program „Teraz Lepsza Praca”. Chcemy, by lokalne firmy rozumiały budowanie marki nie tylko w kontekście zdobywania nowych klientów, ale również w kontekście pozyskiwania pracowników i zapewnienia im godnych warunków pracy. Z punktu widzenia miasta to bardzo istotne, by wartościowi, wykształceni

na miejscu pracownicy mogli pracować u rodzimych pracodawców, czuli się szanowani i docenieni. II Jurajski Kongres Gospodarczy odbył się w Częstochowie w listopadzie ubiegłego roku. Organizatorem było Centrum Obsługi Inwestora Urzędu Miasta Częstochowy, a współorganizatorami Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie i Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach. Tegoroczna, druga edycja Kongresu odbędzie się w hotelu Scout już 26 września. Ma tych samych organizatorów, a dodatkowo została objęta patronatem Katowickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej. Natomiast partnerami samorządowymi zostały Zawiercie i Myszków. Tematyka obrad dotyczyć będzie kształcenia kadr na potrzeby biznesu i przemysłu oraz tzw. employer branding, czyli budowa-

nia wizerunku firmy tak, by była postrzegana jako pracodawca z wyboru. Miasto zaprasza na konferencję nie tylko pracodawców, ale również studentów i nauczycieli. Rejestracja uczestników zacznie się o godz. 9.30. Wieczorem w ramach Kongresu odbędzie się uroczysta gala, podczas której zostaną wręczone nagrody laureatom konkursu Jurajski Produkt Roku oraz wystąpią aktorzy Teatru im. Adama Mickiewicza. 27 września, także w Hotelu Scout, z inicjatywy Miasta i Fundacji „Pro Progressio”, która zajmuje się rozwojem branży outsourcingu i nowoczesnych usług dla biznesu w Polsce, odbędzie się konferencja z cyklu The BSS Tour. Jej tematyka również obejmie employer branding, a panelistami i gośćmi będą renomowani specjaliści z branży.

NOWY PLECAK

W weekend, 8-9 września, częstochowianie będą mogli rodzinnie spędzić czas w Parku Lisiniec, podczas pikniku wieńczącego akcję charytatywną „Nowy plecak na nowy rok szkolny”. To inicjatywa, w ramach

której dzieci potrzebujące wsparcia otrzymają nowe plecaki z pełnym wyposażeniem. Organizatorzy szacują, że w tym roku może być ich nawet trzysta. Muzyczną gwiazdą tegorocznej imprezy będzie Sławomir. Wstęp na piknik i koncert jest bezpłatny.

Sobota, 8 września, upłynie w Parku Lisiniec bardzo koncertowo. Pojawi się kilka zespołów reprezentujących różne muzyczne style, jednak bez wątpliwości gwiazdą wieczoru będzie Sławomir. Jego występ rozpocznie się o godz. 17.00. Z kolei w niedzielę organizatorzy zapraszają na dzień pełen rodzinnych, piknikowych atrakcji. Od samego rana na częstochowian czekać będzie między innymi: wspólne gotowanie, konkursy kulinarne, animacje dla najmłodszych, malowanie buziek, zabawy na dmuchanym placu zabaw, pokazy psów rasowych. Nie zabraknie też sportowych emocji podczas turnieju siatkarskiego, marszu Nordic-walking czy zawodów biegowych. Będzie

można również postrzelać z łuku i spróbować swoich sił w innych piknikowo-sportowych konkurencjach. Organizatorzy zachęcają do spędzenia w parku całego dnia i proponują, by na piknik zabrać własne koce. Zarówno w sobotę, jak i niedzielę, na Lisieńcu dostępna będzie również komercyjna strefa z food truckami.

9 września o godz. 15.00 odbędzie się uroczysty finał siedemnastej odsłony akcji „Nowy plecak na nowy rok szkolny”. Przypomnijmy, że organizują ją Fundacja Chrześcijańska Adullam oraz Radny Miasta Częstochowy Dariusz Kapinos, a jej inicjatorem był prezydent Krzysztof Matyjaszczyk. Warto dodać

też, że wydarzenie skupia mnóstwo organizacji pozarządowych działających na terenie Częstochowy, a także instytucje takie jak Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej czy częstochowskie Wodociągi. Dodatkowo wspiera ją corocznie ponad setka wolontariuszy. Idea akcji jest bardzo prosta – dzięki funduszom zebranym od przedsiębiorców, osób prywatnych i ludzi dobrej woli, wolontariusze przygotowują pełną wyprawkę szkolną dla dzieci z potrzebujących rodzin. Koszt jednej z nich to około 220 zł. Zwieńczeniem akcji jest piknik, który ma integrować rodziny, promować wartości i pozytywne postawy oraz stanowić okazję do wspólnego powitania roku szkolnego.

ENERGETYCZNA CZĘSTOCHOWA

Częstochowa jako Sygnatariusz Porozumienia między burmistrzami podejmuje inicjatywę zmierzającą w kierunku kształtowania postaw ekologicznych oraz podniesienia świadomości w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii i efektywności energetycznej. Jednym z największych wyzwań, jakie stoją przed współczesnymi samorządami jest zapewnienie odpowiednich warunków dla zrównoważonego rozwoju społeczno-gospodarczego gminy,

przy jednoczesnym poszanowaniu środowiska naturalnego. Ogromną rolę odgrywa w tym zakresie sposób korzystania z energii, od której zależy praktycznie każdy rodzaj aktywności. Częstochowa jako lider w obszarze kształtowania i realizacji zrównoważonej gospodarki energetycznej realizuje liczne działania edukacyjne i promocyjne. W związku z tym corocznie organizowane są w naszym mieście **Miejskie Dni Inteligentnej Energii**, obejmujące między innymi energetyczny festyn plenerowy z wieloma atrakcjami dla wszystkich mieszkańców, który w tym roku odbędzie się w piątek 28 września. Na wszystkich przybyłych na festyn czeka wiele atrakcji, m.in. energorower, stanowiska warsztatowe z pokazami ciekawych eksperymentów, dla najmłodszych - ekologiczna pracownia artystyczna, a dla dorosłych - eksperci z zakresu ograniczenia niskiej emisji. Energetyczna Częstochowa zaprasza mieszkańców do wspólnej zabawy w piątek 28 września, na Placu Biegańskiego, od godz. 10.00 do 17.00.

PRZESIADAJ SIĘ I JEDŹ!

Co roku na naszym kontynencie obchodzi się w dniach 16–22 września Europejski Tydzień Zrównoważonego Transportu (ETZT) – największe wydarzenie poświęcone ekologicznemu transportowi miejskiemu. Tegoroczna kampania odbywa się pod hasłem „Multimodalność”, a mottem jest „Przesiadaj się i jedź!”

Kampania promuje ekologiczne formy mobilności, takie jak środki transportu zbiorowego, rower, ruch pieszki oraz transport multimodalny (czyli łączenie różnych gałęzi transportu). Głównym jej celem jest wskazanie zalet wynikających ze współdzielenia środków transportu, zwłaszcza przy użyciu elektronicznych aplikacji i platform internetowych. Z tej okazji, od 16 do 22 września częstochowianie mogą liczyć na wiele ciekawych inicjatyw promujących zrównoważony transport.

SOBOTA ZE SZPADĄ

15 września, w Akademickim Centrum Sportu przy ul. Zbierskiego 6, rozegrany zostanie jubileuszowy XV Turniej Siermierny Młodzików i Dzieci do lat 13 w szpadzie Kmicic Cup. To od lat największa w naszym mieście impreza dla miłośników białej broni, którzy marzą o sukcesach tak legendarnych polskich szermierzy, jak Witold Woyda, czy Egon Franke.

Kmicic Cup od pierwszej edycji organizuje Wiodący Ludowy Klub Sportowy Kmicic Częstochowa, czyli stowarzyszenie zajmujące się szkoleniem szermierczego narybku pod Jasną Górą. Turniej przez lata zyskał sobie miano imprezy rozpoczynającej sezon szermierczy w naszym kraju. Na planszach w Częstochowie regularnie pojawia się w nim ponad 100 zawodniczek i zawodników.

Pierwsza edycja zawodów w istocie była zmaganiem drużynowymi, w których rywalizowaliśmy z zespołem z Gliwic – przypomina prezes Kmicica, Stanisław Sączek. – Teraz zmagania szpadzistów i szpadzistów wpisane są w kalendarz najważniejszych wydarzeń w tej dyscyplinie sportu, odbywających się pod patronatem Polskiego Związku Szermierczego.

Poprzedni sezon był dla szermierzy Kmicica jednym z najlepszych w ostatnich latach. W mistrzostwach kraju młodzików po srebrny krążek sięgnął Marcin

Żelazny, który co prawda w poprzedniej edycji turnieju Kmicic Cup nie znalazł się nawet w najlepszej ósemce, ale w czempionacie spał się wybornie.

Droga do sukcesów w szermierce jest bardzo wyboista. Liczy się tu talent, ale nade wszystko regularna praca na treningach, na których toczy się dziesiątki potyczek sparingowych – dodaje sternik Kmicica.

W jubileuszowym wydaniu turnieju Kmicic Cup do rywalizacji przystąpiła cała grupa młodych szpadzistów Kmicica. Z pewnością na zajęcie wysokiego miejsca w imprezie stać będzie Mikołaja Puchałę i Antoniego Cieślaka. Obaj już niejednokrotnie mędownowali się w ścisłej czołówce zawodów krajowych.

Początek tegorocznych szpadowych bojów wyznaczono na godz. 10.00. Finałowe walki odbędą się około godz. 16.00. Wstęp na imprezę jest bezpłatny.

Andrzej Zaguła

EMOCJE MIĘDZY LINAMI

15 i 16 września w Hali „Polonia” znów będziemy ekscytować się bokserskimi pojedynkami. Częstochowa bowiem, już po raz dwudziesty drugi, stanie się gospodarzem pięściarskiego Memoriału im. Mariana Chudego i Wincentego Szyńskiego. Zobaczmy tam, podobnie jak w ubiegłych latach, zawodników młodego pokolenia z kraju i zagranicy.

Zaprosiliśmy kilka ekip międzynarodowych. Mam nadzieję, że przyjadą do nas bokserzy z Irlandii, Rosji, Ukrainy, Białorusi, Niemiec i Litwy. Nasz współpraca z przedstawicielami tych krajów trwa od lat. Oni startują w naszej imprezie, my jeździmy na zawody, które organizują oni. Pewnie, gdybyśmy mieli więcej środków finanso-

wych, ekip zagranicznych byłoby jeszcze więcej. Nasz memoriał mimo wszystko cieszy się sporą popularnością. W tym roku chcieli nawet wystartować Anglicy. Może zobaczymy ich na ringu za rok – tłumaczy prezes Startu Częstochowa, głównego organizatora memoriału, Tadeusz Skwara.

Bokserzy Startu przynajmniej w kilku kategoriach wagowych powinni należeć do czołowych postaci imprezy. Udanego występu powinniśmy spodziewać się przede wszystkim po Macieju Małyszku, który ma na swoim koncie srebrny medal wywalczony na Ogólnopolskiej Olimpiadzie Młodzieży.

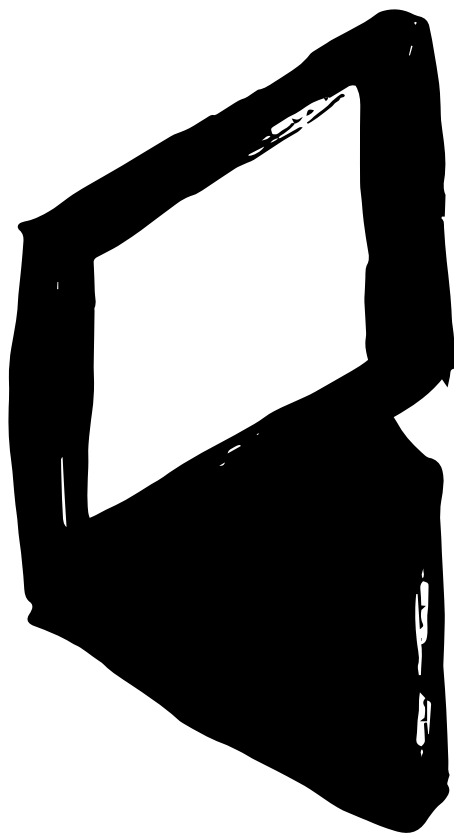
Teraz Maciej przeszedł do kategorii juniora, ale mam nadzieję, że nic nie straci ze swoich umiejętności – przekonuje Skwara. – Podobnie jak

nasz dwukrotny mistrz Śląska kadetów, Dawid Turek.

Z pięściarzami Startu od kilku sezonów pracuje Michał Zalas. I to pod jego okiem częstochowianie przygotowują się do zawodów w Hali „Polonia”. Uroczyste otwarcie memoriału zaplanowano 15 września na godz. 16.35.

Przy okazji rywalizacji w Hali „Polonia” nie zabraknie wspomnień o najbardziej znanym wychowanku częstochowskiego Startu, Jerzym Kuleju, którego pierwszym szkoleniowcem był patron memoriału Wincenty Szyński. Przedstawiciele Startu mocno włączyli się w budowę pomnika dwukrotnego mistrza olimpijskiego. Ma on stać w Częstochowie w siódmą rocznicę śmierci wybitnego pięściarza.

Andrzej Zaguła

SŁOWO W RUCHU

Festiwal Dekonstrukcji Słowa „Czytaj!” to tygodniowe święto szeroko pojętej literatury. Wyjątkowa okazja, by złapać słowo w ciągłym ruchu, skaczące od bibliotek do galerii sztuki, teatrów czy kin. Szansa, by przekonać się, na jakie książki jest aktualnie moda, a równocześnie trzymać rękę na pulsie w temacie literackich eksperymentów. Przede wszystkim jednak Festiwal „Czytaj!” to akcja, która chce przekonać, że czytanie to najfajniejszy sposób spędzania wolnego czasu.

W tym roku „Czytaj!” dzieć się będzie od 24 do 30 września i jest kilka tropów, według których zbudowana jest ósma edycja festiwalu. Tradycyjnie bardzo ważne miejsce w programie zajmują spotkania z literackimi gośćmi. Jako pierwszy pojawi się **Kuba Małecki (24.09)**, który swoją pisarską przygodę zaczynał od fantastki i opowieści grozy, szybko jednak jego proza zaczęła wymykać się wszelkim gatunkowym etykietom i szufladkom – co ostatecznie przyniosło mu sporą popularność. Jego „Ślady”

**JAKUB
MAŁECKI**

nominowane były do Nagrody NIKE, a „Dygot” zdobył nominację do Nagrody ANGELUSA. Jesienią w księgarniach pojawi się jego najnowsza książka „Nikt nie idzie”. Wśród gości festiwalu nie zabraknie również reporterów. I tak do Częstochowy dał się zaprosić **Marcin Kołodziejczyk (25.09)**. Nieszablone podejście do non fiction przyniosło sporą popularność jego zbiorom reportaży „B. Opowieści z planety prowincja”, „Dysforia. Przypadki mieszczan polskich” i „Bardzo martwy sezon. Reportaże naoczne”. Na „Czytaj!” będzie on jednak przede wszystkim promował swoją debiutancką powieść „Prymtyw. Epopeja narodowa”. Na Festiwalu pojawią się również **Angelika Kuźniak** i **Magdalena Grzebałkowska (27.09)**. Pierwsza z nich stała się ostatnio specjalistką od reporterskich opowieści o niezwykłych kobietach: Stryjeńskiej, Demarczyk, Papuszy, Dietrich... Jednak wydana w zeszłym roku, napisana wspólnie z Ewelina Karpacz-Oboładze, „Krótka historia o długiej miłości” to portret niezwykłego uczucia, które zaczęło się od alfabetu Morse’a i przetrwało prawdziwą gehennę stalinowskich więzień. Z kolei Grzebałkowska, autorka bestsellerów „Beksińscy. Portret podwójny” i „1945. Wojna i pokój”, przyjedzie opowiadać o „Komedzie. Osobistym życiu jazzu”, biografii jednego z najważniejszych polskich kompozytorów i muzyków.

Festiwal „Czytaj!” to także rozmowy o tym, jak dziś opowiada się obrazem i jak dekonstruuje się literaturę na potrzeby sztuk graficznych. Dlatego nie można przegapić spotkania z **Se-**

**MARCIN
KOŁODZIEJCZYK**

bastianem Frąckiewiczem (29.09), który ma na koncie trzy tomy wywiadów z polskimi komiksarzami, twórcami street-artu i ilustratorami. Oczywiście w tym roku nie może też zabraknąć dyskusji o literaturze tworzonej przez pisarki, w końcu obchodzimy 100-lecie uzyskania praw wyborczych przez kobiety w Polsce. Ten temat z pewnością będzie się przewijał podczas spotkania z **Ingą Iwasiów (29.09)** – poetką, prozaiczką, literaturoznawczynią, krytyczką i pomysłodawczynią Nagrody Literackiej „Gryfia”, wyróżnienia, którego celem jest m.in. promowanie twórczości kobiet. Kwestia wyzwań, jakie przed pisarkami stawia współcze-

**ANGELIKA
KUŹNIAK**

ny rynek wydawniczy pojawi się na pewno również podczas rozmowy z **Joanną Bator (30.09)**. Laureatka Nagrody NIKE, za bestselera „Ciemno, prawie noc”, przyjedzie jednak na „Czytaj!” przede wszystkim opowiadać o swojej najnowszej powieści „Purezento” oraz o niegaspaszącej fascynacji Japonią i jej kulturą.

Tegoroczna edycja Festiwalu na swój sposób włącza się także w obchody Roku Zbigniewa Herberta. Przede wszystkim pierwszego dnia imprezy, w Bibliotece, będzie można wysłuchać koncertu „Bądź wierny. Idź”, przygotowanego specjalnie na tą okazję przez zespół **Wolność Ptaków Drażni Drzewa (24.09)**. Muzykom będą towarzyszyły wizualne **Magdy Kanawki**, absolwentki wrocławskiej ASP. Gościem specjalnym „Czytaj!” będzie również **Andrzej Fra-**

**INGA
IWASIÓW**

naszek (28.09), autor najnowszej i wyjątkowej biografii Herberta. Będzie to doskonała okazja do dyskusji o tym, dlaczego postać wybitnego poety jest tak ważna dla polskiej literatury i jak mocno skomplikowany życiorys twórcy wpłynął na jego niezwykłą i mądrą poezję.

W tym roku przypada również 95. rocznica urodzin Krzysztofa Borunia, klasyka polskiej literatury science-fiction i popularyzatora nauki, który na dodatek pochodził z Częstochowy. Z tej okazji organizatorzy Festiwalu chcieli przypomnieć sylwetkę autora „Jasnowidzenia inżyniera Szarka” i „Ósmego kręgu piekieł”. Oczywiście postanowili zrobić to w sposób nieszablony. Po pierwsze, namówili zaprzyjaźnioną artystkę wizualną **Anię Wójcik (27.09)**, by stworzyła specjalną instalację inspirowaną prozą prekursora polskiej literatury fantastycznej. Po drugie

**JOANNA
BATOR**

zwerbowali zespół **Korine Sky Riot (27.09)** do stworzenia zjawiskowego widowiska muzycznego „Kłacza Wszechświata czyli First & Last Show in the Black Hole”, które zabierze zgromadzoną publiczność w kosmos, w światy z książek Borunia.

Ostatnia postać, którą w tym roku „Czytaj!” chce przypomnieć, to Jan Himilbsbach – kultowy aktor, ale też pisarz i scenarzysta. Jemu w dużym stopniu poświęcona będzie festiwalowa środa **(26.09)**. Najpierw, w Miejskiej Galerii Sztuki, fragmenty prozy Himilbsbacha przeczyta **Marek Ślosarski**, a później jego historie muzycznie ogra **Krzysiu Niedźwiecki**. Na finał zaś będzie można zobaczyć „Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy”, film stworzony według scenariusza Himilbsbacha.

Oczywiście w ramach Festiwalu czeka nas jeszcze więcej atrakcji. Tradycyjnie warto zwrócić uwagę na **warsztaty: pisarskie z Łukaszem**

**SEBASTIAN
FRĄCKIEWICZ**

Orbitowskim (25.09), tworzenia blogów ze **Zwierzem popkulturalnym (30.09)**, **performance z Alex Freiheit (30.09)** oraz **dotyczące poezji flarf z Piotrem Mareckim (30.09)**. Nie zabraknie także **flashmoba wolontariuszy (24.09)** oraz **gry miejskiej (29.09)** – tym razem inspirowanej Harrym Potterem. Swój projekt „nowak/ nowaczka/ nowacy” prezentuje **Jana Shostak (24.09)**, **Antoni Borkowski (28.09)** zaprosi na poetycką wystawę do Konduktorowni, a **Marcin Cieńki** wystąpi z monodramem inspirowanym „Dziadami”. Natomiast o muzyczne tło zabaw ze słowem zadbają **BigRip (25.09)**, **SIKSA (29.09)** i **Czerwone Świnie (30.09)**. Cały program „Czytaj!” można znaleźć w naszym kalendarium. Wstęp na wszystkie imprezy jest wolny. **af**

**MAGDALENA
GRZEBĄŁKOWSKA**

ŚWIĘTO SKRZYPKIEC

Częstochowska Filharmonia nosi imię Bronisława Hubermana i od prawie dwudziestu lat organizuje festiwal poświęcony osobie oraz twórczości swojego patrona. Zawsze było to artystyczne przedsięwzięcie skrojone na najwyższą miarę światową, a tegoroczna odsłona Festiwalu Wiolinistycznego zapowiada się równie znakomicie!

Pod koniec września na scenie Filharmonii Częstochowskiej pojawi się imponujący zestaw niezwykłych muzyków z Polski i całego świata. Dlatego warto między 22 a 28 września znaleźć czas na odkrywanie skarbów 12. Festiwalu Wiolinistycznego im. Bronisława Hubermana. W ten sposób będzie okazja, by przez cały tydzień cieszyć się niesamowitymi wykonaniami i kompozycjami wybitnych artystów.

Festiwal rozpocznie się Nadzwyczajnym Koncertem Inauguracyjnym, podczas którego Orkiestrze Symfonicznej Filharmonii Częstochowskiej, pod batutą Adama Klocka, towarzyszyć będzie Shlomo Mintz

- skrzypce uważany za jednego z najwybitniejszych wirtuozów tego instrumentu. Muzyk urodził się w Rosji, ale wychował i artystycznie kształcił w Izraelu, gdzie zadebiutował w wieku 11 lat z Orkiestrą Filharmonii Izraelskiej. Tą samą, którą w latach 30. ubiegłego wieku tworzył Bronisław Huberman. Z kolei jako szesnastolatek zagrał w Carnegie Hall, gdzie towarzyszyła mu Orkiestra Symfoniczna Pittsburgha. Mintz nie tylko gra na skrzypcach, ale również dyryguje, doradza światowym orkiestrom, uczestniczy w pracach jury konkursów muzycznych oraz kształci młodych artystów. Ostatnio dał się poznać także jako kompozytor. Premiera jego uwertury

Mariusz Patyra

„Anthem To An Unkown Nation” odbyła się w zeszłym roku w Vigadó Grand Hall w Budapeszcie. Przez krytyków, muzyków i melomanów jest uznawany za jednego z największych artystów naszych czasów. Podczas jego występu w Częstochowie usłyszymy „Fantazję góralską op. 17” Zygmunta Noskowskiego, „II Koncert skrzypcowy d-moll op. 22” Henryka Wieniawskiego oraz „Cztery pory roku” Antonio Vivaldiego.

W festiwalowym programie znajduje się również recital mistrzowski Mariusza Patyry. Artysty, który, mając niespełna 24 lata, jako pierwszy Polak wygrał prestiżowy Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy Premio Paganini (Genua

2001). Lokalni melomanii z pewnością pamiętają, że Patyra wystąpił już podczas Festiwalu im. Hubermana, piętnaście lat temu, jako: „Wielki talent, wielka nadzieja”.

Podczas tegorocznej edycji imprezy nie zabraknie także częstochowskich akcentów. Wystąpi Aleksandra Szwejkowska-Belica, z koncertem promującym płytę „Pieśń o Ziemi”, na której znalazły się utwory Karola Szymanowskiego, Grażyny Bacewicz, Szymona Laska czy Romana Palestera. Z kolei doświadczona formacja Huberman Piano Trio wykona kompozycje m.in. Fryderyka Chopina i Andrzeja Panufnika. W jej składzie znajduje się Barbara Karaśkiewicz, związana z Filharmonią Częstochowską oraz Uniwersytetem Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie. Dodatkowo będzie można usłyszeć występ młodego i utalentowanego kwartetu smyczkowego Diverso String Quartet, który zaprezentuje muzykę Romana Padlewskiego oraz Aleksandra Tansmana.

W tym roku na szczególną uwagę zasługiwał będzie również projekt „Seifert”, w wykonaniu Atom String Quartet. Swoją koncert oprą oni na bazie muzyki wybitnego

skrzypka jazzowego Zbigniewa Seiferta. Zgromadzona publiczność usłyszeć więc będzie mogła nowe aranżacje utworów pochodzących z takich albumów jak „Man of the light, Kilimanjaro”, „Passion”, czy pierwszej amerykańskiej płyty artysty zatytułowanej po prostu: „Zbigniew Seifert”.

Salę koncertową Filharmonii Częstochowskiej wypełni również „Folk nie z tej ziemi”. Podczas tego wydarzenia spotkają się dwa zespoły łączące brzmienia etniczne, folkowe z elementami klasyki i jazzu: grupa Lautari (z gościnnym udziałem Marcina Pospieszalskiego) oraz Kapela Maliszów.

Roby Lakatos

Na finał festiwalu częstochowska publiczność, będzie miała okazję posłuchać Roby'ego Lakatosa, w programie „Szalone skrzypce i muzyka świata” (zagra on w towarzystwie Orkiestry Symfonicznej Filharmonii Częstochowskiej). Ten węgierski Rom, nazywany „skrzypkiem diabła”, wymyka się wszelkim klasyfikacjom - swobodnie wykonuje muzykę klasyczną, jazzową oraz rodzimą twórczość węgierskich Romów. Jest ceniony nie tylko za swój kunszt i wszechstronność, ale również za niezwykłą energię, którą szczerze dzieli się z publicznością. W trakcie Festiwalu Hubermana z pewnością iskrzyć będzie podczas wykonania „Czardasza” Vittorio Montiego, „Tańca węgierskiego nr 5” Johanna Brahmsa, „Skrzypka na dachu” Jerry'ego Bocka, czy „Suity bułgarskiej” Wiachesława Semyonowa.

Festiwalowi Wiolinistycznemu im. Bronisława Hubermana w tym roku towarzyszyć będzie wystawa fotografii Zbigniewa Burdy, dokumentująca najważniejsze momenty poprzednich edycji. Szczegółowy program imprezy można znaleźć w naszym kalendarium i na stronie internetowej Filharmonii.

Michał Wilk

Shlomo Mintz

FILHARMONIA Z NOWYM SEZONEM

Nowy sezon artystyczny Filharmonii Częstochowskiej to wszystko, co melomani kochają najbardziej, a więc muzyka w najlepszym wydaniu, stałe i sprawdzone imprezy oraz dodatkowe wydarzenia, podnoszące temperaturę muzycznych doznań.

74. sezon artystyczny w Filharmonii Częstochowskiej rozpocznie się wyjątkowym wydarzeniem, bo 12. Festiwal Wiolinistycznym im. Bronisława Hubermana, szerzej opisanym powyżej. Dość tylko wspomnieć, że pod koniec września na scenie pojawiają się m.in. Shlomo Mintz, Aleksandra Szwejkowska-Belica, Roby Lakatos, Atom String Quartet czy Huberman Piano Trio.

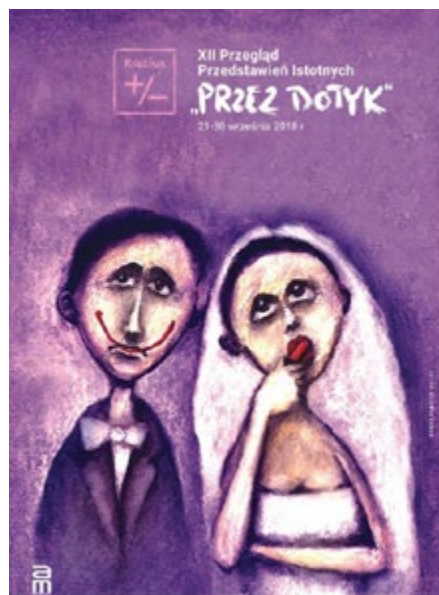
Warto jednak zwrócić uwagę również na pozostałe wydarzenia, zwłaszcza na duże cykle takie jak VI Konkurs Wokalny im. Jana, Edwarda i Józefiny Reszków, który odbędzie się na przełomie lutego i marca 2019 r. oraz 15. edycję Festiwalu Jazzu Tradycyjnego Hot Jazz Spring, na który przyjdzie nam poczekać do czerwca. Ale już teraz warto zaostrzyć swój muzyczny apetyt. Czekają nas również tradycyjne

i sprawdzone punkty programu, np. akademickie koncerty kameralne, organizowane wspólnie z Uniwersytetem Humanistyczno-Przyrodniczym im. Jana Długosza w Częstochowie, koncerty przy świecach odbywające się w lokalnych świątyniach, czy też czwartkowe wieczory z Chórem Filharmonii Częstochowskiej „Collegium Cantorum”. Ponadto najmłodszy miłośnicy muzyki mogą skorzystać z oferty pro-

jektów edukacyjnych takich jak „Filharmonia Dzieciom”, „Feel Harmony - Poczuj klimat!” czy też „Filharmonia Malucha”. To jednak nie wszystko. Dodatkowo możemy liczyć na koncerty okolicznościowe, jak chociażby Koncert Noworoczny – Bitwa na głosy „Sopranissimo vs. Tre Voci” (trzej tenorzy kontra trzy sopranistki) czy też Koncert dla Mamy z piosenkami Violetty Villas. Co więcej, w Filharmonii Czę-

stochowskiej odbędzie się wiele wydarzeń gościnnych, na które również warto znaleźć czas. Finałem sezonu artystycznego będzie zaś sceniczne wykonanie „Strasznego Dworu” z okazji Roku Stanisława Moniuszki. Dokładne kalendarium wydarzeń oraz szczegółowe informacje można śledzić na stronie internetowej Filharmonii.

Michał Wilk

RODZINA PRZEZ DOTYK

Teatr im. Adama Mickiewicza zaprasza w tym roku na Przegląd Przedstawień Istotnych od 21 do 30 września. Pretekstem scenicznych spotkań będzie rodzina - taka „Rodzina plus minus”. Podana na osiem sposobów, przez siedmiu teatralnych master-szefów z różnych części Polski. Polecamy tę niezwykłą ucztę!

Przegląd otworzy 21 września spektakl „Pustostan” Teatru Polskiego z Bielska-Białej. To groteskowy dramat rodzinny Maliny Prześlugi, rozgrywający się podczas jednego wieczoru – kolacji wigilijnej. To obraz współczesnej rodziny, która bardziej czeka na kolejną emisję filmu „Kevin sam w domu”, niż wspólne świętowanie.

22 września w menu rodzinnym dwie pozycje. Jako pierwszy - monodram „I będą święta” w wykonaniu Agnieszki Przepiórskiej. To monolog kobiety, która straciła męża w katastrofie lotniczej. Spektakl, wyreżyserowany przez Piotra Ratajczaka i napisany przez Piotra Rowickiego, zainspirowany jest reportażami i wywiadami prasowymi. Monodram został już wyróżniony nagrodami na czterech festiwalach teatralnych. Tego samego dnia słodko-gorzkie przedstawienie „Żarty z życia”, na podstawie opowiadań Antoniego Czechowa, zaprezentuje gospodarz przeglądu, czyli częstochowski teatr.

Następnego dnia - 23 września – również dwa teatralne dania. Monodram „Tato nie wraca” Agnieszki Przepiórskiej oparty na jej osobistych doświadczeniach. Autor tekstu, ceniony dramaturg Piotr Rowicki, ze wspomnień Przepiórskiej uczynił uniwersalną historię młodej kobiety, która dorastała bez ojca. Tego samego dnia będzie można również zobaczyć przedstawienie „Tata ma kota (albo Poczytaj mi Tato)” Szymona Bogacza, w reżyserii Łukasza Witt-Michałowskiego. Sztuka jest subiektywnym spojrzeniem na problem rozpadających się małżeństw i dzieci, do których ojcowie zazwyczaj tracą swoje prawa. W spektaklu Sceny Prapremier InVitro zobaczymy Przemysława Sadowskiego.

Teatr Proxima z Krakowa zaszerwuje w piątek, 28 września wspaniale zainscenizowaną tragicomedie o chorwackiej rodzinie - jej traj-

Scena Prapremier InVitro

Teatr Proxima z Krakowa

mach i radościach - zatytułowaną „Murzyni we Florencji”. Historia autorstwa Vedrany Rudan jest opowiadana z niecodziennej perspektywy dwóch płodów, które w brzuchu matki podsłuchują trzy wcześniejsze pokolenia - i układają różne wersje przyszłości swojej i swoich przodków.

„Bóg mordu” to danie niezwykle, komedia

psychologiczna jednej z najpopularniejszych autorek w Europie, Yasminy Rezy. Akcja spektaklu rozgrywa się w czasie rzeczywistym, podczas spotkania dwóch małżeństw, które chcą obgadać bójkę swoich dzieci. Na scenie 29 września, obok aktorów Teatru Nowego im. Witkacego ze Słupska, zobaczymy również Katarzynę Maciąg i Lesława Żurka. Finałem dwunastej odsłony „Przez Dotyk” będzie spektakl „Tato” Artura Pałygi w reżyserii Małgorzaty Bogajewskiej z Teatru Bagateli. Jest to dramat o skomplikowanych relacjach ojcowsko-synowskich, któremu towarzyszy muzyka wykonywana na żywo przez aktorów. Tegoroczny przegląd jest zróżnicowany, w sensie języka teatralnego. Każdy z prezentowanych w nim spektakli jest na swój sposób spektaklem prowokującym do zastanowienia się nad współczesną rodziną. Osobiście cieszę się, że w kilku z nich poruszany jest problem roli ojca w rodzinie lub do czego prowadzi jego brak – mówi dyrektor Teatru im. Adama Mickiewicza Robert Dorosławski.

Magda Fijolek

ANGIELSKI TEATR W NASZYM KINIE

Wyobraźcie sobie, że jak za dotknięciem magicznej różdżki, przenosicie się z sali kinowej prosto do National Theatre w Londynie. Tak, to jest możliwe! Wystarczy kupić bilet w Kinie Studyjnym OKF „Iluzja” i uczestniczyć w transmisji spektaklu prosto z brytyjskiej stolicy.

Od 2016 roku na ekranie częstochowskiego kina studyjnego pojawiają się spektakle z londyńskich teatrów zrzeszonych pod nazwą National Theatre. Można już było zobaczyć retransmisje m.in. „Hamleta”, „Amadeusza” i „Aniołów w Ameryce”. W maju tego roku odbyła się pierwsza transmisja – był to „Makbet” z Rorym Kinearem i Anne-Marie Duff.

Przed nam trzeci teatralny sezon, w ramach którego czekają nas najlepsze spektakle z dobrowolną obsadą. Podstawową zaletą tego projektu, poza tym, że przedstawienie oglądamy na dużym ekranie – mówi Małgorzata Stasikowska – Lis z OKF-u – jest to, że naprawdę czujemy atmosferę teatru. W przeciwieństwie do Teatrów Telewizji, widzimy nie tylko spektakl, ale słyszymy reakcje publiczności. Retransmisje z londyńskiego teatru trwają dokładnie tyle czasu, ile spekta-

kle. A w czasie przerw mamy szansę obserwować widownię i zwiędzać poszczególne teatry, nawet za kulisami. Prezentowane są również rozmowy z reżyserem, aktorami i innymi twórcami spektaklu. Tego nie otrzyma widzownia żywego teatru. I oczywiście wszystko jest w znakomitej jakości obrazu HD i dźwięku Dolby Digital Surround oraz polskimi napisami.

Pierwsza okazja, by przenieść się do londyńskiego National Theatre, już 27 września. Będzie to transmisja spektaklu „Król Lear” z Ianem McKellanem, znanym między innymi z roli Gandalfa Białego we „Władcy Pierścieni”. Sztuka Williama Szekspira - uważana przez wielu znawców za najlepszą tragedię, jaką kiedykolwiek napisano - ukazuje dramat starzejących się ojców odrzuconych przez własne dzieci, ale i w zaślepieniu odtrącających tych, którzy naprawdę ich Kochają.

31 października, podczas Halloween, zobaczymy transmisję przedstawienia „Frankenstein” z Benedictem Cumberbutchem jako Potworem. Ten dramat oparty na klasycznej powieści grozy był już retransmitowany w częstochowskim kinie studyjnym, poprzednio jednak Cumberbutch występował w roli Doktora.

Kolejnym transmitowanym spektaklem będą „Szalenstwa króla Jerzego”. Dramat napisany przez jednego z najbardziej lubianych brytyj-

skich dramaturgów, Alana Bennetta (autora takich sztuk, jak „The History Boys” i „The Lady in the Van”) miał również w latach 90. XX w. adaptację filmową i w takiej formie został nagrodzony BAFTA. Tutaj w tytułowej roli króla Jerzego zobaczymy Marka Gatissa, aktora który, dzięki roli Mycrofta Holmesa w serialu „Sherlock” oraz wielu innych kreacjom w brytyjskich serialach telewizyjnych, zdobył olbrzymią popularność.

Na koniec tego roku, w Mikołajki, czeka nas transmisja „Antoniusza i Kleopatry” z Ralphem Finnesem i Sophie Okonedo. Wielka miłość i wielka polityka to główne wątki tego dzieła Williama Szekspira. Dramatopisarz zachował podstawowe fakty historyczne, opierając się prawdopodobnie na źródłach starożytnych tłumaczonych na angielski, m.in. „Żywotach sławnych mężów” Plutarcha. Jak zwykle jednak miały one posłużyć do pokazania ludzkich namiętności i ich wpływu na losy jednostek i całych narodów.

Magda Fijolek

Antoniusz i Kleopatra

FILMOWY DESER W ALEJACH

We wrześniu gościem filmowego spotkania w ramach akcji „Aleje – tu się dzieje!”, będzie reżyserka Kinga Dębska. Wcześniej czekają nas seanse jej dwóch filmów: „Plan B” i „Moje córki, krowy”. Wstęp na spotkanie i projekcje filmowe jest wolny.

Pokaz pierwszego filmu - „Plan B” - zaplanowano 7 września, o godz. 18.45. 8 września seans „Moje córki krowy” wystartuje o godz. 17.30,

a po nim – o godz. 19.00 - rozpocznie się spotkanie z reżyserką. Pretekstem do rozmowy będzie Rok Praw Kobiet.

Kinga Dębska jest laureatką wielu nagród festiwalowych za „Hel”, „Aktorkę” oraz „Moje córki krowy” oraz III Nagrody PISF (wspólnie z Miką Dunin) za scenariusz w konkursie „Script Pro” (2017). Jej najnowszy film „Zabawa, zabawa” będzie miał premierę na najbliższym Festiwalu Filmów Fabularnych w Gdyni.

Aleje
TU SIĘ DZIEJE!

NAJWAŻNIEJSZA NOC W ROKU!

To będzie już 15. edycja Nocy Kulturalnej, imprezy, która stała się prawdziwą wizytówką miasta. Choć sztab dowodzenia zawsze znajduje się w Ośrodku Promocji Kultury „Gaude Mater”, to Noc od początku była organizowana kolektywnie przez instytucje miejskie, kluby i lokale oraz niezależnych animatorów. Wspólnie zawsze udawało się wypracować program niezwykle różnorodny i bogaty, a ponieważ w tym roku przypada jubileusz to i atrakcje szykują się wyjątkowe. Ponad 100 wydarzeń w jedną niezapomnianą noc. 15 września nie warto kłaść się spać.

Tegoroczna Noc Kulturalna rozpocznie się od oficjalnego otwarcia muralu „Strażnik czasu” Tomasza Sętowskiego, na Placu Rady Europy. Warto tam się pojawić, również dlatego, że o muzyczne tło tego wydarzenia zadbają 3Kings, czyli zespół sprawnie przeplatający muzykę klubową z jazzem i elementami improwizowanymi. Ich występy w przestrzeni publicznej zawsze przyciągają tłumy i zapewne nie inaczej będzie tym razem. W trakcie 15. Nocy muzyczne atrakcje powinny znaleźć dla siebie miłośnicy bardzo różnych dźwięków. Jazz zabrzmi w Filharmonii dzięki zespołowi Follow Dices. Wystąpi też dwóch wirtuozów fortepianu: Wojtek Szczepanik w Muzeum Częstochowskim i Pianohooligan (Piotr Orzechowski) w OPK „Gaude Mater”. Fani hip hopu koniecznie muszą pojawić się na występie HADESA w namiocie na Placu Biegańskiego oraz w Pubie Sportowym Stacherzak podczas koncertu kolektywu APP (Sensi i Dj Kebs). Z kolei miłośników klasycznego polskiego rocka z pewnością zwabi podwórko współdzielone przez Klubokawiarnię Pestkę i Pub Szafa Gra, gdzie zagrają między innymi Püdelisi i Chłopcy z Placu Broni. W tym kontekście warto również wspomnieć o Piotrze Banachu, współzałożycielu grupy Hej, który na Scenie TFP wystąpi z Kasią Sondej, pod szyldem BAIKA. Dobrze, solidne gitarowe granie zabrzmi również w Muzycznej Mecie, gdzie pokażą się składy Lewe Łokcie i Ted Nemeth. Natomiast, jak łączyć muzykę alter-

HADES

natywną z poezją śpiewaną, pokaże Janek Samołyk w Restauracji Pecorino. Podczas Nocy Kulturalnej będzie można również usłyszeć kilka młodych kapel, o których robi się coraz głośniejszy i lada chwila zacznie się ich wielka kariera. Do tego grona z pewnością można zaliczyć: duet Linia Nocna (Namiot na Placu Biegańskiego), synth popowy projekt Kasi Klimczyk LASS (Lomobar), egzotyczną Pomponikę (Del Piero Ristorante), Zosię Mikucką występującą pod pseudonimem Soniamiki (Cafe Belg) oraz Gang Śródmieścia (Pub Sportowy Stacherzak), czyli nowy, ostro femini-

styczny, projekt Karoliny Czarneckiej. Oczywiście Noc Kulturalna to nie tylko koncerty. W tym roku równolegle toczyć się będą chociażby dwa maratony filmowe. OKF zaprasza na przegląd dzieł Emira Kusturicy, natomiast Biblioteka przygotowała kino dla całej rodziny. Zawiedzeni nie powinni być również miłośnicy sztuki scenicznej. Teatr im. Adama Mickiewicza przygotował noc pełną absurdu, na którą złożą się przedstawienia: „Kobiety, których nie ma”, „Łysa śpiewaczka” oraz „Ptaki spadają”. Natomiast w Liceum Słowackiego będzie można zobaczyć młodych

3 KINGS

adeptów sztuki aktorskiej. Swoje spektakle pokażą tam grupy teatralne działające przy „Słowaku”, „Norwidzie” i „Koperniku”. Z kolei na stęsknionych rywalizacji będzie czekać gra miejska „Częstochowskie M&M's”, strefa Retro gier elektronicznych oraz wielka planszówkowa uczta, czyli Twierdza nocą. Kolekcjonerzy niecodziennych doświadczeń koniecznie powinni zahaczyć o wystawę przygotowaną przez twórców profilu fb. „Naprawdę nieśmieszne rysunki”, spróbować jogi nocą oraz sprawdzić jak brzmi Krajobraz dźwiękowy Częstochowy o czwartej nad ranem. Nie zabraknie również znanych i lubianych punktów programu, które w poprzednich edycjach cieszyły się olbrzymią popularnością. Najmłodszy jak zawsze mogą liczyć na moc warsztatów specjalnie dla nich przygotowanych. Znowu pojawi się specjalny kulturalny tramwaj, który równocześnie będzie mobilną reklamówką Nocy oraz mini galerią sztuki. Z kolei tradycyjna taperka tym razem odbędzie się w Regionalnym Ośrodku Kultury i zabierze nas w niezwykły świat „Alicji w krainie czarów”. Hit poprzedniej nocy czyli Burlesque&Boylesque Show znowu rozgrzewać będzie atmosferę w OPK „Gaude Mater”, a napięcia nie zabraknie na pewno również podczas spotkania z autorką kryminałów Katarzyną Pużyńską, literackim gościem tegorocznej edycji. I, jak co roku najdłużej, bo do samego rana, bawić się będą miłośnicy muzyki klubowej w Klubie Rura, na Scenie TFP, Pubie Szu-

GANG ŚRÓDMIEŚCIA

flada oraz w namiocie na Placu Biegańskiego podczas Silent Disco. Oczywiście to tylko drobny wycinek atrakcji 15. Nocy Kulturalnej. Cały program imprezy można znaleźć w naszym kalendarium i na stronie noc.czestochowa.pl. Wstęp na wszystkie wydarzenia za okazaniem karnetu w cenie 15 zł. Warto tu zaznaczyć, że całkowity dochód ze sprzedaży karnetów zostanie przekazany na dofinansowanie imprez przyszłorocznej Nocy Kulturalnej.

af

15 NOC
15 NOC
15 NOC
15 NOC

KULTURALNA W CZĘSTOCHOWIE
15-16 WRZESNIA 2018

Festiwal Bajki to projekt Biblioteki Publicznej w Częstochowie promujący najlepszą literaturę dla dzieci i młodzieży.

FESTIWAL BAJKI PO RAZ CZWARTY!

W tym roku impreza rozpocznie się 19 września od edukacyjnego spotkania dla dorosłych (rodziców, opiekunów, bibliotekarzy, nauczycieli i pedagogów) na temat roli ilustracji w książkach dla dzieci. Gośćmi spotkania będą Małgorzata Cackowska (Uniwersytet Gdański), Marta Todys (Polska Sekcja IBBY) i Urszula Palusińska (absolwentka Wydziału Grafiki ASP w Krakowie), które spróbują przekonać dorosłych, by wybierali dla swoich dzieci pozycje różnorodne graficznie, a jednocześnie spójne pod względem dopasowania ilustracji do tekstu. Ekspertki opowiedzą

również o picturebookach - uwielbianych przez dzieci książkach bez tekstu. Spotkaniu towarzyszyć będzie kiermasz książek wydawnictw Nasza Księgarnia i Dwie Siostry. Pierwszego dnia festiwalu uczestnicy poznają również laureatów dwóch plastycznych konkursów: na projekt okładki ulubionej książki lub bajki oraz 6-kadrowy komiks z żabką (symbolem Festiwalu Bajki w Częstochowie) w tle. Na prace konkursowe Biblioteka czeka do 15 września (szczegóły na stronie: www.biblioteka.czest.pl). Do wygrania cenne nagrody.

Kolejne dni imprezy upłyną na spotkaniach z pisarzami i warsztatami z ilustratorami. Dzień będą one w kilkunastu bibliotecznych filiach, w różnych dzielnicach miasta. Wśród festiwalowych gości znajdują się: Iwona Cała, Małgorzata Flis, Eliza Piotrowska, Joanna Rusinek, Katarzyna Ryrych, Natalia Talarek-Oswald, Joanna Zagner-Kołat, Marcin Bruchnalski, Waldemar Cichoń i Artur Nowicki. Finał tegorocznego Festiwalu Bajki nastąpi w sobotę, 22 września, tradycyjnie w Parku im. S. Staszica. Gościem honorowym będzie laureat wielu literackich nagród - Paweł Berę-

sewicz. Autor powieści, opowiadań i wierszy dla dzieci, a także tłumacz, anglista. Podczas spotkania najmłodszy wysłuchają kilku opowiadań z „Pocztu psujów polskich”, by następnie zilustrować je wspólnie z Arturem Nowickim podczas warsztatów. Plenarowe spotkanie wzbogaci spektaklem „Czerwony Kapturek” aktorzy Teatru Nieoczywistego, a Teatr Jednej Miny zaprosi do cyrkowych zabaw. Projekt dofinansowano ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Irmína Młynarczyk

Plonące niebo, olej na płótnie, 3x (160x110 cm), 2017

BUNT VERSUS POLLICE VERSO

Co jest motorem naszych działań? Kontestacja czy konsensus? Dezaprobata czy akceptacja? Sprzeciw czy jednomyślność? Rewolucja czy ewolucja? Na te pytania, w cyklu obrazów inspirowanych pobytem w Rosji, postanowiła odpowiedzieć Beata Bigaj-Zwonek. Wernisaż w Miejskiej Galerii Sztuki - na którym zobaczymy blisko 50 prac z serii „BUNT versus pollice verso” - będzie miał miejsce 13 września, a wystawa potrwa do 21 października.

Tematyka prac dotyka przede wszystkim problemu buntu. Albert Camus w „Człowieku zbuntowanym” powiedział, że „aby istnieć, człowiek musi się buntować!”. Czy podobnie jest w wypadku artysty? Na to pytanie stara się odpowiedzieć Beata Bigaj nie tylko na płótnie, ale również posiłkując się klasycznymi tekstami kultury: „Człowiekiem zniewolonym” Czesława Miłosza, „Rokiem 1984” George’a Orwella, „Outsiderem” Colina Wilsona, „Metropolis” w reżyserii Fritza Langa, a także literaturą obozową. XX wiek to czas poszukiwania godności ludzkiej w świecie zrujnowanym przez wojny, w obliczu klęski wszelkich wartości. Rodzący się wtedy egzystencjalizm jest odpowiedzią na zastaną rzeczywistość, choć to odpowiedź dramatyczna. Karl Jaspers dowodzi, że to właśnie sytuacje graniczne kształtują los człowieka, Jean Paul Sartre stawia go w obliczu nieograniczonej wolności, która jednak zawsze wiąże się z odpowiedzialnością, a Albert Camus „wrzuca” go do świata pozbawionego złudzeń, gdzie ten czuje się obco. Człowiek krzyczy, ale świat milczy. Jak pogodzić się z tym milczeniem?

Niezgodą na bezsens rzeczywistości i wojen. Buntując się. Tylko w ten sposób nasze życie nabiera sensu. Czy my dzisiaj także buntujemy się przeciwko zastanej rzeczywistości? Czy wyrażamy niezgodę na wyrządzane na naszych oczach zło? Czy mamy odwagę powiedzieć NIE, kiedy wiemy, że komuś dzieje się krzywda? Aktualność tematu jest bez wątpienia mocnym atutem wystawy. Artystka pyta, dlaczego człowiek włącza się ślepo w działania tłumy, idzie za przykładem innych, podąża za wątpliwym autorytetem. Pytanie „dlaczego tak się dzieje?” jest istotne w kontekście wielu aktualnych dzisiaj tematów. I choć projekt odnosi się często do wydarzeń II wojny światowej, w szczególności holokaustu, to bez wątpienia znajdziemy tu również odniesienia do dzisiejszych wojen, migracji czy obozów dla uchodźców. Obok tych wielkich tematów, równie ważne są dla artystki postawy przyjmowane wobec tych wszystkich mniejszych dylematów dnia codziennego. W ich kontekście bunt jest dla Bigaj jedną z najbardziej naturalnych postaw.

Ważnym źródłem wizualnych inspiracji była dla artystki wyprawa do Rosji. Beata Bigaj na przełomie września i października 2017 roku, odwiedziła Moskwę i Petersburg, zbierając materiały m.in. w Galerii Trietiańskiej i Ermitażu, ale również na ulicach, w metrze i codziennych sytuacjach mieszkańców współczesnej i dawnej stolicy Rosji. Doświadczenia te wpłynęły na formalną koncepcję obrazów. Bigaj sięga zarówno do tradycji sztuki zaangażowanej, jak i do twórczości artystów dzisiaj już raczej zapomnianych, takich jak: Albin Egger-Lienz, André Fougeron, Aleksandr Dejneka czy Jurij Pimenov. Projekt „BUNT versus pollice verso” zakładał prezentację obrazów artystki w kilku miejscach w Polsce. Pierwsza odsłona wystawy miała miejsce w kwietniu 2018 roku w Miejskiej Galerii Sztuki w Dębicy. Kolejne to BWA w Pile (czerwiec 2018) oraz BWA w Sandomierzu (lipiec-sierpień 2018). Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie to jak na razie jej ostatni przystanek.

Sylwia Góra

9 FESTIWAL SZTUKI NIEZALEŻNEJ

Free Art Fest From Poland to impreza wymyślona przez Anitę Grobelak, animatorkę kultury od wielu lat konsekwentnie budującą przestrzeń dla młodych artystów, które umożliwiają im spotkanie się, pokazanie światu i wymienianie doświadczeniami. I dokładnie taki jest ten festiwal. Zapraszamy od 20 do 23 września do Sceny Tff.

Tradycyjnie trzonem Festiwalu Sztuki Niezależnej jest przegląd młodych zespołów muzycznych. Każdy dzień to szansa, by posłuchać kapel zebranych w różne kategorie. I tak czwartek (20.09) należeć będzie do tych spod szyldu „FREE&HP”, zagrają: Dziką Plażą (Częstochowa/ Poraj/ Masłońskie), Koniec Kryzysu (Częstochowa/Poczesna), Nie Pamiętam (Warszawa/ Mińsk Mazowiecki), Eder (Chrzanów) oraz Sugerowana Cena Detaliczna (Wrocław/ Częstochowa/ Behos). Z kolei w

piątek (21.09) będzie można usłyszeć zespoły art rockowe: Wedon'tnow (Częstochowa), Pogoria (Dąbrowa Górnicza), Sam Som (Katowice/ Sosnowiec), Mexyk (Łódź), Trail (Poczesna/ Częstochowa), The Bells (Częstochowa/Olsztyn), Przepraszam, pomyłka (Częstochowa, Kalej). Stawkę zamknie w sobotę (22.09) spora dawka muzyki metalowej w wykonaniu: Szatnie, Przeproś (Częstochowa/Kalej), Sygryda Storrada (Częstochowa), SickNest (Katowice, Sosnowiec, Chorzów), Infearnite (Radomsko / Częstochowa), Midnight Lunarium (Kraków, Częstochowa, Dębica), Warhlack (Katowice, Babice), DoomWings (Częstochowa) i Snowblind (Katowice, Częstochowa). Free Art Fest będzie również okazją, by zobaczyć kolejną zbiorową wystawę grupy „ATINA 002”. W jej skład wchodzi artyści reprezentujący różne techniki, różne pokolenia i różne miasta: Karol Barton (Kraków), Elżbieta Chodo-

rowska (Częstochowa), Urszula Chodorowska (Łódź), Wioletta Cielecka (Rzeszów), Joanna Chwastek (Mysłowice), Karolina Gołczyk (Wrocław), Anita Grobelak (Częstochowa), Monika Hartman (Katowice), Małgorzata Kania (Katowice), Alicja Kowalska, Agnieszka Musiał (Warszawa), Tomasz Nowicki (Częstochowa), Julia Panek „Dżulia Pank” (Częstochowa – Poznań), Marian Panek (Częstochowa), Joanna Sidorowicz (Częstochowa). Natomiast wszyscy młodzi animatorzy kultury powinni zainteresować się warsztatami skierowanymi specjalnie do nich, w sobotę (22.09) od godz. 15.00 do 17.00. Na zajęcia można się zgłosić pisząc na mail: galeriateatrufrompoland@vp.pl Festiwal zamkną niedzielne warsztaty plastyczno-literackie dla dzieci i młodzieży „Bajkoland” (zapisy również przez mail: galeriateatrufrompoland@vp.pl) oraz artystyczna akcja Anity Grobelak pt. „Kompilacja”: *oprac. af*

JEDNYM OKIEM DARIUSZ DĄBROWSKI

DRUGA ODSŁONA GWIEZDNEJ SAGI

Zeszłoroczny Star Wars Day okazał się dużym sukcesem. Próba zmieszczenia całej galaktyki w Miejskim Domu Kultury, nie dość, że zakończyła się powodzeniem, to jeszcze licznie zgromadzona tam publiczność, ani przez chwilę nie narzekała na nudę. Wyszło na jaw, że w Częstochowie jest bardzo wielu fanów Gwiezdných Wojen - zarówno tych młodszych, jak i starszych - którzy marzą o regularnych wycieczkach do świata stworzonego przez George'a Lucasa. Organizatorzy imprezy postanowili pójść za ciosem i wyjść naprzeciw tym oczekiwaniom - w związku z czym, na 29 września przygotowali drugą odsłonę częstochowskiego Święta Gwiezdných Wojen.

Fandom miłośników Gwiezdných Sagi to miliony ludzi na całym świecie. Również w Polsce mamy ogrom pasjonatów, którzy każdą wolną chwilę poświęcają, by jeszcze lepiej poznać świat wymyślony przez George'a Lucasa i jeszcze mocniej się w niego zanurzyć. Fani przekonują, że oficjalne filmy, książki, komiksy i gry to dopiero początek... Zachęcają, by na własną rękę rozwijać to uniwersum i bez ograniczeń fantazjować na jego temat. Dróg jest tutaj wiele: można pisać fan-fiki, rysować komiksy, tworzyć scenariusze gier, projektować modele statków kosmicznych albo w końcu zapisać się do jednej z wielu grup kostiumowych i po prostu na chwilę stać się jednym z ulubionych bohaterów Gwiezdných Wojen. Star Wars Day chce uchylić mieszkańcom miasta drzwi do tego kosmicznego świata fanów.

I tak częstochowska Gildia Rycerzy Jedi, która po raz drugi jest organizatorem tego wydarzenia, zaprasza na cały dzień wypełniony gwiazdnowojennymi atrakcjami. Przede wszystkim czeka nas sporo prelekcji na temat Star Wars, bo jest o czym rozmawiać. Minęło już kilka lat od przejęcia marki przez Disneya i w tym czasie tempo rozwoju oficjalnego uniwersum imponująco wzrosło. Co chwila pojawiają się nowe komiksy, książki i gry, a w kinach prawie co rok dostajemy nową historię ze świata Gwiezdných Sagi. Specjaliści podczas Star Wars Day pomogą uporządkować cały ten materiał, odnaleźć połączenia i powiązania oraz przede wszystkim wskażą, co trzeba poznać koniecznie, a co omijać jak najszerszej. Natomiast jeśli ktoś sam czuje się specjalistą od Ciemnej lub Jasnej Strony Mocy i wie, że zjadł zęby na odkrywaniu sagi rodu Skywalkerów, to musi wziąć udział w którymś z licznych konkursów wiedzy o Star Wars.

Bardzo ważną częścią imprezy będą również atrakcje dla najmłodszych, bo od dawna wiadomo, że Gwiezdne Wojny to kulturowe doświadczenie łączące pokolenia. Dlatego dla dzieci, które 29 września pojawią się w Miejskim Domu Kultury, otwarta zostanie specjalna Akademia Jedi. Milusińscy będą mogli spróbować sił w walce na miecze świetlne, sprawdzić się jako piloci myśliwców oraz przekonać się, czy faktycznie drzemie w nich autentyczna Moc.

Najważniejszym punktem wszystkich gwiazdnowojennych konwentów są jednak spotkania z grupami kostiumowymi. Nie zabraknie ich również podczas tegorocznego Star Wars Day. W Częstochowie pojawią się przedstawiciele Polish Garrison 501st Legion i Rebel Legion Eagle Base, a do tego Wrocławski Fanklub Gwiezdných Wojen i Imperium Mocy. Dzięki nim fani będą mogli stanąć oko w oko ze szturmowcami, Hanem Solo, Lukiem, Leia, czy też Lordem Vadem. Kosmicznych moc wrażeń gwarantowana!

af

NARODOWE CZYTANIE „PRZEDWIOŚNIA”

Na sobotę, 8 września zaplanowano w Częstochowie kolejną odsłonę Narodowego Czytania, zainicjowanego w 2012 r. przez Prezydenta RP Bronisława Komorowskiego. Od 2015 r. akcję obejmuje swym Honorowym Patronatem Para Prezydencka: Andrzej Duda i Agata Kornhauser-Duda. W ramach tegorocznej, siódmej edycji przedsięwzięcia zaprezentowane zostanie „Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego.

8 września, o godz. 12.00, Prezydent Miasta Częstochowy Krzysztof Matyjaszczyk dokona oficjalnej inauguracji Narodowego Czytania „Przedwiośnia”, oddając następnie głos zaproszonym do lektury osobom. Zakończenie całości imprezy planowane jest na godz. 15.00. Miejscem realizacji częstochowskiej odsłony Narodowego Czytania będzie - tradycyjnie - Park im. Stanisława Staszica. „Sceną” dla osób czytających stanie się pomost nad stawem z fontanną, a przestrzenią dla słuchaczy - teren wokół stawu i sąsiadujące z nim alejki. W związku z Rokiem Kobiet, fragmenty „Przedwiośnia” -

ukazujące przede wszystkim wątki kobiece w powieści - czytać będą panie reprezentujące częstochowskie instytucje kultury. W program imprezy wpisano również prezentację przygotowaną przez uczniów Zespołu Szkół Technicznych i Ogólnokształcących im. Stefana Żeromskiego w Częstochowie. Artystycznym zwieńczeniem czytania będzie koncert w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Muzycznych im. Marcina Józefa Żebrowskiego w Częstochowie. Wszyscy uczestnicy akcji otrzymają specjalnie zaprojektowane, okolicznościowe pocztówki.

Agnieszka Lipińska

**LET'S PLAY
CZĘSTOCHOWA**

E-sport już dawno przestał być niszową ciekawostką i stał się zjawiskiem masowym. Turnieje gier komputerowych przyciągają nie tylko tysiące graczy, ale mają również swoją wierną publiczność. „Let's Play Częstochowa” to impreza, która od kilku lat pozwala mieszkańcom naszego miasta przekonać się na własnej skórze, na czym polega frajda z elektronicznego współzawodnictwa. Najbliższa edycja już 15-16 września w Hali Sportowej Częstochowa.

Wraz z kolejnymi odsłonami częstochowski turniej pokazał, że można go stawiać na jednej półce z największym wydarzeniem tego typu w Polsce. Podczas ostatniej edycji Let's Play Częstochowa można było spotkać wiele czołowych drużyn z krajowej sceny e-sportowej, między innymi „IzakoBoards” czy „Pompa Team”.

Zeszłoroczna pula nagród (ponad 60 000 tys. zł) przyciągnęła prawie 1000 graczy, a online zebrało się ich łącznie 200 000 tys. W tym roku organizatorzy zapowiadają podobną skalę emocji. Z pewnością nie zabraknie licznych konkursów dla fanów przy stanowiskach wystawców ze świata elektroniki. Sami zawodnicy będą

mogli natomiast sprawdzić swoje umiejętności w takich grach, jak: Counter Strike Global Offensive, League of Legends, Pro Evolution Soccer; FIFA18 i Hearthstone. Szczegółowe informacje dotyczące imprezy można znaleźć na stronie: letsplay.czestochowa.pl.

MUSZKIETY NA SZLAKU ORLICH GNIAZD

W sobotę 22 września, na błoniach Parku Lisiniec, odbędzie się największa rekonstrukcja historyczna w dziejach naszego miasta. Wydarzenie skupi rekonstruktorów wieku XVIII z całej Europy, którzy zjadą się do obozu powstałego nad Bałtykiem. Dzięki temu, odwiedzając częstochowski park, będzie można przenieść się do czasów saskich i podejrzeć z bliska życie ówczesnych żołnierzy, markietanek, szlachty oraz służby. Całość organizowana jest przez rekonstruktorów ze Stowarzyszenia Garnizon Fortecy Częstochowskiej we współpracy z Urzędem Marszałkowskim Województwa Śląskiego i Urzędem Miasta Częstochowy, które współfinansują imprezę w ramach Święta Szlaku Orlich Gniazd.

Spora część częstochowian potrafi już bezbłędnie skojarzyć czerwono-granatowe kurtki z garnizonom stacjonującym w XVIII wieku w fortecy okalającej Jasną Górę. Grupa rekonstruktorów, znana mieszkańcom z pikników regularnie odbywających się w Parku Staszica oraz z honorowej salwy oddawanej podczas obchodów Święta Niepodległości, systematycznie się rozrasta. Coraz większe robią się też ich pomysły i ambicje. Tym razem, w ramach cyklu imprez z okazji Święta Szlaku Orlich Gniazd, postanowili przypomnieć, gdzie ten szlak ma początek i 22

września organizują w częstochowskim Parku Lisiniec największą XVIII-wieczną rekonstrukcją historyczną w Polsce. „Częstochowa - Północna Brama Jury. Sztuka Wojenna XVIII wieku” to pieczołowicie przygotowany program, który przybliży ma kulturę, sztukę oraz aspekt militarny baroku. Do Częstochowy przyjedzie prawie setka rekonstruktorów z całej Polski i Europy. Wśród nich pojawi się między innymi osoba odtwarzająca ówczesnego monarchę panującego w Rzeczypospolitej, Augusta II Mocnego. Już w piątek, 21 września, w cen-

trum miasta będzie można spotkać patrole XVIII-wiecznego wojska, a na błoniach Parku Lisiniec zacznie powstawać historyczny obóz. To z pewnością pozwoli częstochowianom wczuć się w ducha epoki. Natomiast wieczorem – o godzinie 20.30, gdy staną już wszystkie namioty wojska i szlachty - oddana zostanie uroczysta salwa z armat i muszkietów otwierająca imprezę. W sobotę, od godziny 10.00 do 16.00, na terenie obozu zainscenizowane zostaną liczne dioramy historyczne i scenki rodzajowe z epoki. Dodatkowo publiczność

będzie miała okazję nauczyć się kilku prostych tańców z tego okresu i skosztować potraw wtedy jedzonych. Z kolei w samo południe nie można przegapić godzinny pokaz musztry, a tuż po jego zakończeniu warto wybrać się na koncert muzyki barokowej. Wystąpi śpiewaczka operowa Pamela Sinicka oraz trio smyczkowe. Część artystyczną rekonstrukcji zamknie zabawne przedstawienie XVIII-wiecznego teatru kukielkowego (godz. 14.00) oraz pokazy tańców historycznych przygotowane przez rekonstruktorów (godz. 15.15). Kulminacyjnym punktem imprezy będzie jednak wielka bitwa (godz. 18.00) - starcie dwóch oddziałów piechoty i artylerii okraszone zapierającymi dech efektami pirotechnicznymi. Członkowie częstochowskiej grupy rekonstrukcyjnej, mają nadzieję, że cała ta inscenizacja ośmieli kolejnych miłośników historii i szeregi garnizonu znowu się powiększą. Warto o tym pomyśleć, bo nasi rekonstruktorzy regularnie pojawiają się w pałacach i na polach bitew nie tylko w Polsce, ale również w Rosji, Niemczech i Czechach. W najbliższej przyszłości planują zaś podbój Hiszpanii i Tentyf. Od kilku lat ściśle współpracują przy organizacji Festiwalu Saskiego w Kutnie, a ich wkład w rozwój rekonstrukcji wieku XVIII w kraju jest niezaprzeczalny. By do nich dołączyć, wystarczy napisać do grupy na profilu facebookowym. Weterani z Garnizonu Fortecy Częstochowskiej pomogą skompletować strój i ekwipunek oraz podzielą się niezbędną wiedzą. Jest zatem okazja, żeby kolejną bitwę przeżyć już od środka, z muszkietem na ramieniu.

oprac. af

CIEKAWSKI GEOGRAF

Przemysław Rychter jest absolwentem I LO im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie i studiów geograficznych na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Po zakończeniu formalnej edukacji postanowił osobiście poznać świat, o którym wcześniej uczył się w salach wykładowych. Owocem tej podróży jest jego blog „Geociekawostki”.

Jego miłość do gór zaczęła się od wycieczki na Śnieżkę w Karkonoszach. Wraz z koleżanką wybrali się tam zimą, zupełnie nieprzygotowani. W jeansach, z butelką wody i kanapkami zbłądzili wówczas we mgle. Gdy sytuacja została już opanowana, całość starali się obrócić w żart, ale ta wyprawa dała im sporo do myślenia. Właśnie wtedy Przemek nauczył się szacunku do gór i postanowił z górskich wędrówek uczynić swoją pasję. Dzięki internetowi szybko znalazł ludzi po-

dobnie „zakreconych” i zaczął z nimi systematycznie poznawać Alpy, góry Bałkanów oraz Karpaty Rumuńskie i Ukraińskie. Te ostatnie szczególnie przypadły mu do gustu. Leżące na Ukrainie Gorgany, zwane najdzikszyimi górami Europy, stały się ulubionym celem jego wyjazdów. Zwykł zwiedzać je, śpiąc pod namiotem, gotując na ognisku i często wędrując w deszczu, po kolana w błocie. Po powrocie z wojaży Przemek zawsze czuł nieustanną potrzebę rozwijania swojego hobby i pielęgnowania wiedzy zdobytej na studiach. Z tego powodu stworzył blog o chwytliwej nazwie „Geociekawostki”. Okazał się on świetnym narzędziem, by inspirować innych do podejmowania podróży. Oprócz wyszukiwania w sieci i prezentowania najbardziej wyjątkowych zakątków świata, Przemek zamieszcza na swojej stronie również autorskie reportaże z własnych wycieczek.

Ostatnia wyprawa krajoznawcza zaprowadziła go wraz z grupą przyjaciół aż na Islandię. Tam zwiedzali wschodnie fiordy, wyruszając każdorazowo ze swojej bazy, którą było miasteczko Reyðarfjörður. Zanim do niej dotarli robili wiele przystanków, w tym jeden nad jeziorem Jökulsárlón, nazywanym również lodową laguną ze względu na pływające po nim miniaturowe góry lodowe. Udało im się

również zdobyć szczyt Holmantindur, z którego rozpościera się wyjątkowo malownicza panorama okolicy. Islandia pełna jest wyjątkowych wodospadów, które przyciągają podróżników jak magnes. Jednym z ciekawszych, który udało im się zobaczyć, jest trzeci pod względem wysokości wodospad Islandii – Hengifoss.

Miejscem, które podczas tej wyprawy zrobiło na Przemku największe wrażenie, był obszar geotermalny wulkanu Krafla, o nazwie Hverir (Hverarönd). Na terenie tym występują m.in. fumarole, czyli szczeliny, przez które wydostają się gazy wulkaniczne. Nieprzyjemny zapach, kałuże z gotującym i bulgoczącym błotem, gleba w odcieniach żółci i czerwieni oraz brak jakiegokolwiek roślinności sprawiają wrażenie krajobrazu wyjętego z filmu o Marsie.

Mając Przemka za swojego przewodnika, można by poznać świat od najpiękniejszej strony, choć nie wiem, czy starczyłoby komukolwiek czasu na zobaczenie wszystkich zachwycających miejsc na Ziemi. Warto jednak spróbować, posiłkując się zamieszczonymi na blogu listami najciekawszych atrakcji geograficznych np. kraterów uderzeniowych, formacji skalnych czy jezior.

Daniel Zalejski

SPORTY WODNE W DAWNEJ CZĘSTOCHOWIE

Wioślarstwo, a później kajakarstwo były tymi sportami, które przyjęły się najwcześniej w Częstochowie. Pierwsze znane zawody wioślarskie, łączące zabawę z rywalizacją sportową, zostały rozegrane na Warcie 28 czerwca 1885 roku.

Zachowały się relacje ze wspomnianej imprezy, która odbyła się z okazji - kiedyś popularnego, a dziś już zapomnianego - święta wianków. Według obszernego sprawozdania zamieszczonego w „Tygodniu” piotrkowskim, miała zgromadzić na brzegach rzeki około 10 tysięcy częstochowian. Była muzyka wykonywana przez orkiestrę wojskową, bufet z posiłkami oraz stoiska, gdzie piękne dziewczęta sprzedawały wianki i bukietki kwiatów. Stały też namioty, w których zasiadały miejscowe damy. Zanim zaczęły się zawody, wioślarze, ubrani w „kostiumy według formy warszawskiego towarzystwa wioślarskiego”, wypłynęli na rzekę i bawili zebranych zręcznym chwytaniem wianków i kwiatów rzucanych przez kobiety. W wyścigu jedynek na dystansie 1800 m zwyciężył Gogolewski, a w dwójkach ze sternikiem (również na takim odcinku) tryumfowała osada w składzie: Edmund Wodziński i Julian Fuchs ze sternikiem Henrykiem Markusfeldem. Zwycięzcy podziękowali damom za doping i po wypiciu na ich cześć lampki wina wskoczyli do rzeki. Zawody zakończyły: koncert chóru męskiego płynącego tratwą efektownie udekorowaną lampionami, pokaz sztucznych ogni, puszczanie balonów oraz poruszający się rzeką korowód łodzi z ogniami bengalskimi. W korespondencji zaznaczono też, że Wartą popłynęło 2 tysiące „gorejących wianków”, a dochód z imprezy (blisko 180 rubli) zostanie

przeznaczony na niezamożnych uczniów miejscowego Gimnazjum Męskiego. W latach 90. XIX w. działała sekcja sportów wodnych kółka kolarskiego „Częstochowscy Towarzystwo”; w roku 1896 posiadała 5 łodzi. Według Stefana Gajosa - nad rzeką Stradomką, w miejscu gdzie łączyła się z Wartą, powstała pierwsza w Częstochowie, prowizoryczna co prawda, przystań wodna. Od roku 1906, gdy utworzono sekcję wodną przy fabryce „La Czenstochovienne”, toczyła się tam rywalizacja sportowa. Częstochowscy wioślarze wykorzystywali swoje łodzie i umiejętności nie tylko w trakcie zawodów sportowych. Czynili to także podczas częstych wiosną sytuacji powodziowych; wyruszali na ratunek zagrożonej ludności Sachalina, Zawodzia i okolic. Intensywność uprawiania sportów wodnych wzrosła po utworzeniu w 1928 r. w Częstochowie obwodu Ligi Morskiej i Rzecznej (od 1930 r. była to Liga Morska i Kolonialna). Wybudowano wówczas przystań wioślarską na tzw. kanale Kohna (odnodze rzeki Warty) – przy wejściu do fabryki juty „Warta” (ul. Krakowska 45). W 1937r. w tymże ośrodku sportów wodnych znajdowała się już spora flotylla: 4 łodzie wiosłowe, 10 kajaków, 3 łodzie żaglowe. Cumowały też jednostki będące własnością prywatną: 51 kajaków i 2 łodzie. Klub Wioślarsko-Żeglarski Ligi był organizatorem regat kajakarskich

i wioślarskich; odbywały się w pięciu klasach podczas Dni Morza i na świętego Jana – 24 czerwca. Ich trasa biegła od przystani do miejsca, w którym Stradomka wpadała do Warty (przy moście łukowym przy ul. Krakowskiej) i z powrotem. W Częstochowie funkcjonowały też inne przystanie; w lipcu 1937 r. dokonano otwarcia stacji wodnej oddziału Związku Strzeleckiego na Rakowie; znajdowała się nad Kuceliną, organizowano tam obchody Dni Morza, a także pikniki dla mieszkańców Rakowa i Bleszna. W roku 1938 Liga Morska pozyskała za symboliczną złotówkę plac obok tzw. stawu Szwedego (nieдалеko wspomnianego mostu przy ul. Krakowskiej) i również tam wybudowała przystań. Po II wojnie światowej odrodziła się w Częstochowie Liga Morska; w końcu lat czterdziestych powstała niewielka przystań na Stradomce przy wpływie do Warty. Wrócono wówczas do przedwojennej tradycji regat wioślarskich i kajakarskich. Na zbiorniku na Kucelinie własną sekcję żeglarską i przystań zorganizowało w roku 1953 koło Ligi Przyjaciół Żołnierza przy Hucie B. Bieruta (obecnie Huta Częstochowa ISD). Od 1972 r. ta sekcja żeglarska nosi nazwę „Enif”. To już jednak inna opowieść, godna pióra nestora częstochowskich żeglarzy i sumiennego kronikarza tegoż sportu – Jerzego Błażeja Mazika.

Juliusz Sętowski

Kajakarze zimą (rozlewisko przy wpływie Stradomki do Warty). Fotografia ze zbiorów Ryszarda Stoińskiego.

01.09 sobota

Całoroczny Rajd im. Zygmunta Łęskiego Etap VII
Organizator: Oddział Regionalny PTTK, Aleja Najświętszej Maryi Panny 39/41, tel. 34 324 21 20, 604 135 176 (w godz. 13.30 – 18.00), mail: pttkregczwa@op.pl

Uroczystości związane z obchodami 79. rocznicy wybuchu II wojny Światowej – godz. 10.00
Plac Pamięci Narodowej

Otwarcie wystawy pokonkursowej oraz ogłoszenie wyników VII Konkursu Sztuki Ludowej „Azurowe piękno. W świecie koronki i wycinanki” - godz. 14.00
Muzeum Częstochowskie, Pawilon Wystawowy, Park im. S. Staszica

Otwarcie wystawy pokonkursowej oraz ogłoszenie wyników VII Konkursu Sztuki Ludowej „Azurowe piękno. W świecie koronki i wycinanki” 1 września - godz. 14.00
Muzeum Częstochowskie, Pawilon Wystawowy, Park im. S. Staszica
Muzeum Częstochowskie od 2000 r., cyklicznie co trzy lata, organizuje konkursy poświęcone sztuce ludowej. Tegoroczna edycja dedykowana została wycinance oraz koroncom. Ideą konkursu „Azurowe piękno. W świecie koronki i wycinanki” jest ukazanie aktualnego stanu tradycyjnego wycinankarstwa oraz koronkarstwa, jak również próba uchwycenia i zaprezentowania transformacji, jakie zachodzą w tych dwóch dziedzinach twórczości ludowej. Celem przedsięwzięcia jest także edukacja oraz popularyzacja rękodzieła jako materialnego dziedzictwa kulturowego. Imprezie będzie towarzyszyło udostępnienie przestrzennej instalacji artystki NeSpoon.

Seans filmowy:
• „Niesamowita historia Wielkiej Gruszki” - **godz. 11.00 /Wakacyjny iluzjonista/**
• „Bolszoj” - **godz. 13.15**
• „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - **godz. 15.45 i 20.30**
• „Lato” - **godz. 18.00**
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

XIX Dni Europejskiej Kultury Ludowej: „Wież” spotkanie z fotografem Zbigniewem Burdą – godz. 17.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

Spektakl teatralny: „Łysa śpiewaczka” – godz. 19.00
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Kameralna/
Bilety: 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowo)

RKS Raków vs. Odra Opole – godz. 17.00
Miejski Stadion Piłkarski „Raków”, ul. Limanowskiego 83

Koncert zespołu Hurragan – godz. 20.00
Restauracja Pecorino, Stary Rynek 22

02.09 niedziela

Seans filmowy:
• „Niesamowita historia Wielkiej Gruszki” - **godz. 11.00 /Wakacyjny iluzjonista/**
• „Bolszoj” - **godz. 12.30**
• „Łysa śpiewaczka” - **godz. 12.30**
• „Lato” - **godz. 15.00**
• „Romeo i Julia” - **godz. 17.30**

/Balet z Teatru Bolszoj – retransmisja/
• „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - **godz. 20.30**
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Spektakl teatralny: „Łysa śpiewaczka” – godz. 19.00
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Kameralna/
Bilety: parter 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowo)

03.09 poniedziałek

3-7 września
„Pogotowie lekcyjne” - **godz. 13.00 – 15.00**
Popołudniowa pomoc w odrabianiu lekcji. Ilość miejsc ograniczona.
Biblioteka Publiczna, Filia nr 8, ul. Księżycowa 2

Seans filmowy:
• „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - **godz. 15.45 i 20.30**
• „Lato” - **godz. 18.00**
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Krecikowe Nutki – zajęcia muzyczne dla dzieci - godz. 16.30-17.15
Zajęcia odpłatne. Zgłoszenia pod nr. tel. 666 105 100 „KRECIK” Kreatywne Rozwijanie Energii, Ciekawości i Kultury, ul. Ludwika Wawrzynowicza 6

Spotkanie autorskie z Olgą Rudnicką – godz. 18.00
Spotkanie odbywa się w ramach projektu „Deklinacja książki” dofinansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22

Spotkanie Chóru Coralmente – godz. 19.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

04.09 wtorek

Zajęcia komputerowe dla seniorów – godz. 11.00
Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 362 35 87,

2 DNI Z EFF INTEGRACJA TY I JA
5-6 września – godz. 16.00
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64
Europejski Festiwal Filmowy „Integracja Ty i Ja” ma wiernych widzów, sympatyków i przyjaciół w Polsce i za granicą. Współpracuje z fundacjami, stowarzyszeniami, organizacjami działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych. Choć myśl przewodnia Festiwalu zmienia się każdego roku, wciąż aktualna i świeża pozostaje jego główna idea: działanie na rzecz szeroko pojętej integracji społecznej. 15. EFF „Integracja Ty i Ja” odbędzie się pod hasłem „Rodzina bez retuszu”. W ramach 2 dni z festiwalu, 5-6 września, pokazanych zostanie 6 filmów: „Wszechwidzący”, „The Unlimited House of Krip”, „W czymś tóżku”, „Podróż do cudotwórcy”, „Janka”, „Niebo bez gwiazd”. Wstęp na wszystkie pokazy jest wolny.

filia20@biblioteka.czyst.pl
Biblioteka Publiczna, Filia nr 20, ul. W. Gombrowicza 15
Konsultacje komputerowe - godz. 11.00 – 12.00
Zajęcia skierowane do osób starszych, mających problemy z obsługą komputera. Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 361 43 27, filia8@biblioteka.czyst.pl
Biblioteka Publiczna, Filia nr 8, ul. Księżycowa 2

Seans filmowy:
• „Niezwykła podróż fakira” - **godz. 12.00 /Kino Seniora/**
• „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - **godz. 15.45 i 20.30**
• „Lato” - **godz. 18.00**
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Country w samo południe – Isla Grant-Tradycjonalistka ze Skoczki – godz. 12.00
Prowadzący: Mirosław Desperak
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

„Nordic walking na receptę” akcja w ramach Akademii Zdrowia Santander – godz. 17.00
Bezpłatne treningi nordic walking dla dwóch grup
Grupa 1: Lasek Aniołowski (wejście od strony Promenady im. Cz. Niemena)
Grupa 2: Park Lisiniec (parking przy wjeździe)

Teatr Historii „Wrzesień '39- Do bronii!” - godz. 18.00
Plac Biegańskiego

Spotkanie autorskie z Olgą Rudnicką – godz. 18.00
Spotkanie odbywa się w ramach projektu „Deklinacja książki” dofinansowanego przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego.
Biblioteka Publiczna, Filia nr 15, ul. Okulickiego 63

Toastmasters - Klub Publicznego Przemawiania i Przywództwa - godz. 18.00
5 słów, które pozwolą ci wywierać większy wpływ
Techniczne Zakłady Naukowe, ul. Jasnogórska 84/90

Koncert Blues Junkers
6 września – godz. 19.00
Jazz Club Five O`Clock, ul. Wilsona 16
Zespół Blues Junkers (nazwa nawiązuje do kompozycji Championa Jacka Dupree „Junker Blues”) został założony w Warszawie, w grudniu 2014 roku. Nazwa zespołu ma wyrażać silne uzależnienie członków zespołu od starej amerykańskiej muzyki: bluesa, rytm’n’bluesa, boogie woogie i soula. Cechą charakterystyczną Blues Junkers jest minimalizm. Zespół nie ma w składzie gitary basowej, a parkarz gra na małym zestawie perkusyjnym. Dzięki temu brzmienie oparte jest na połączeniu starego pianina, w stylu barrelhouse z lat 40. XX w., z dźwiękami gitary nawiązującymi do takich mistrzów jak Freddie King, B.B King czy Robert Cray. Zbudowanym w ten sposób kompozycjom charakteru nadaje jeszcze głos wokalistki, Natalii Ablamowicz, której barwa i frazowanie przypomina stylistyką takie artystki jak Katie Webster, Etta James czy Ruth Brown.

Warsztaty tańca dawnego – godz. 19.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

05.09 środa

Śniadanie z prasą - godz. 10.00 - 12.00
Spotkania dla seniorów, w czasie których można przejrzeć najnowszą prasę, wymienić się poglądami, podyskutować.
Biblioteka Publiczna, Filia nr 16, ul. Krakowska 46/50

Seans filmowy:
• „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - **godz. 13.45 i 20.30**
• „Wszechwidzący”, „The Unlimited House of Krip”, „W czymś tóżku”, „Podróż do cudotwórcy” - **godz. 16.00 /2 DNI Z EFF „INTEGRACJA TY I JA”/**
Wstęp wolny
• „Lato” - **godz. 18.15**
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Stolik pełen bajek - godz. 16.30-18.00
Spotkania o charakterze literacko-plastycznym dla dzieci. Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 322 31 04, filia10@biblioteka.czyst.pl
Biblioteka Publiczna, Filia nr 10, ul. K. Michałowskiego 20

Warsztaty literackie Klubu „Złota Jesień” – godz. 16.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

„Wapń – mity groźne dla zdrowia” - godz. 17.00
Spotkania dotyczące zdrowego stylu życia, odżywiania, diety, typowania metabolicznego.
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22

Przygoda z plakatem - godz. 17.00-19.30
Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat

• Zapisy: tel. 881 494 992
• Pracownia ZetPeTe, ul. Wańkowicza 4
• Koszt: 30 zł
Promocja książki Stefana Mieruszyńskiego „Mój wrzesień 1939 i inne wojenne wspomnienia” - godz. 18.00
Poprowadzący: Zbistaw Janikowski.
W ramach spotkania wystąpi Męski Rzemieślniczy Chór „Pochodnia”.
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45

06.09 czwartek

• **Muzyczna Strefa Brzdąca – godz. 10.00-10.45**
zajęcia umuzykalniające dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
• **Strefa Brzdąca – godz. 11.12-12.00**
zajęcia plastyczno-sensoryczne dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
Zgłoszenia: tel. 501 011 475
Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41 a.
Koszt: 25 zł za zajęcia

Zajęcia dla bobasów co się uczą wygibasów - godz. 10.00-11.00
Zajęcia odpłatne. Zgłoszenia pod nr. tel. 666 105 100 „KRECIK” Kreatywne Rozwijanie Energii, Ciekawości i Kultury, ul. Ludwika Wawrzynowicza 6

Plastyczne czwartki - godz. 12.30-14.30
Warsztaty dla dzieci w wieku 8-13 lat. Obowiązują wcześniejsze zapisy: filia23@biblioteka.czyst.pl
Biblioteka Publiczna, Filia nr 23, ul. Ludowa 58

Seans filmowy:
• „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - **godz. 13.45 i 20.30**

• „Janka”, „Niebo bez gwiazd” - **godz. 16.00 /2 DNI Z EFF INTEGRACJA TY I JA/**
Wstęp wolny
• „Lato” - **godz. 18.15**
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Przygoda z plakatem - godz. 17.00-19.30
Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat
Zapisy: tel. 881 494 992
Pracownia ZetPeTe, ul. Wańkowicza 4
Koszt: 30 zł

Spotkanie członków Senior Tur – godz. 18.00
Urząd Stanu Cywilnego, ul. Focha 19/21 /Sala Błękitna/

Gong - sesja. Koncert z wykorzystaniem gongów oraz mis dźwiękowych – godz. 18.30-20.30
Organizator: „Dotyk dźwięku”, Robert Kiedrzyński, tel. 608 108 492.
Centrum psychoterapii i rozwoju, ul. Wilsona 6

Koncert Blues Junkers – godz. 19.00
Jazz Club Five O`Clock, ul. Wilsona 16

07.09 piątek

Seans filmowy:
• „Mamma Mia. Here We Go Again!” - **godz. 14.15 i 20.30**
• „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - **godz. 16.30**
• „Plan B” - **godz. 18.00 /Aleje – tu się dzieje!/**
Wstęp wolny
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Kreatywne piątki - warsztaty rękodzieła artystycznego dla młodzieży i dorosłych - godz. 15.30-17.30
Warsztaty organizowane są w ramach dofinansowania z Budżetu Obywatelskiego. Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 322 76 19, filia15@biblioteka.czyst.pl
Biblioteka Publiczna, Filia nr 15, ul. Okulickiego 63

„Wspomnienia z wakacji” - godz. 16.00-18.00
Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku 4-10 lat
Biblioteka Publiczna, Filia nr 14, ul. Norwida 17/21

Koncert Galowy III Międzynarodowego Festiwalu Folklorystycznego „Silesia” - godz. 18.00
Wystąpią: Cultural Art Association „Sumari” (Chorwacja), Georgian folk dance ensemble Flying Georgians (Gruzja), Academic Cultural and Artistic Association „Mirce Acev” (Macedonia), Gran Ballet Folklorico Panama Fuerta Raza (Panama), Ama - Zebra Youth Organisation (RPA).
Organizatorzy: Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie , Zespół Pieśni i Tańca „Śląsk”.
Plac Biegańskiego

Spektakl teatralny: „Tajemniczy Ogród” – godz. 18.00
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Duża/
Bilety: 25 zł

Koncerty Killsorrow, Animation i Where Is The Hatchet – godz. 19.30
Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2
Bilety: 25 zł

08.09 sobota

8-9 września
Akcja „Nowy plecak na nowy rok szkolny”
Park Lisiniec
Więcej s.6

XXV Rajd „Powitanie szkoły”
Organizatorzy: Oddział Regionalny PTTK, Aleja Najświętszej Maryi Panny 39/41, tel. 34 324 21 20, 604 135 176 (w godz. 13.30 – 18.00), mail: pttkregczwa@op.pl oraz SKKT PTTK „Stokrotka” przy SP 11 w Częstochowie

„Dywizjon 303. Historia prawdziwa”

1, 3-4 września – godz. 15.45 i 20.30
 2 września – godz. 20.30
 5-6 września - godz. 13.45 i 20.30
 7, 9-10 i 12-13 września – godz. 16.30
 8 września – godz. 15.15
 11 września – godz. 16.00
*Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”,
 Aleja Najświętszej Maryi Panny 64*
 Film „Dywizjon 303” to prawdziwa historia polskich asów przestworzy, inspirowana bestsellerem Arkadego Fiedlera o tym samym tytule. Polscy lotnicy, początkowo

niedoceniani i wyśmiewani, stają się legendą. W ramach Królewskich Sił Powietrznych Wielkiej Brytanii (RAF-u) tworzą elitarną jednostkę - Dywizjon 303, który nie ma sobie równych. W czasach, gdy każdy dzień mógł być ostatnim, nie wahali się wykonywać ewolucji powietrznych na granicy szaleństwa. Nikt nie latał tak jak oni. Ich ponadprzeciętne umiejętności i niezwykły patriotyzm mogą być przykładem dla kolejnych pokoleń Polaków, czym jest prawdziwe bohaterstwo. Film opowiada nie tylko o spektakularnych akcjach, w których brali udział podczas Bitwy o Anglię, ale pokazuje również ich życie prywatne. Kogo kochali, kogo stracili i za kim tęsknili.

Narodowe Czytanie: Stefan Żeromski „Przedwiośnie” - godz. 12.00-15.00

Organizatorzy: Miasto Częstochowa, Biblioteka Publiczna im. dr. Władysława Biegańskiego w Częstochowie
 Park im. S. Staszica
 Więcej s. 19

Seans filmowy:

- „Mamma Mia. Here We Go Again!”
godz. 13.00 i 20.30
- „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - godz. 15.15
- „Moje córki krowy” - godz. 17.30
/Aleje – tu się dzieje!/
Wstęp wolny
- **Spotkanie z reżyserką Kingą Dębską- godz. 19.00 /Aleje – tu się dzieje!/
Wstęp wolny**
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Wernisaż wystawy „O Architekturdzie - myśli, refleksje, uwagi różne” - godz. 18.00

Ekspozycja do 21 września
 SARP Oddział w Częstochowie ul. Kopernika 11/11

Spektakl teatralny: „Efekt” – godz. 19.00

*Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Kameralna/
 Bilety: parter 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowe)*

Koncerty Bedu i Breakmaszyna – godz. 20.00

*Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2
 Bilety: 12 zł*

09.09 niedziela

III Turniej Tenisa Stołowego o Puchar Prezesa Klubu

Organizator: Klub Sportowy SPIN
 Akademickie Centrum Sportu, ul. Zbierskiego 6

Seans filmowy:

- „Mamma Mia. Here We Go Again!”
godz. 14.00 i 20.30

- „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - godz. 16.30
- „Konkurs” - godz. 18.45 /Pozor! Milos Forman/
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Spotkania z historią w Muzeum Częstochowskim: „Konfederaci barscy” wykład Mariusza Grzyba

godz. 16.00
 Wykład w ramach obchodów Europejskich Dni Dziedzictwa Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45

Spektakl teatralny: „Efekt” – godz. 19.00

*Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Kameralna/
 Bilety: parter 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowe)*

10.09 poniedziałek

10-14 września
„Pogotowie lekcyjne”- godz. 13.00 – 15.00
 Popołudniowa pomoc w odrabianiu lekcji. Ilość miejsc ograniczona.
Biblioteka Publiczna, Filia nr 8, ul. Księżycowa 2

Seans filmowy:

- „Mamma Mia. Here We Go Again!”
godz. 14.15 i 20.30
- „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - godz. 16.30
- „Czarny Piotruś” - godz. 18.45 /Pozor! Milos Forman/
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

- **Muzyczna Strefa Brzdąca – godz. 16.00-16.45**
zajęcia umuzykalniające dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
- **Strefa Brzdąca – godz. 17.00-17.45**
zajęcia plastyczno-sensoryczne dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat

Zgłoszenia: tel. 501 011 475
*Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41a
 Koszt: 25 zł za zajęcia*

**Krecikowe Nutki – zajęcia muzyczne dla dzieci
 godz. 16.30-17.15**

Zajęcia odpłatne. Zgłoszenia pod nr. tel. 666 105 100
 „KRECIK” Kreatywne Rozwijanie Energii, Ciekawości i Kultury,
 ul. Ludwika Wawrzynowicza 6

Klub Coacha - Akademia Jungowska – godz 17.00-19.00

Obowiązują wcześniejsze zapisy: s.dabrowska@master-softmental.pl
 ul. Racławicka 2 sala 1
 Koszt: 30 zł

Spotkanie Chóru Coralmente – godz. 19.00

Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

Kameralny koncert muzyki polskiej

Joanna Szczepaniak – fortepian
 Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
 Bilety: 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowe), 20 zł (UTW)

11.09 wtorek

Zajęcia komputerowe dla seniorów – godz. 11.00

Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 362 35 87,
 filia20@biblioteka.czest.pl
Biblioteka Publiczna, Filia nr 20, ul. W. Gombrowicza 15

Konsultacje komputerowe - godz. 11.00 – 12.00

Zajęcia skierowane do osób starszych, mających problemy z obsługą komputera. Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 361 43 27, filia8@biblioteka.czest.pl
Biblioteka Publiczna, Filia nr 8, ul. Księżycowa 2

Seans filmowy:

- „Mamma Mia. Here We Go Again!”
godz. 14.00 i 20.45
- „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - godz. 16.00
- „Śmierć prezydenta ” - godz. 18.00
/Niepodległa 2018/
Przed filmem prelekcja
Wstęp wolny
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Mali Twórcy – godz. 16.00-17.30

Zajęcia artystyczne dla dzieci w wieku od 5 do 7 lat
 Zgłoszenia: tel. 501 011 475
*Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41a
 Koszt: 30 zł*

„Nordic walking na receptę” akcja w ramach Akademii Zdrowia Santandera – godz. 17.00

Bezpłatne treningi nordic walking dla dwóch grup
 Grupa 1: Lasek Aniotowski (wejście od strony Promenady im. Cz. Niemena)
 Grupa 2: Park Lisiniec (parking przy wjeździe)

Spotkanie dla zainteresowanych dołączeniem do Kooperatywy Spożywczej w Częstochowie

godz. 17.30 – 18.30
Klubokawiarnia Alternatywa 21, ul. Mielczarskiego 20

Toastmasters - Klub Publicznego Przemawiania i Przywództwa - godz. 18.00

Elevator speech, czyli jak zabłysnąć w pół minuty
Techniczne Zakłady Naukowe, ul. Jasnogórska 84/90

Warsztaty tańca dawnego – godz. 19.00

Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

12.09 środa

Wykład „Księgi metrykalne par. św. Zygmunta w badaniach nad dziejami częstochowskich przytułków-szpitali” - godz. 17.00

Prelegent: Amadeusz Szklarz-Habrowski, doktorant PAN w Warszawie
Urząd Stanu Cywilnego, ul. Focha 19/21

Śniadanie z prasą - godz. 10.00 - 12.00

Spotkania dla seniorów, w czasie których można przejrzeć najnowszą prasę, wymienić się poglądami, podyskutować.
Biblioteka Publiczna, Filia nr 16, ul. Krakowska 46/50

Seans filmowy:

- „Mamma Mia. Here We Go Again!”
godz. 14.15 i 20.30
- „Dywizjon 303. Historia prawdziwa” - godz. 16.30
- „Mitość blondynki” - godz. 18.45
/Pozor! Milos Forman/
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Warsztaty literackie Klubu „Złota Jesień” – godz. 16.00

Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

Przygoda z plakatem - godz. 17.00-19.30

Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat
 Zapisy: tel. 881 494 992
*Pracownia ZetPeTe, ul. Wańkowicza 4
 Koszt: 30 zł*

„Polsko! Jesteś naszą Miłością” - godz. 18.00

Dziękczynna Msza za odzyskanie Niepodległości i wieczór wspólnego śpiewania ocalałych od zapomnienia piosenek, poezja i obrazy Kazimierza i Aleksandra Markowskich. Wieczór pod honorowym patronatem Poset do Parlamentu Europejskiego Jadwigi Wiśniewskiej.
 Organizatorzy: ks. prałat Stanisław Itczyk i malarz Aleksander Markowski, tel. 34 322 05 29
Kościół pw. św. Wojciecha, ul.Brzeźnicka 59

Spektakl teatralny: „My w teatrze” – godz. 18.00

Pokaz warsztatowy
*Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Kameralna/
 Bilety: 25 zł*

13.09 czwartek

• Muzyczna Strefa Brzdąca – godz. 10.00-10.45

zajęcia umuzykalniające dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat

• Strefa Brzdąca – godz. 11.12-12.00

zajęcia plastyczno-sensoryczne dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
 Zgłoszenia: tel. 501 011 475
*Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41a.
 Koszt: 25 zł za zajęcia*

Zajęcia dla bobasów co się uczą wygibasów

godz. 10.00-11.00
 Zajęcia odpłatne. Zgłoszenia pod nr. tel. 666 105 100
 „KRECIK” Kreatywne Rozwijanie Energii, Ciekawości i Kultury,
 ul. Ludwika Wawrzynowicza 6

Wernisaż wystawy Marka Andaja „Zwykłe miejsca”

13 września - godz. 18.00
*Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64/Galeria Antresola Sala Poplenerowa/
 Marek Andaja – urodzony w 1957r. w Ostrowi Mazowieckiej. Brał udział w ponad 100 środowiskowych, ogólnopolskich i międzynarodowych konkursach, wystawach oraz przeglądach rysunku i malarstwa. Jest autorem ponad 20 wystaw indywidualnych. W 2007 roku nagrodzony Brązowym Medalem „Zasłużony Kulturze - Gloria Artis”. Mistrzowsko specjalizuje się w technice pastelowej, uwypuklając jej walory malarskie. Charakterystyczne dla pasteli Andaja są płaszczyzny koloru i nietypowe proporcje kompozycyjne. „Zwykłe miejsca” to prezentacja prac poświęconych kazimierskiej architekturze, a szczególnie ulubionemu motywowi Andaja – drzwiom i progom.*

Seans filmowy:

- „Mamma Mia. Here We Go Again!”
godz. 14.15 i 20.30
- „Dywizjon 303. Historia prawdziwa”
godz. 16.30
- „Pali się, moja panno” - godz. 18.45
/Pozor! Milos Forman/
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Wernisaż wystawy Jacka Łydzby „Krajobrazy i obrazy”

13 września - godz. 18.00
*Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64 / Sala Poplenerowa/
 Jacek Łydzba urodził się w 1966 roku we Włoszczowie. Studiował w częstochowskiej Wyższej Szkole Pedagogicznej oraz na warszawskiej Akademii Sztuk Pięknych. W 1999 roku uzyskał nominację do Paszportu „Polityki”. W latach 1995 -2015 pracował na Akademii im. Jana Długosza w Częstochowie. Jest malarzem, który wyrósł z tradycji polskiej szkoły plakatu. Dlatego jego obrazy są wyraziste, mocne i jasno komunikujące swój przekaz. Twórczość malarska Łydzby (oleje, akwarela) jest szczególnie frapująca z uwagi na kolorystykę i dominujące motywy. Artysta używa czystych kolorów, nie tamie ich, nie miesza barw. Kolorystyczne zestawienia, mimo że intensywne, są jednak estetycznie wyszukane. Na jego obrazach pojawiają się postacie ludzkie, zwłaszcza kobiece - anielskie, ale i te na rowerach. Również zwierzęta: wilki, gołębie; anioły, samoloty, okręty, samochody, często z nutą zabawnej przewrotności. W latach 2017-18 powstał cykl pejzaży. Ważne miejsce w działaniach Jacka Łydzby zajmują szablonny. Wycięte motywy mogą być inspiracją dla obrazów, ale istnieją też samoistnie. Są odbijane na kartonie, czasem zdobytym z jakiegoś pudełka, ze śladami jego pierwotnej funkcji. Wykazuje w nich zmysł dekoracyjny i poczucie humoru, które pozwala mu zbliżyć się do sztuki ludowej i miejskiego graffiti.*

Spotkania z historią żydowską „Wielka deportacja częstochowskich Żydów w 1942 r.” – godz. 17.00

Prowadzenie: Wiesław Paszkowski
Biblioteka Publiczna, Filia nr 9, ul. Nowowiejskiego 15

Przygoda z plakatem - godz. 17.00-19.30

Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat
 Zapisy: tel. 881 494 992
*Pracownia ZetPeTe, ul. Wańkowicza 4
 Koszt: 30 zł*

Winyłowe i Muzyczne Delicje Zbigniewa Burdy

godz. 18.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

Wernisaż wystawy Beaty Bigaj „ BUNT. Versus pollice verso” - godz. 18.00

Więcej s. 16

Wernisaż wystawy Jacka Łydzby „Krajobrazy i obrazy”

godz. 18.00
Wernisaż wystawy Marka Andaja „Zwykłe miejsca”
 godz. 18.00
Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi

Panny 64 /Sala Śląska, Sala Poplenerowa, Galeria Antresola Sala Poplenerowa/

Spotkanie członków Senior Tur – godz. 18.00

Urząd Stanu Cywilnego, ul. Focha 19/21 /Sala Błękitna/

Gong - sesja. Koncert z wykorzystaniem gongów oraz mis dźwiękowych – godz. 18.30-20.30

Organizator: „Dotyk dźwięku”, Robert Kiedrzyński, tel. 608 108 492.
Centrum psychoterapii i rozwoju, ul. Wilsona 6

„Muzyka w Świątyniach” - multimedialny koncert historyczny – godz. 19.30

Wykonawcy: Chór Filharmonii Częstochowskiej Collegium Cantorum; dyrygent: Janusz Siadlak; prowadzenie: Juliusz Sętowski
 Organizatorzy: Instytut Rozwoju Sztuki, Filharmonia Częstochowska
*Kościół pw. św. Zygmunta, ul. Krakowska 1
 Wstęp wolny*

14.09 piątek

XXIX Międzynarodowy Bieg Uliczny „Złota Miła Częstochowy”

Organizator: Częstochowski Klub Sportowy Budowlani
 III Aleja Najświętszej Maryi Panny oraz Plac Biegańskiego

Seans filmowy:

- „Żona” - godz. 12.00 i 20.30
- „Dogman” - godz. 18.30
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

„Książkowy język” - warsztaty plastyczne

godz. 16.00-18.00
 Zajęcia dla dzieci w wieku 4-10 lat
Biblioteka Publiczna, Filia nr 14, ul. Norwida 17/21

Dyskusyjny Klub Książki „Książkopolis” - godz. 18.30

Kontakt: ksiazkopolis.dkk@gmail.com
Kawiarnia „Inny wymiar” Aleja Najświętszej Maryi Panny 29

Spektakl teatralny: „Ostra jazda” – godz. 19.00

*Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Duża/
 Bilety: parter 40 zł (normalne), 35 zł (ulgowe), balkon 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowe)*

Koncert KęKę x To Tu – godz. 19.30

Klub Rura, Aleja Najświętszej Maryi Panny 38

15.09 sobota

15-16 września

Let's Play Częstochowa
*Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużlowa 4
 Więcej s. 19*

15-16 września

Puchar Polski w układaniu kostki Rubika
Miejski Domu Kultury, ul. Łukasieńskiego 50/68

15-16 września

XXII Międzynarodowy Turniej Bokserski im. Wincentego Szyńskiego i M. Chudego
 Organizator: Klub Sportowy Start
*Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, ul. Dekabrystów 43
 Więcej s.7*

Ogólnopolski Turniej Piłki Siatkowej Kobiet o Puchar Prezydenta Miasta Częstochowy

Organizator: Klub Sportowy „Częstochowianka” - MGLKS Sobieski Olawa
Sala Sportowa „Częstochowianka”, ul. Rejtana 7c

XVIII Międzyskolne Marsze na Orientację „Inomania 2018”

Organizator: Oddział Regionalny PTTK, Aleja Najświętszej Maryi Panny 39/41, tel. 34 324 21 20, 604 135 176 (w godz. 13.30 – 18.00), mail: pttkregczwa@op.pl

15NOC

KULTURALNA W CZĘSTOCHOWIE
15–16 WRZEŚNIA 2018

15NOC
15NOC
15NOC
15NOC

Kulturalny tramwaj – godz. 17.00 – 23.00
Linia tramwajowa

Otwarcie 15. Nocy Kulturalnej – godz. 17.45-18.00
Plac Rady Europy

Teatr absurdu - „Kobiety, których nie ma...” - godz. 18.00
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15

Odstąpienie muralu „Strażnik czasu” Tomasza Sętowskiego – godz. 18.00-18.20
Plac Rady Europy

Pokaz sztuki walki Capoeira – godz. 18.00 – 18.20
Plac Biegańskiego

Otwarcie wystawy „Żołnierze żydowscy w wojsku polskim” - godz. 18.00 – 18.30
Muzeum Częstochowskie, Kamienica Mieszczańska Muzeum Żydów Częstochowian, ul. Katedralna 8

Mała scena teatru: Zespół teatralny I LO „Zabawa ludo-wa” Galczyńskiego – godz. 18.00 – 19.00
I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego, Aleja Kościuszki 8

Przystań dźwięku, koloru i światła w Miejskiej Galerii Sztuki. Sesja fotograficzna z mappingiem ciała godz. 18.00 – 19.30
Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Wykład prof. Marcelego Antoniewicza „Symbolika orta w heraldyce europejskiej, w tym w herbach królów i Królestwa Polskiego” – godz. 18.00 – 19.30
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45

Mówcy Bardzo Kulturalni - godz. 18.00 – 19.40
Muzeum Częstochowskie, Pawilon Wystawowy, Park im. S. Staszica

Festiwal Gier Podwórkowych – godz. 18.00 – 20.00
Boulangerie, ul. Śląska 3/5

Spektakl lalkowy i warsztaty dla dzieci Czarodziejski Młyn - godz. 18.00 – 20.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

„Objazdowa piekarnia. O historii chleba i jego znaczeniu na świecie”, warsztaty dla dzieci – godz. 18.00-20.00
Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 504 757 502
Muzeum Częstochowskie, Pawilon Wystawowy, Park im. S. Staszica

Elektroniczna rozgrzewka. Dj set – godz. 18.00 – 21.00
Plan B., Plac Biegańskiego

„Ludzie listy piszą, a czasem i donosy - skargi i donosy w zasobie archiwalnym” - godz. 18.00 – 21.00
Archiwum Państwowe w Częstochowie, ul. Rejtana 13

Pocztówka z miasta Częstochowy. Warsztaty graficzne godz. 18.00 – 22.00
Kamieniczka, ul. Targowa 1

Wystawa fotografii pt. „Nic” Julii Wilk godz. 18.00 – 00.00
Restauracja Pecorino, Stary Rynek 22

Prezentacja największej koronki świata godz. 18.00 – 00.00
Muzeum Częstochowskie, Pawilon Wystawowy, Park im. S. Staszica

Dreaming Night: Wystawa grafik, rysunku i malarstwa Anny Tarnowskiej pt. „Przestrzeń” - godz. 18.00 – 02.00
Cafe Belg, Aleja Najświętszej Maryi Panny 32

3Kings. Koncert – godz. 18.20-19.20
Plac Rady Europy

Maraton filmów Emira Kusturicy - Mistrzowie Kina: „Na mlecznej drodze”- godz. 18.30
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

„Zdzisław Beksiński – pisarz nieznany. Potworność losu ludzkiego w literacko-artystycznym dorobku”, wykład Elżbiety Hak, dr. Konrada Ludwickiego i Eweliny Dzięwońskiej-Chudy, prezes Towarzystwa Historycznego im. Szembeków Oddział w Częstochowie godz. 18.30-19.30
Muzeum Częstochowskie, Kamienica Mieszczańska Muzeum Żydów Częstochowian, ul. Katedralna 8

Kreaciaki. Warsztaty dla dzieci – godz. 18.30 – 19.30
Dwa Koty Cafe, Aleja Najświętszej Maryi Panny 43

Teatr Oczami Brata „Potęga słów, moc czynów” godz. 18.30 – 19.00
Alternatywa 21, ul. Przemysłowa 14/16

Częstochowskie M&M’s. Gra miejska - godz. 18.30 – 20.30
Start: Plac Biegańskiego

ITALIA IN FESTA 3.0: Colori della Calabria. Otwarcie wystawy fotografii podróżniczej – godz. 19.00 – 19.15
Kamieniczka, ul. Targowa 1

Spotkanie autorskie z Katarzyną Puzyńską godz. 19.00 – 20.00
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22

„Moc orientu” warsztaty tańca i rytmów orientalnych. Warsztaty bębniarskie – godz. 19.00-20.00
Studio Tańca Nindei, ul. Śląska 4 lok.7

Follow the Sun. Koncert – godz. 19.00 – 20.00
Aleja Najświętszej Maryi Panny 37

Wystawa malarska Patryka Gmerek godz. 19.00 – 22.00
ul. Racławicka 2

Nóż i farba. Otwarta pracownia artysty. Warsztaty godz. 19.00 – 23.00
Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Foto Budka – godz. 19.00 – 00.00
Plac Biegańskiego

Strefa Retro gier elektronicznych – godz. 19.00 – 01.00
IV Liceum Ogólnokształcące im. H. Sienkiewicza, Aleja Najświętszej Maryi Panny 56

Twierdza nocą. Strefa planszówek godz. 19.00 – 01.00

IV Liceum Ogólnokształcące im. H. Sienkiewicza, Aleja Najświętszej Maryi Panny 56

ITALIA IN FESTA 3.0: Koncert piosenki włoskiej w wykonaniu uczniów I LO im. J. Słowackiego /część I/ godz. 19.15 – 19.50
Kamieniczka, ul. Targowa 1

Mała scena teatru: Verbum zespół teatralny IX LO im. C.K. Norwida „Moralność Pani Dulskiej” godz. 19.15 – 21.00
I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego, Aleja Kościuszki 8

Przystań dźwięku, koloru i światła w Miejskiej Galerii Sztuki. Koncert Dźwięki Ziemi i Przestrzeni godz. 19.30 – 21.00
Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Naprawdę Nieśmieszna Wystawa. Spotkanie autorskie godz. 19.30 – 20.30
Aleja Najświętszej Maryi Panny 35 lok. 14

Weronika Zielińska „Koncert w pięciu smakach” godz. 19.30 – 20.30
Restauracja Pecorino, Stary Rynek 22

Wystawa fotografii Krzysztofa Świertocha „Suwalszczyzna” – godz. 19.30 – 21.30
Odwach, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45 A

ITALIA IN FESTA 3.0: degustacja dania włoskiego godz. 19.50 – 20.20
Kamieniczka, ul. Targowa 1

Po co ci kapusta? Warsztaty – godz. 20.00 - 21.00
Muzeum Częstochowskie, Zagroda Włosciańska, Park S. Staszica

L’amour Fatal - Opera Recital – godz. 20.00 – 21.00
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45

Koncert gitary klasycznej i flamenco „Śródziemnomorskie klimaty i nie tylko...” – godz. 20.00 – 21.00
Cafe Skrzyńka, ul. Dąbrowskiego 1

Krzyż Kross. Koncert – godz. 20.00 – 21.00
Pub Szufłada, Aleja Kościuszki 18

Slideshow pt. „Andy” Piotra Idczaka - godz. 20.00 – 21.30
Odwach, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45 A

Naprawdę Nieśmieszna Wystawa. Warsztaty z robienia żartów i rysowanie na żywo - godz. 20.00 – 00.00
Aleja Najświętszej Maryi Panny 35 lok. 14

MIKSER freestyle mobile – godz. 20.00 – 01.00
Aleje Najświętszej Maryi Panny

Ślad. Wystawa prac Wioletty Szymkiewicz godz. 20.00 – 03.00
microKLIMAT, Aleja Najświętszej Maryi Panny 29

Częstochowskie odbicia i iluminacje. Anita Grobelak (instalacja) & Joanna Sidorowicz (fotografia) godz. 20.00 – 04.00
Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2

ITALIA IN FESTA 3.0: Koncert piosenki włoskiej w wykonaniu uczniów I LO im. J. Słowackiego /część II/ godz. 20.20 – 21.00
Kamieniczka, ul. Targowa 1

Teatr absurdu. „Łysa śpiewaczka” - godz. 20.30
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15

Królicza Nora. Taperka - godz. 20.30
Regionalny Ośrodek Kultury w Częstochowie, ul. Ogińskiego 13 a

Koncert kwartetu jazzowego Follow Dices

godz. 20.30 – 21.30
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16

The White Tea. Koncert - godz. 20.30 – 21.30
Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2

Maraton filmów Emira Kusturicy - Mistrzowie Kina: „Na mlecznej drodze”- godz. 20.50
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

„Moc orientu” warsztaty tańca i rytmów orientalnych. Warsztaty tańca arabskiego i tańca brzucha godz. 21.00-22.00
Studio Tańca Nindei, ul. Śląska 4 lok.7

Siła głosu. Warsztaty emisji głosu godz. 21.00-22.00
Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Püdeli. Koncert – godz. 21.00-22.00
Aleja Najświętszej Maryi Panny 37

Emocje skrzypiec. Koncert Darii Pacudy godz. 21.00-22.00
BywaSię TuiTam, ul. Kilińskiego 138

Omnes viae ad fanum - historie z całego świata. Wystawa fotografii i spotkanie z autorami godz. 21.00 – 22.00
Dwa Koty Cafe, Aleja Najświętszej Maryi Panny 43

„Częstochowa w latach 50. i 60. XX wieku na fotografiach Jerzego Babczyńskiego”, pokaz zdjęć połączony z konkursem. Spotkanie z dr. Juliuszem Sętowskim i Andrzejem Babczyńskim – godz. 21.00-22.00
Muzeum Częstochowskie, Kamienica Mieszczańska Muzeum Żydów Częstochowian, ul. Katedralna 8

MonoLog. Koncert – godz. 21.00-22.00
ul. Racławicka 2

Linia Nocna. Koncert – godz. 21.00-22.00
Namiot na Placu Biegańskiego

Biblioteczny Maraton Filmowy: pokaz filmu dla dzieci i młodzieży „Małpia afera” – godz. 21.00-22.30
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22

15.Noc Kulturalna w Klubie Rura: JARED FLK godz. 21.00-23.00
Klub Rura, Aleja Najświętszej Maryi Panny 38

Madonna Negra. Indywidualna wystawa Daniela Jauregui – godz. 21.00-23.00
Konduktorownia, ul. Piłsudskiego 34/36

Mała scena teatru: Grupa pod wiszącym kotem, grupa teatralna z VII LO im. M. Kopernika „Szkłana menażeria” - godz. 21.15 – 22.15
I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego, Aleja Kościuszki 8

LASS. Koncert - godz. 21.30 – 22.30
Lomobar, Aleja Wolności 2/4

WeDon’tKnow. Koncert – godz. 21.30 – 22.30
Dwa Koty Cafe, Aleja Najświętszej Maryi Panny 43

Janek Samolyk. Koncert „Na prezent” – godz. 21.30 – 22.30
Restauracja Pecorino, Stary Rynek 22

Eduardo Bortolotti. Koncert – godz. 21.30 – 22.30
Konduktorownia, ul. Piłsudskiego 34/36

Dziewice. Spektakl taneczny – godz. 21.30 – 23.00
Klub Politechnik, al. Armii Krajowej 23/25

„IKONA – Obraz-Tchnienie”. Pokaz malowania ikon

15. NOC KULTURALNA

godz. 21.30 – 23.00
Muzeum Częstochowskie, Pawilon Wystawowy, Park im. S. Staszica

Przystań dźwięku, koloru i światła w Miejskiej Galerii Sztuki. Wspólne granie z uczestnikami godz. 21.30 – 23.15
Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Przystań dźwięku, koloru i światła w Miejskiej Galerii Sztuki. Sesja fotograficzna z mappingiem ciała godz. 21.45 – 23.30
Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Koncert niespodzianka– godz. 22.00- 23.00
Lucky Saloon, Wały Dwernickiego 11

Pomponika. Koncert – godz. 22.00- 23.00
Del Pierro Ristorante, Aleja Najświętszej Maryi Panny 36/38

Burlesque & Boylesque Show godz. 22.00- 00.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

Mała scena teatru: Grupa pod wiszącym kotem, grupa teatralna z VII LO im. M. Kopernika „Kotka na gorącym, blaszanym dachu ” - godz. 22.15 – 23.15
I Liceum Ogólnokształcące im. J. Słowackiego, Aleja Kościuszki 8

Teatr absurdu - „Ptaki spadają” - godz. 22.30
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15

HADES. Koncert - godz. 22.30 – 23.30
Namiot na Placu Biegańskiego

Alter Noc II: Lewe Łokcie. Koncert - godz. 22.30 – 23.30
Muzyczna Meta, ul. Jasnogórska 13

Wojtek Szczepanik. Piano Solo. Koncert godz. 22.30 – 23.30
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45

Wykład Kamy Zboralskiej „Sztuka inwestowania w Sztukę” - godz. 22.30 – 23.30
Galeria Sztuki Współczesnej Kolory, ul. Dąbrowskiego 13 lok 7 a

Otwarcie wystaw obiektów malarskich „Istota bieli” godz. 22.30 – 00.00
Galeria Sztuki Współczesnej Kolory, ul. Dąbrowskiego 13 lok 7 a

Maraton filmów Emira Kusturicy - Mistrzowie Kina: „Underground”- godz. 23.00
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”,Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Gang Śródmieście. Koncert - godz. 23.00 – 00.00
Klub Stacherczak, Aleja Kościuszki 1

15. Noc Kulturalna w Klubie Rura: BLUSZCZ godz. 23.00 – 00.00
Klub Rura, Aleja Najświętszej Maryi Panny 38

Siła głosu. Warsztaty emisji głosu – godz. 23.00-00.00
Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Chłopcy z Placu Broni. Koncert – godz. 23.00 - 00.00
Aleja Najświętszej Maryi Panny 37

BAiKA. Koncert – godz. 23.00 - 00.00
Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2

Biblioteczny Maraton Filmow: pokaz filmu „Żaluję” godz. 23.00 - 00.30
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22

Ampera. Koncert – godz. 23.30 - 00.30
Lucky Saloon, Wały Dwernickiego 11

Przystań dźwięku, koloru i światła w Miejskiej Galerii Sztuki. Koncert Dźwięki Ziemi i Przestrzeni godz. 23.30 - 01.00
Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

80’s After Party. Ironia Dark Project – godz. 22.30- 01.30
Pub Szufłada, Aleja Kościuszki 18

Silent Disco – godz. 00.00 – 03.00
Namiot na Placu Biegańskiego

Dreaming Night: Soniamiki. Koncert godz. 00.00 – 01.00
Cafe Belg, Aleja Najświętszej Maryi Panny 32

15. Noc Kulturalna w Klubie Rura: BIERNASKI godz. 00.00 – 01.00
Klub Rura, Aleja Najświętszej Maryi Panny 38

The Galahads. Koncert - godz. 00.00 – 01.00
Multitap Piwiarnia Częstochowa, Aleja Najświętszej Maryi Panny 31

Alter Noc II: Ted Nemeth. Koncert - godz. 00.00 – 01.00
Muzyczna Meta, ul. Jasnogórska 13

KULTURALNY ZŁOWIEK x KOSEL x SIERRA COSWORTH x ARAM NAJ – godz. 00.00 – 06.00
Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2

Pianohooligan. Koncert - godz. 00.30 – 01.30
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

APP: Sensi x Dj Keps. Koncert - godz. 01.00 – 02.00
Klub Stacherczak, Aleja Kościuszki 1

Biblioteczny Maraton Filmow: pokaz filmu „Operacja hip-hop” – godz. 01.00 - 02.00
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22

15. Noc Kulturalna w Klubie Rura: PEJZAŻ godz. 01.00 – 02.30
Klub Rura, Aleja Najświętszej Maryi Panny 38

Joga Nocą – godz. 02.00 - 03.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

15. Noc Kulturalna w Klubie Rura: KACPER KAPSA godz. 02.30 – 03.30
Klub Rura, Aleja Najświętszej Maryi Panny 38

15. Noc Kulturalna w Klubie Rura: MARYO godz. 03.30 – 05.00
Klub Rura, Aleja Najświętszej Maryi Panny 38

Krajobraz dźwiękowy Częstochowy godz. 04.00 - 06.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

15. Noc Kulturalna w Klubie Rura: ALCHEMIX godz. 05.00 – 06.00
Klub Rura, Aleja Najświętszej Maryi Panny 38

Wstęp na wszystkie imprezy za okazaniem kartetu w cenie 15 zł

NOCCZESTOCHOWA.PL

FB:NOCKULTURALNACZESTOCHOWA
IG:NOCKULTURALNA

Jurajski Jarmark Staroci - godz. 6.00 - 16.00
 Organizator: FLUK „Jarmark” Eugeniusz Chrzan, tel. 600 071 518
 Rynek Wieluński

XV Międzynarodowy Turniej Sermierczy w szpadzie dzieci do lat 13 „KMICIC CUP” - godz. 10.00-16.00
 Organizator: WLKS Kmicic
 Akademickie Centrum Sportu, ul. Zbierskiego 6
 Więcej s. 7

„Wiem, Pomagam, Buduję”- warsztat z psychologii sportu dla rodziców – godz. 11.00-14.00
 Organizator: Fundacja Sportu Pozytywnego
 Zapisy: www.rodzicwsporcie.pl
 Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żużłowa 4
 Koszt: 150 zł

Seans filmowy:
 • „Żona” - godz. 12.00 i 16.30
 • „Dogman” - godz. 14.30
 Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Wernisaż wystawy „Rysunek / Zdzisław Wiatr / Paweł Warchoń / Adam Pocięcha / Zdzisław Nitka” - godz. 17.00
 Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64 / Sala Gobelinowa/

RKS Raków vs. Stal Mielec – godz. 20.00
 Miejski Stadion Piłkarski „Raków”, ul. Limanowskiego 83

16.09 niedziela

Koncert jesienny FILHARMONII malucha: „Todo Art Trio” trio instrumentów dętych – godz. 11.00
 Organizator: Centrum Edukacji SONARE
 Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
 Bilety: 25 zł (normalne), 20 zł (ulgowe)

Seans filmowy:
 • „Żona” - godz. 12.00 i 20.45
 • „Dogman” - godz. 15.00 i 18.45
 • „Hitler kontra Picasso i reszta”

„Hitler kontra Picasso i reszta” /Wielka sztuka na ekranie/
 16 września – godz. 17.00
 Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

„Hitler kontra Picasso i reszta” to opowieść o nazistach i sztuce modernistycznej, którą w 1937 roku uznali za zdegenerowaną, ale pracownicy konfiskowali i zbierali w prywatnych kolekcjach. Narracja krąży wokół trzech kluczowych wątków. Pierwszym z nich jest słynna wystawa „Sztuka zdegenerowana”, którą 9 lipca 1937 roku reżim nazistowski zorganizował w Monachium. Znalazło się na niej 650 dzieł sztuki skonfiskowanych z 32 niemieckich muzeów i domów prywatnych kolekcjonerów. Następnie Anne Sinclair, reporterka „Huffington Post”, opowiada historię swojego dziadka, Paula Rosenberga, jednego z najciekawszych właścicieli galerii i handlarza dziełami sztuki początku XX wieku. Finałowa opowieść ma miejsce 22 września 2010r., kiedy to odbyło się spotkanie ze starszym niemieckim dżentelmenem, Corneliusem Gurlittem. Jego ojciec, Hildebrand, był słynnym „marszandem Hitlera” i otrzymał zadanie zbierania w okupowanej zachodniej Europie obrazów dla wielkiego muzeum sztuki w Linzu, które tworzono z polecenia Hitlera.

/Wielka sztuka na ekranie/ - godz. 17.00
 Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Spektakle teatralne:
 • „Roszpunka” – godz. 17.00
 Bilety: parter 25 zł, balkon 20 zł
 • „Nie tylko kobieta...” koncert Marty Honzatko
 godz. 19.30
 Bilety: 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowe)
 Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15

„Z piosenką przez świat” 90. urodziny Janusza Gniatkowskiego - godz. 19.00
 Wystąpią: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej; Tomasz Chmiel – dyrygent, Magdalena Łągiewka, Krystyna Maciejewska-Gniatkowska, Krzysztof Antkowiak, Andrzej Dyszak, Michał Gasz, Edward Hulewicz, Julian Lesiński, Mariusz Kalaga, Janusz Szrom, Zespół Homo Homini, Maria Szabłowska, Ryszard Rembiszewski - prowadzenie koncertu.
 Organizator: Fundacja im. Edwarda, Jana, Józefiny Reszków
 Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
 Bilety: 60 zł (normalne), 40 zł (ulgowe)

17.09 poniedziałek

17-21 września
„Pogotowie lekcyjne”- godz. 13.00 – 15.00
 Popołudniowa pomoc w odrabianiu lekcji. Ilość miejsc ograniczona.
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 8, ul. Księżycowa 2

Seans filmowy:
 • „Dogman” - godz. 14.30 i 18.30
 • „Żona” - godz. 16.30 i 20.30
 Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64
 • **Muzyczna Strefa Brzdąca – godz. 16.00-16.45**
 zajęcia umuzykalniające dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
 • **Strefa Brzdąca – godz. 17.00-17.45**
 zajęcia plastyczno-sensoryczne dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat

Zgłoszenia: tel. 501 011 475
 Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41 a
 Koszt: 25 zł za zajęcia

Inscenizacja historyczna Teatru Wojciecha Kosiuta upamiętniająca ofiary napaści sowieckiej – godz. 17.00
 Plac Katyński

Krecikowe Nutki – zajęcia muzyczne dla dzieci godz. 16.30-17.15
 Zajęcia odpłatne. Zgłoszenia pod nr. tel. 666 105 100
 „KRECIK” Kreatywne Rozwijanie Energii, Ciekawości i Kultury, ul. Ludwika Wawrzynowicza 6

Spotkanie Chóru Coralmente – godz. 19.00
 Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

„Muzyka w Świątyniach” - multimedialny koncert historyczny – godz. 19.30
 Wykonawcy: Chór Filharmonii Częstochowskiej Collegium Cantorum; dyrygent: Janusz Siadlak; prowadzenie: Juliusz Sętowski
 Organizatorzy: Instytut Rozwoju Sztuki, Filharmonia Częstochowska
 Kościół pw. św. Jakuba, ul. Jana Kilińskiego 8
 Wstęp wolny

18.09 wtorek

Zajęcia komputerowe dla seniorów – godz. 11.00
 Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 362 35 87, filia20@biblioteka.czest.pl
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 20, ul. W. Gombrowicza 15

Konsultacje komputerowe - godz. 11.00 – 12.00
 Zajęcia skierowane do osób starszych, mających problemy z obsługą komputera. Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 361 43 27, filia8@biblioteka.czest.pl
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 8, ul. Księżycowa 2

„Biblioteka Malucha” - godz. 11.00 – 12.00
 Zajęcia dla dzieci w wieku 2–4 lata (które nie uczęszczają do przedszkoli) i ich opiekunów
 Biblioteka Publiczna, Oddział dla Dzieci i Młodzieży, Aleja Kościuszkii 4

Mali Twórcy – godz. 16.00-17.30
 Zajęcia artystyczne dla dzieci w wieku od 5 do 7 lat
 Zgłoszenia: tel. 501 011 475
 Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41 a
 Koszt: 30 zł

Seans filmowy:
 • „Żona” - godz. 16.30 i 20.30
 • „Dogman” - godz. 18.30
 Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

„Nordic walking na receptę” akcja w ramach Akademii Zdrowia Santandera – godz. 17.00
 Bezpłatne treningi nordic walking dla dwóch grup
 Grupa 1: Lasek Aniołowski (wejście od strony Promenady im. Cz. Niemena)
 Grupa 2: Park Lisiniec (parking przy wjeździe)

Otwarcie Poplenerowej Wystawy Malarstwa „Złoty Potok” Częstochowskiego Stowarzyszenia Plastyków im. Jerzego Dudy-Gracza – godz. 17.00
 Ekspozycja do 3 października
 Galeria ART-FOTO, ul. Ogińskiego 13 a

79. Spotkanie z cyklu „Z Janem Pawłem II ku przyszłości” – godz. 18.00
 Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II, ul. Jagiellońska 6/7/1

„Rejs Bonawenturą- Wyspy Kanaryjskie i Islandia” - pokaz zdjęć – godz. 18.00
 Prelegent: Wojtek Kuźniak
 Organizator: Klub Górski PTTK Częstochowa
 Urząd Stanu Cywilnego, ul. Focha 19/21

Toastmasters - Klub Publicznego Przemawiania i Przywództwa - godz. 18.00
 Klubowy konkurs mów humorystycznych
 Techniczne Zakłady Naukowe, ul. Jasnogórska 84/90

Warsztaty tańca dawnego – godz. 19.00
 Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

„Muzyka w Świątyniach” - multimedialny koncert historyczny – godz. 19.30
 Wykonawcy: Chór Filharmonii Częstochowskiej Collegium Cantorum; dyrygent: Janusz Siadlak; prowadzenie: Juliusz Sętowski
 Organizatorzy: Instytut Rozwoju Sztuki, Filharmonia Częstochowska
 Kościół p.w. Najświętszego Imienia Maryi, Aleja Najświętszej Maryi Panny 56
 Wstęp wolny

19.09 środa

Śniadanie z prasą - godz. 10.00 - 12.00
 Spotkania dla seniorów, w czasie których można przejrzeć najnowszą prasę, wymienić się poglądami, podyskutować.
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 16, ul. Krakowska 46/50

Festiwal Bajki:
 • „O ilustracji w książkach dla dzieci” - wykład dr Małgorzaty Cackowskiej – godz. 10.30
 • „O książkach obrazkowych dla dzieci” - wykład Marty Todys – godz. 12.00
 Wykłady skierowane do rodziców, wychowawców, nauczycieli, pedagogów i bibliotekarzy. Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 360-56-28.
 Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22

Seans filmowy:
 • „Żona” - godz. 14.30 i 18.30
 • „Dogman” - godz. 16.30 i 20.30
 Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

„Kreatywne spotkania z plastyką” - godz. 15.30
 Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 5 do 9 lat. Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 362 35 87, filia20@biblioteka.czest.pl
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 20, ul. W. Gombrowicza 15

Warsztaty literackie Klubu „Złota Jesień” – godz. 16.00
 Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

Przygoda z plakatem - godz. 17.00-19.30
 Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat
 Zapisy: tel. 881 494 992
 Pracownia ZetPeTe, ul. Wańkowicza 4
 Koszt: 30 zł

20.09 czwartek

• **Muzyczna Strefa Brzdąca – godz. 10.00-10.45**
 zajęcia umuzykalniające dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
 • **Strefa Brzdąca – godz. 11.12-12.00**
 zajęcia plastyczno-sensoryczne dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
 Zgłoszenia: tel. 501 011 475
 Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41 a
 Koszt: 25 zł za zajęcia

Zajęcia dla bobasów co się uczą wygibasów godz. 10.00-11.00
 Zajęcia odpłatne. Zgłoszenia pod nr. tel. 666 105 100
 „KRECIK” Kreatywne Rozwijanie Energii, Ciekawości i Kultury, ul. Ludwika Wawrzynowicza 6

Plastyczne czwartki - godz. 12.30-14.30
 Warsztaty dla dzieci w wieku 8-13 lat. Obowiązują wcześniejsze zapisy: filia23@biblioteka.czest.pl
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 23, ul. Ludowa 58

Turniej Jednego Wiersza
 20 września – godz. 20.00
 Cafe Belg, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64
 Turniej Jednego Wiersza to projekt prezentujący szerokiej grupie odbiorców twórczość współczesnych autorów częstochowskich. Każdy będzie mógł na chwilę się zatrzymać i posłuchać poezji lub przyjąć ze swoim niepublikowanym wierszem i wystąpić!
 Podstawowym celem Turnieju jest prezentacja twórczości poetyckiej częstochowian, promocja młodych talentów oraz wyłonienie laureatów spośród uczestników. Turniej ma za sobą już wiele edycji, ale wciąż cieszy się niestabnym zainteresowaniem. W klubowej atmosferze młodzi poeci i ci starsi, znajdując przyjazne miejsce dla prezentowania swojej twórczości i wrażliwości. Każdy poeta będzie mógł podzielić się swoją twórczością. Impreza ma formułę otwartą, tematyka tekstów poetyckich nie jest określona.

Seans filmowy:
 • „Na głęboką wodę” - godz. 12.00 /Kino seniora/
 • „Żona” - godz. 14.30 i 18.30
 • „Dogman” - godz. 16.30 i 20.30
 Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Festiwal Bajki:
 • **Warsztaty projektowania plakatów dla młodzieży godz. 16.30**
 Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 360 61 14, filia9@biblioteka.czest.pl
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 9, ul. Nowowiejskiego 15
 • **Spotkanie autorskie z Waldemarem Cichoniem godz. 17.00**
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 2, ul. Orlik-Rückemanna 35/37

Przygoda z plakatem - godz. 17.00-19.30
 Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat
 Zapisy: tel. 881 494 992
 Pracownia ZetPeTe, ul. Wańkowicza 4
 Wstęp: 30 zł

Wykład prof. Włodzimierza Sulei na temat odzyskania niepodległości - godz. 17.00
 Muzeum Monet i Medali Jana Pawła II, ul. Jagiellońska 6/7/1

Popkulturowe przyjemności: Klasyczna Planeta Małp godz. 17.30
 Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

IX Free Art Fest From Poland. Festiwal Sztuki Niezależnej:
 • **Otwarcie wystawy zbiorowej „ATINA 002” godz. 17.00**
 • **Przegląd zespołów muzycznych - kategoria free & hp- godz. 17.00**
 Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2

Spotkanie członków Senior Tur – godz. 18.00
 Urząd Stanu Cywilnego, ul. Focha 19/21 /Sala Błękitna/

• **Spektakl teatralny: „Czechow: Żarty z życia” godz. 18.00**
 Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Duża/
 Bilety: parter 40 zł (normalne), 35 zł (ulgowe), balkon 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowe)

• **Gong - sesja. Koncert z wykorzystaniem gongów oraz mis dźwiękowych – godz. 18.30-20.30**
 Organizator: „Dotyk dźwięku”, Robert Kiedrzyński, tel. 608 108 492
 Centrum psychoterapii i rozwoju, ul. Wilsona 6

• **Turniej Jednego Wiersza – godz. 20.00**
 Cafe Belg, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

21.09 piątek

• **Seans filmowy:**
 • „Żona” - godz. 13.15
 • „Kamerdyner” - godz. 15.15 i 20.00
 • „Zegar czarnoksiężnika” - godz. 18.00
 Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

• **„Pani Jesień”– zajęcia plastyczne dla dzieci godz. 14.00**
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 21, ul. Orzechowa 14

• **„Malowanie słomką” - godz. 16.00-18.00**
 Warsztaty plastyczne dla dzieci w wieku 4-10 lat
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 14, ul. Norwida 17/21

• **Festiwal Bajki:**
 • **Spotkanie autorskie z Elizą Piotrowską – godz. 17.00**
 Biblioteka Publiczna, Oddział dla Dzieci i Młodzieży, Aleja Kościuszkii 4
 • **Spotkanie z Katarzyną Ryrych – godz. 17.00**
 Biblioteka Publiczna, Filia nr 14, ul. Norwida 17/21

„Kapitan Morten i Królowa Pajaków” /Kino dzieci/

23 września - godz. 10.00
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

10-letni Morten marzy, aby jak jego ojciec zostać kapitanem statku. Czekając na powrót taty, całe dnie spędza na budowaniu statku-zabawki z owadami na pokładzie, uciekając przy tym od gniewu opiekującej się nim ciotki Anny. Pewnego dnia marzenie Mortena spełnia się w nieoczekiwany sposób: w wyniku czarów zostaje zmniejszony do rozmiaru owadów i staje się kapitanem swojego małego statku. Mało tego: musi jeszcze uratować statek i wrócić do prawdziwego świata.

IX Free Art Fest From Poland. Festiwal Sztuki Niezależnej: Przegląd zespołów muzycznych – kategoria art rock - godz. 17.00

Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2

Przegląd Przedstawień Istotnych „Przez dotyk” – „Rodzina+/-”: „Pustostan” – godz. 19.00

Teatr Polski, Bielsko Biala
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Duża/
Bilety: parter 40 zł (normalne), 35 zł (ulgowe), balkon 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowe)

22.09 sobota

Catoroczny Rajd im. Zygmunta Łęskiego Etap VIII

Organizator: Oddział Regionalny PTTK, Aleja Najświętszej Maryi Panny 39/41, tel. 34 324 21 20, 604 135 176 (w godz. 13.30 – 18.00), mail: pttkregczwa@op.pl

Seans filmowy:

- „Mirai” - godz. 10.00 /Kino dzieci/
- „Biuro Detektywistyczne Lassego i Mai. Pierwsza tajemnica” – godz. 11.45 /Kino dzieci/
- „Zegar czarnoksiężnika” - godz. 13.30
- „Kamerdyner” - godz. 15.30 i 20.15
- „Dom, w którym mieszka opera” – godz. 18.30 /Lato z Met Opera/

Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Festiwal Bajki Literacki Piknik – godz. 11.00-16.00

W programie m.in.: Przedstawienie Teatru Nieoczywistego, spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem, stare i nowe zabawy podwórkowe z udziałem grupy Teatr Jednej Miny, animacje dla dzieci oparte o pedagogikę cyrku i sztukę kuglarską-kolorowi szcudlarze, pokazy cyrkowe, wspólne warsztaty puszczania wielkich baniek, warsztaty ilustratorskie z Arturem Nowickim.

Altana w Parku im. S.Staszica

Warsztaty towarzyszące wystawie „Pasje Częstochowian: Rzemiosło wczoraj i dziś” - godz. 11.00

Prowadzenie: Janusz Nabilek, artysta-rzemieślnik, kultuwający tradycje rzemiosła stolarskiego
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45
Koszt: 10 zł od osoby

- „Częstochowa - Północna Brama Jury. Sztuka Wojenna XVIII wieku” rekonstrukcja historyczna
godz. 12.00-16.00
Park Lisiniec
Więcej s. 20-21

IX Free Art Fest From Poland. Festiwal Sztuki Niezależnej:

- „ANIMATOR” – warsztaty z animacji kultury
godz. 15.00
- liczba miejsc ograniczona, zapisy przez: galeriateatrufrompoland@vp.pl
- **Przegląd zespołów muzycznych - kategoria metalizacja dźwięku- godz. 17.00**
- Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2

Przegląd Przedstawień Istotnych „Przez dotyk” – „Rodzina+/-”:

- „I będą święta” – godz. 17.00
- Monodram Agnieszki Przepiórskiej
- Bilety: 30 zł (normalne), 25 zł (ulgowe)
- „Czechow: Żarty z życia” – godz. 19.00
- Bilety: parter 40 zł (normalne), 35 zł (ulgowe), balkon 35 zł (normalne), 30 zł (ulgowe)
- Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15

12. Festiwal Wiolinistyczny im. Bronisława Hubermana: Nadzwyczajny Koncert Inauguracyjny – godz. 18.00

Wystąpią: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej, Shlomo Mintz – skrzypce, Adam Klocek – dyrygent.
W programie: Z. Noskowski – Fantazja góralska op. 17, H. Wieniawski – II Koncert skrzypcowy d-moll op. 22, A. Vivaldi – Cztery pory roku
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
Bilety: 95 zł (normalny), 75 zł (ulgowy), 60 zł (UTW)

23.09 niedziela

Seans filmowy:

- „Kapitan Morten i Królowa Pajaków” - godz. 10.00 / Kino dzieci/
- „Jestem William” – godz. 11.45 /Kino dzieci/
- „Żona”- godz. 13.15
- „Kamerdyner” - godz. 15.15 i 20.00
- „Zegar czarnoksiężnika” – godz. 18.00
- Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Wycieczka rowerowa po dzielnicy Raków – z okazji 90. rocznicy przyłączenia Rakowa do Częstochowy
godz. 10.00

Prowadzący: dr Juliusz Sętowski
Zbiórka na Placu Biegańskiego

IX Free Art Fest From Poland. Festiwal Sztuki Niezależnej:

- „Bajkoland” – warsztaty plastyczno – literackie dla dzieci i młodzieży - godz. 15.00
- liczba miejsc ograniczona, zapisy przez: galeriateatrufrompoland@vp.pl
- „Kompilacja” – akcja na pograniczu sztuk Anity Grobelak
- Scena TJP, Aleja Najświętszej Maryi Panny 2

„Beksiński-Lewczyński. Dopelnienie konieczne” spotkanie i otwarcie wystawy - godz. 16.00

Miejska Galeria Sztuki w Częstochowie,
Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Przegląd Przedstawień Istotnych

- „Przez dotyk” – „Rodzina+/-”:
- „Tato nie wraca” – godz. 17.00
- Monodram Agnieszki Przepiórskiej
- Bilety: 30 zł (normalne), 25 zł (ulgowe)
- „Tata ma kota” – godz. 19.00
- Scena Prapremier In Vitro, Lublin
- Bilety: parter 50 zł (normalne), 45 zł (ulgowe), balkon 40 zł (normalne), 35 zł (ulgowe)
- Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15

„Jeżeli Bóg z nami, kto przeciwko nam?” - godz. 18.00

Msza Święta w intencji powrotu Europy do źródeł chrześcijaństwa i wieczór wspólnego śpiewania piosenek o Polskim Zwycięstwie w 1920r. Wieczór pod honorowym patronatem Poset do Parlamentu Europejskiego Jadwigi Wiśniewskiej.
Organizatorzy: malarz Aleksander Markowski, tel. 34 322 05 29
Bazylika archikatedralna Świętej Rodziny, ul. Krakowska 15

12. Festiwal Wiolinistyczny im. Bronisława Hubermana Folk nie z tej ziemi – godz. 18.00

Wystąpią: Orkiestra Filharmonii Częstochowskiej, Adam Klocek – dyrygent, Lautari (Maciej Filipczuk – skrzypce, Jacek Hałas - fortepian, akordeon, Michał Żak - klarnet, flet, szalameja, gościnnie: Marcin Pospieszalski – kontrabas), Kapela Maliszów (Jan Malisz - skrzypce, basy, lira korbowa, akordeon, śpiew, Zuzanna Malisz - śpiew, basy, bębny, Kacper Malisz - pierwsze skrzypce, basy, nyckelharpa)
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
Bilety: 40 zł (normalny), 35 zł (ulgowy), 25 zł (UTW)

24.09 poniedziałek

IX Otwarte Ogólnopolskie Mistrzostwa Częstochowy W Szachach Szybkich - godz. 10.00

Turniej główny oraz Turniej juniorów do lat 13
Organizatorzy: UKS „HETMAN” Częstochowa, Urząd Miasta Częstochowy, Tauron Dystrybucja S.A. Oddział w Częstochowie.
Kontakt: ela1p@o2.pl, tel. 602 174 020
Tauron Dystrybucja S.A., Oddział w Częstochowie,
Aleja Armii Krajowej 5

24-28 września

„Pogotowie lekcyjne”- godz. 13.00 – 15.00
Popołudniowa pomoc w odrabianiu lekcji. Ilość miejsc ograniczona.
Biblioteka Publiczna, Filia nr 8, ul. Księżycowa 2

Seans filmowy:

- „Żona”- godz. 13.15
- „Kamerdyner” – godz. 15.15 i 20.00
- „Zegar czarnoksiężnika” – godz. 18.00
- Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

24-28 września

„Dzień spadającego liścia” – warsztaty plastyczne
godz. 15.00-17.00
Biblioteka Publiczna, Filia nr 2, ul. Orlik-Rückemanna 35/37

• **Muzyczna Strefa Brzdąca – godz. 16.00-16.45**

zajęcia umuzykalniające dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
• **Strefa Brzdąca – godz. 17.00-17.45**
zajęcia plastyczno-sensoryczne dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
Zgłoszenia: tel. 501 011 475
Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41 a
Koszt: 25 zł za zajęcia

Krecikowe Nutki – zajęcia muzyczne dla dzieci
godz. 16.30-17.15

Zajęcia odpłatne. Zgłoszenia pod nr. tel. 666 105 100
„KRECİK” Kreatywne Rozwijanie Energii, Ciekawości i Kultury,
ul. Ludwika Wawrzynowicza 6

Festiwal Dekonstrucji Słowa „Czytaj!”:
• „Słowa malowane”. Flash mob – godz. 16.30

Plac Biegańskiego
• „nowak/ nowaczka/ nowacy”. Instalacja artystyczna Jany Shostak – godz. 17.00
Plac Biegańskiego, balkon Ratusza
• „Nikt nie idzie”. Spotkanie z Jakubem Małeckim
godz. 18.00

Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22
• „Bądź wierny. Idź”. Koncert zespołu Wolność Ptaków
Drażni Drzewa/ warstwa wizualna: Magdalena Kanawka
godz. 19.30

Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22

Sesja poświęcona pamięci doktora Andrzeja Skalskiego – w 80. rocznicę jego urodzin – godz. 17.00

Współorganizator: Zarząd Częstochowskiego Towarzystwa Naukowego
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45

12. Festiwal Wiolinistyczny im. Bronisława Hubermana Koncert Atom String Quartet

25 września - godz. 19.00
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
Atom String Quartet to jeden z najbardziej intrygujących kwartetów smyczkowych na świecie, należący do grona najlepszych wykonawców jazzowych w Polsce. Zespół łączy możliwości kwartetu smyczkowego (czyli dwojga skrzypiec, altówki i wiolonczeli) z szeroko rozumianą improwizacją. Ten najbardziej klasyczny i utrwalony w tradycji muzycznej skład zespołu kameralnego to dla artystów punkt wyjścia do poszukiwań nowych rozwiązań brzmieniowych i formalnych. Trudno w sposób jednoznaczny określić styl muzyczny grupy. W jej twórczości – oprócz jazzu – słychać inspiracje polskim folklorem, muzyką z różnych regionów świata, a także muzyką współczesną i klasyczną. Kwartet tworzą skrzypkowie: Dawid Lubowicz i Mateusz Smoczyński, altowiolista – Michał Zaborski oraz wiolonczelista – Krzysztof Lenczowski. W 2017 roku ukazał się ich czwarty album „Seifert”, na którym znalazły się kompozycje wybitnego polskiego skrzypka jazzowego – Zbigniewa Seiferta w interpretacji muzyków kwartetu. Płyta otrzymała nominację do nagrody „Fryderyk” 2017, w kategorii Album roku muzyka jazzowa, i będzie punktem wyjścia częstochowskiego koncertu zespołu.

12. Festiwal Wiolinistyczny im. Bronisława Hubermana

Koncert promujący płytę „Pieśń o Ziemi” – godz. 19.00
Wystąpią: Aleksandra Szwejkwowska-Belica – skrzypce;
Cezary Sanecki – fortepian
W programie: Karol Szymanowski – Pieśń kurpiowska,
Taniec z baletu „Harnasie”, Grażyna Bacewicz – Witraż,
Taniec mazowiecki, Taniec słowiański, Szymon Laks – Suita
polska, Barbara Kaszuba - Wspomnienie o Januszu Korczaku
na skrzypce solo, Roman Palester – Taniec z baletu „Pieśń
o ziemi”, Juliusz Łuciuk – Trzy miniatuury, Romuald Twardowski – Plejady, Oberek
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
Bilety: 35 zł (normalny), 30 zł (ulgowy), 25 zł (UTW)

Spotkanie Chóru Coralmente – godz. 19.00

Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

25.09 wtorek

Zajęcia komputerowe dla seniorów – godz. 11.00

Obowiązują wcześniejsze zapisy: tel. 34 362 35 87,
filia20@biblioteka.czyst.pl

Biblioteka Publiczna, Filia nr 20, ul. W. Gombrowicza 15

Konsultacje komputerowe - godz. 11.00 – 12.00

Zajęcia skierowane do osób starszych, mających problemy z obsługą komputera. Obowiązują wcześniejsze zapisy:
tel. 34 361 43 27, filia8@biblioteka.czyst.pl
Biblioteka Publiczna, Filia nr 8, ul. Księżycowa 2

Seans filmowy:

- „Żona”- godz. 13.15
- „Kamerdyner” - godz. 15.15 i 20.00
- „Zegar czarnoksiężnika” – godz. 18.00

Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Mali Twórcy – godz. 16.00-17.30

Zajęcia artystyczne dla dzieci w wieku od 5 do 7 lat
Zgłoszenia: tel. 501 011 475
Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41 a
Koszt: 30 zł

Festiwal Dekonstrucji Słowa „Czytaj!”:

- „Straszne pisanie”. Warsztaty pisarskie z Łukaszem Orbitowskim – godz. 16.00-19.30
- Liczba miejsc ograniczona. Zapisy przez formularz na stronie: festiwalczytaj.pl
- Biblioteka Publiczna, Filia nr 9, ul. Nowowiejskiego 15
- „Prymityw. Epopeja narodowa”. Spotkanie z Marcinem Kotodziejczykiem – godz. 17.00
- Cafe Belg, Aleja Najświętszej Maryi Panny 32
- „Wejście ewakuacyjne”. Wystawa Marleny Biczak, Juliusza Kosina, Magdaleny Kuleszy-Fedokowicz, Olgi Pawłowskiej, Mateusza Rafalskiego, Dobrusi Rurańskiej, Pawła Słoty – godz. 19.30
- Muzeum Częstochowskie, Pawilon Wystawowy, Park im. S. Staszica
- „Literary”. Koncert zespołu BigRip – godz. 20.30
- Muzeum Częstochowskie, Pawilon Wystawowy, Park im. S. Staszica

„Nordic walking na receptę” akcja w ramach Akademii Zdrowia Santandera – godz. 17.00

Bezpłatne treningi nordic walking dla dwóch grup
Grupa 1: Lasek Aniolowski (wejście od strony Promenady im. Cz. Niemena)
Grupa 2: Park Lisiniec (parking przy wjeździe)

Toastmasters - Klub Publicznego Przemawiania i Przywództwa - godz. 18.00

Jak dopasować ubiór do okazji
Techniczne Zakłady Naukowe, ul. Jasnogórska 84/90

Spotkania z historią w Muzeum Częstochowskim: „Rola i miejsce Polski w systemie wersalsko-lokański-skim” wykład dr. hab. prof. UJD Roberta Majznera - godz. 18.00

Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45

Warsztaty tańca dawnego – godz. 19.00

Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

12. Festiwal Wiolinistyczny im. Bronisława Hubermana Koncert Atom String Quartet – godz. 19.00

Wystąpią: Mateusz Smoczyński – skrzypce, Bartosz Dworak – skrzypce, Michał Zaborski – altówka, Krzysztof Lenczowski – wiolonczela. W programie: utwory Zbigniewa Seiferta
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
Bilety: 35 zł (normalny), 30 zł (ulgowy), 20 zł (UTW)

26.09 środa

Spektakl teatralny: „Tajemniczy Ogród” – godz. 10.00

Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Duża/

Bilety: 18 zł

Śniadanie z prasą - godz. 10.00 - 12.00

Spotkania dla seniorów, w czasie których można przejrzeć najnowszą prasę, wymienić się poglądami, podyskutować.

Biblioteka Publiczna, Filia nr 16, ul. Krakowska 46/50

Seans filmowy:
• „Zegar czarnoksiężnika” - godz. 13.15

• „Kamerdyner” – godz. 15.15 i 20.00

Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

„Każda środa jest nasza” - godz. 15.30 - 17.00

Zajęcia literacko-plastyczne dla dzieci w wieku od 5 do 12 lat
Biblioteka Publiczna, Oddział dla Dzieci i Młodzieży,
Aleja Kościuszki 4

Festiwal Dekonstrucji Słowa „Czytaj!”:
• „Himilbach”. Czytanie prozy – godz. 16.00

Miejska Galeria Sztuki, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

CO / GDZIE / KIEDY: WE WRZEŚNIU

- **„Jest dobrze, ale nie najgorzej jest”. Recital Krzysztofa Niedźwieckiego – godz. 17.00**
Miejska Galeria Sztuki, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64
- **„Przyjęcie na dziesięć osób plus trzy”. Projekcja filmu - godz. 18.15**
Kino studyjne OKF Iluzja, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64
- **„Dziady”. Monodram Marcina Cieżkiego – godz. 20.15**
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

Przygoda z plakatem - godz. 17.00-19.30
Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat
Zapisy: tel. 881 494 992
Pracownia ZetPeTe, ul. Wańkowicza 4
Koszt: 30 zł

12. Festiwal Wiolinistyczny im. Bronisława Hubermana: Recital mistrzowski – godz. 19.00
Wystąpią: Mariusz Patyra – skrzypce, Mariusz Klimsiak – fortepian
W programie: J. S. Bach – Ciaccona, J. Suk - Love Song, C. Debussy - Sonate pour violon e piano, N. Paganini - Variazioni „I Palpiti”, F. Chopin - Nocturn cis moll op. posth., Z. Kodaly - Dances from Kallo, M. Ponce-J. Heifetz – Estrellita, G. Dinicu-J. Heifetz - Hora Staccato, F. Kreisler - Capriccio Viennese, A. Bazzini - La Ronde des Lutins (Scherzo fantastique)
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
Bilety: 35 zł (normalny), 30 zł (ulgowy), 20 zł (UTW)

27.09 czwartek

- **Muzyczna Strefa Brzdąca – godz. 10.00-10.45**
zajęcia umuzykalniające dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
- **Strefa Brzdąca – godz. 11.12-12.00**
zajęcia plastyczno-sensoryczne dla dzieci w wieku od 1 do 3 lat
- Zgłoszenia: tel. 501 011 475
Pracownia Artystyczna Wielokropka, Aleja Niepodległości 41a.
Koszt: 25 zł za zajęcia

Spektakl teatralny: „Jaś i Małgosia” – godz. 10.00
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Duża/
Bilety: 15 zł

Zajęcia dla bobasów co się uczą wygibasów godz. 10.00-11.00

Zajęcia odpłatne. Zgłoszenia pod nr. tel. 666 105 100 „KRECIK” *Kreatywne Rozwijanie Energii, Ciekawości i Kultury, ul. Ludwika Wawrzynowicza 6*

Seans filmowy:
• „Żona”- godz. 13.00
• „Zegar czarnoksiężnika” – godz. 15.00
• „Kamerdyner” - godz. 17.00
• „Król Lear” spektakl z Janem Mc Kellenem godz. 20.00 /Transmisja na żywo z National Theatre w Londynie/
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Warsztaty literackie Klubu „Złota Jesień” – godz. 16.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

Festiwal Dekonstrukcji Słowa „Czytaj!”:
• **„Przewodzenie”. Instalacja Ani Wójcik – godz. 16.00**
Dworzec PKP, pl. Rady Europy
• **„Krótka historia o długiej miłości”. Spotkanie z Angeliką Kuźniak – godz. 17.00**
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 47
• **„Komeda”. Spotkanie z Magdaleną Grzebańkowską godz. 18.30**
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 47
• **„Kłacza Wszechświata czyli First & Last Show in the Black Hole”. Koncert Korine Sky Riot – godz. 20.30**
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

Przygoda z plakatem - godz. 17.00-19.30
Zajęcia plastyczne dla dzieci w wieku od 6 do 12 lat

Zapisy: tel. 881 494 992
Pracownia ZetPeTe, ul. Wańkowicza 4
Koszt: 30 zł

Uroczystość miejska z okazji Dnia Polskiego Państwa Podziemnego oraz 79. rocznicy powstania Szarych Szeregów – godz. 17.20
Zbiórka o godzinie 16.40 na Placu Biegańskiego
Plac Pamięci Narodowej

Spotkanie członków Senior Tur – godz. 18.00
Urząd Stanu Cywilnego, ul. Focha 19/21/Sala Błękitna/

Gong - sesja. Koncert z wykorzystaniem gongów oraz mis dźwiękowych – godz. 18.30-20.30
Organizator: „Dotyk dźwięku”, Robert Kiedrzyński tel. 608 108 492.
Centrum psychoterapii i rozwoju, ul. Wilsona 6

12. Festiwal Wiolinistyczny im. Bronisława Hubermana: Koncert kameralny Diverso String Quartet i Huberman Piano Trio– godz. 19.00
W programie: R. Padlewski - Kwartet Smyczkowy nr 1, A. Tansman - Tryptyk na Kwartet Smyczkowy, Walc op. 64 nr 2 w transkrypcji na skrzypce i fortepian Bronisława Hubermana, A. Panufnik – Trio fortepianowe, A. Piazzolla – Cztery pory roku
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
Bilety: 35 zł (normalny), 30 zł (ulgowy), 20 zł (UTW)

28.09 piątek

Miejskie Dni Inteligentnej Energii – godz. 10.00-17.00
Plac Biegańskiego

Seans filmowy:
• „Dogman” - godz. 14.00
• „Zegar czarnoksiężnika” – godz. 16.00
• „Kamerdyner” - godz. 17.50
• „Tajemnica Silver Lake”- godz. 20:30
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Festiwal Dekonstrukcji Słowa „Czytaj!”:
• **Wymiana książki – godz. 15.30 – 17.30**
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1
• **Turniej Jednego Opowiadania – godz. 16.00**
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1
• **„Poznaj potwora”. Program edukacyjny Instytutu Dizajnu – godz. 16.00-17.30**
Warsztaty dla dla dzieci w wieku 9-11 lat. Liczba miejsc ograniczona. Zapisy przez formularz na stronie: [festiwalczytaj.pl](#)
Biblioteka Publiczna, Oddział dla Dzieci i Młodzieży, Aleja Kościuszki 4
• **„Herbert”. Spotkanie z Andrzejem Franaszkiem godz. 18.00**
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22
• **„Korzenie rosną ku niebu”. Wystawa poetycka Antoniego Borkowskiego – godz. 20.00**
Konduktorownia, ul. Piłsudskiego 34/36

„Zwiastun jesieni” - warsztaty plastyczne godz. 16.00-18.00
Zajęcia dzieci w wieku 4-10 lat
Biblioteka Publiczna, Filia nr 14, ul. Norwida 17/21

Oprowadzenia kuratorskie z Mariuszem Grzybem po wystawie „Husaria – broń wschodnia” - godz. 16.30 / akcja MKiDN “60 + kultura”/
Muzeum Częstochowskie, Galeria Dobrej Sztuki, Aleja Najświętszej Maryi Panny 47
Bilety: 9 zł (normalny), 5 zł (ulgowy) 3 zł (w ramach akcji MKiDN “60 + kultura”)

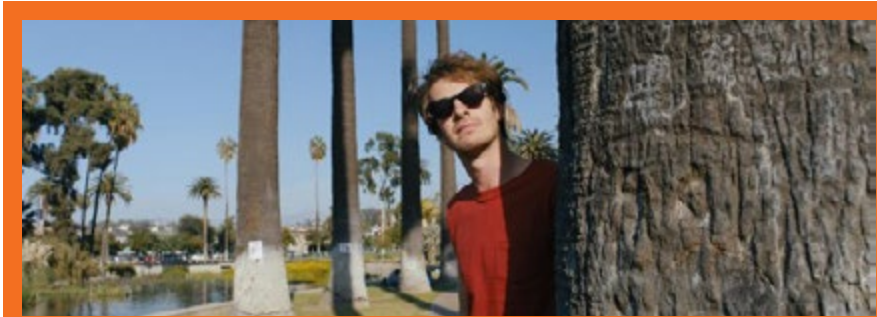
Wystawa obrazów oraz humorystyczny występ E. Ślusarskiego i K. Krzyszczak z grupy teatralnej „NURT” - godz. 19.00
Restauracja Pecorino, Stary Rynek 22 lok. 1 i 15
Bilety: 10 zł

Przegląd Przedstawień Istotnych „Przez dotyk” – „Rodzina+/-”:
„Murzyny we Florencji” – godz. 19.00
Teatr Nowy PROXIMA, Kraków
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Duża/
Bilety: parter 50 zł (normalne), 45 zł (ulgowy), balkon 40 zł (normalne), 35 zł (ulgowy)

Koncert 432 Hz Harmo-beat „K” Projekt Krzysztof Majchrzak – godz. 20.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1
Krzysztof Majchrzak, znany częstochowski basista, wystąpi w Ośrodku Promocji Kultury „Gaude Mater” z nowym projektem muzycznym, zatytułowanym „432 Hz Harmo-beat „K” Projekt”. Będą to autorskie kompozycje, pochodzące z solowej płyty, która ukaza się już jesienią 2018 roku. Jej tytuł nawiązuje do „częstotliwości doskonałej”, czyli właśnie 432 Hz, uznawanej przez niektórych muzyków za bardziej naturalną i przyjaźniejszą ludzkiemu uchu od obecnie obowiązującego standardu 440 Hz. Majchrzak proponuje ponadto spektakl muzyczny, na który – poza warstwą dźwiękową – złożą się również część wizualna, czyli specjalnie przygotowane wizualizacje. Te z kolei staną się nie tyle tłem dla improwizowanych i eksperymentalnych poszukiwań muzyka, ale przede wszystkim artystycznym uzupełnieniem. Każdy z utworów będzie miał bowiem inne centrum brzmieniowe, odpowiadające jednej barwie z palety. Możemy więc spodziewać się oryginalnego malowania dźwiękami i niebanalnego eksperymentowania z formą audiowizualną.

12. Festiwal Wiolinistyczny im. Bronisława Hubermana: Koncert „Szalone skrzypce i muzyka świata” godz. 19.00
Wystąpią: Orkiestra Symfoniczna Filharmonii Częstochowskiej, Roby Lakatos – skrzypce, Anna Wandtke – skrzypce, Jenő Lisztes – cymbały, Paweł Zagańczyk – akordeon, Kalman Cseki – fortepian, Sebastian Wypych – kontrabas. W programie: Deux Guitares – Folksong, Michel Legrand - Papa, Can You Hear Me, Pablo Sarasate - Tzigainer veizen, Jerry Bock - Fiddler on the Roof, Hejre Kati / Ivo Csámpai / János Bihary - Memory of Bihary, Viacheslav Semyonov - Bulgarian Suite, I’ve met you Mama - Trad. Russian, Turkish Tango – anonim, Johannes Brahms - Hungarian Dance n.5, Vladimir Cosma - Le Grand Blond , Vittorio Monti - Csárdás
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
Bilety: 95 zł (normalny), 75 zł (ulgowy), 60 zł (UTW)

„Tajemnica Silver Lake”
28-30 września - godz. 20.30
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64
David Robert Mitchell, twórca horroru „Coś za mną chodzi”, powraca pełnym czarnego humoru kryminałem nawiązującym do klasycznych filmów noir. 33-letni Sam (Andrew Garfield) mieszka w Los Angeles i czeka na swoją życiową szansę. Większość czasu poświęca grom wideo i podglądaniu pięknych kobiet, a z braku lepszych zajęć z pasją oddaje się zgłębianiu sekretów, jakich Hollywood kryje tysiące. Kto zostawia tajemnicze znaki na ścianach domów? Jakie wskazówki zakodowane zostały na starych VHS-ach? Co kryje się między wersjami tekstów największych popowych przebojów? Jaki przekaz zaszyfrowano na stronach undergroundowych komiksów? Pewnego dnia jego piękna sąsiadka (Riley Keough) znika bez śladu. Aby ją odnaleźć, Sam wyrusza w pełną przygód podróż po Mieście Amoiłów. W jego głowie wszystko zaczyna łączyć się w jedną mroczną układankę, którą postanawia rozwikłać. Za wszelką cenę. „Tajemnice Silver Lake” to niezwykle zabawna, pełna zaskakujących pomysłów i zwrotów akcji historia śledztwa, w którym poszlaki znajdują się w każdym popkulturowym artefakcie, a nic nie jest takie, jakie się nam zdaje. Czy największa w historii teoria spiskowa, skrywająca najmroczniejsze tajemnice Los Angeles, może okazać się prawdą?

Koncert 432 Hz Harmo-beat „K” Projekt Krzysztof Majchrzak – godz. 20.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1
Bilety: 25 zł (przedsprzedaż), 35 zł (w dniu koncertu)

29.09 sobota

Całoroczny Rajd im. Zygmunta Łęskiego Etap IX
Organizator: Oddział Regionalny PTTK, Aleja Najświętszej Maryi Panny 39/41, tel. 34 324 21 20, 604 135 176 (w godz. 13.30 – 18.00), mail: pttkregczwa@op.pl

XIV Ogólnopolski Rajd Rowerowy „Szlaki krwi i chwały – Melchów – 30 września 1863”

Organizatorzy: Oddział Regionalny PTTK, Aleja Najświętszej Maryi Panny 39/41, tel. 34 324 21 20, 604 135 176 (w godz. 13.30 – 18.00), mail: pttkregczwa@op.pl oraz Szkolny Klub Turystyczny przy Zespole Szkół w Przyrowie ul. Szkolna 44, gimnazjum@przyrow.pl, jur23s@wp.pl

Quick Shot Kickboxing Battle Częstochowa
Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, ul. Dekabrystów 43

IX Forum Kobiet Ziemi Częstochowskiej „(S)PRAWA KOBIEŃ” - godz. 10.00
godz. 10.00 - stoiska i warsztaty interpersonalne
godz. 11.00 - oficjalne otwarcie IX Forum Kobiet Ziemi Częstochowskiej
godz. 11.30 - Panel I: „Sprawa kobiet - kobiety na 100 lecie niepodległości”
godz. 13.00 - Panel II: „A.B.C.D.... dla kobiet”
godz. 14.00 – dyskusja i podsumowanie Forum
godz. 15.00 – losowanie nagród i poczęstunek
Więcej informacji: www.kobiety.czes1.pl
Uniwersytet Humanistyczno-Przyrodniczy im. Jana Długosza, ul. Waszyngtona 4/8

Seans filmowy:
• „Pettson i Findus. Najlepsza gwiazdka” godz. 10.00 /Kino Dzieci/
• „Supa Modo” - godz. 11.45 /Kino Dzieci/
• „Dogman” - godz. 14.00
• „Zegar czarnoksiężnika” – godz. 16.00

- „Kamerdyner” - godz. 17.50
- „Tajemnica Silver Lake”- godz. 20.30
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64
- **Święto Gwiezdných Wojen w Częstochowie - STAR WARS DAY 2018 – godz. 10.00-20.00**
Miejski Domu Kultury, ul. Łukasieńskiego 50/68
Więcej s. 18

Festiwal Dekonstrukcji Słowa „Czytaj!”:
• **„Puchar domów”. Gra miejska – godz. 10.00-15.30**
Zapisy przez formularz na stronie: festiwalczytaj.pl
Start na Rynku Wieluńskim
• **„Malowane baśnie”. Warsztaty ilustracyjne dla dzieci godz. 14.00**
Zajęcia dla dzieci w wieku od 5 do 8 lat. Zapisy przez formularz na stronie: festiwalczytaj.pl
Przedszkole „Nibylandia”, ul. Wodzieckiego 68
• **„Czarno to widzieć” Ogłoszenie wyników konkursu na pasek komiksowy – godz. 15.45**
Dwa Koty Cafe, Aleja Najświętszej Maryi Panny 43
• **„Ten łokieć źle się zgina”. Spotkanie z Sebastianem Frąckiewiczem – godz. 16.00**
Dwa Koty Cafe, Aleja Najświętszej Maryi Panny 43
• **„Czytaj i Pisz!” Ogłoszenie wyników konkursu godz. 17.30**
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22
• **„Pięćdziesiątka”. Spotkanie z Inga Iwasiów godz. 17.30**
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22
• **„Wszystko, co się nie oplaca”. Spotkanie z Korporacją „Ha!art” - godz. 20.00**
Pub Szufłada, Aleja Kościuszki 18
• **„Punk ist tot”. Koncert duetu Siksa – godz. 21.30**
Pub Szufłada, Aleja Kościuszki 18

Przegląd Przedstawień Istotnych „Przez dotyk” – „Rodzina+/-”:
„Bóg mordu” – godz. 16.00 i 19.00
Teatr Nowy im. Witkacego, Słupsk
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Duża/
Bilety: parter 50 zł (normalne), 45 zł (ulgowy), balkon 40 zł (normalne), 35 zł (ulgowy)

Spotkanie z Krzysztofem Kasprzakiem w cyklu „Celulo-idowa Częstochowa”: prezentacja filmu „MS Częstochowie – godz. 17.00 /akcja MKiDN “60 + kultura”/
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45

Wernisaż wystawy ilustracji Artura Nowickiego godz. 17.00
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1

RKS Raków vs. Bytovia Bytów – godz. 20.00
Miejski Stadion Piłkarski „Raków”, Limanowskiego 83

30.09 niedziela

Giełda ryb, roślin i ptaków egzotycznych godz. 10.00-13.00
Organizator: Liga Ochrony Przyrody – Klub Akwarystów
VI Liceum Ogólnokształcące im. J. Dąbrowskiego, ul. Łukasieńskiego 40

Seans filmowy:
• „Gordon i Paddy” - godz. 10.00 /Kino Dzieci/
• „Łowcy czarownic” - godz. 11.45 /Kino Dzieci/
• „Dogman” – godz. 14.00
• „Zegar czarnoksiężnika” – godz. 16.00
• „Kamerdyner” - godz. 17.50
• „Tajemnica Silver Lake”- godz. 20.30
Ośrodek Kultury Filmowej „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

Festiwal Dekonstrukcji Słowa „Czytaj!”:
• **„Kreaciaki”. Warsztaty dla dzieci – godz. 10.00**
Dwa Koty Cafe, Aleja Najświętszej Maryi Panny 43
• **„Flarf”. Warsztaty pisania poezji – godz. 11.30**
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1
• **„Performans Instant”. Warsztaty – godz. 12.00**
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1
• **„Zwierzę popkulturalny”. Warsztaty blogowe godz. 12.00**
Biblioteka Publiczna, Filia nr 9, ul. Nowowiejskiego 15
• **„Purezento”. Spotkanie z Joanną Bator – godz. 18.00**
Ośrodek Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1
• **„Lewy sierpowy”. Koncert zespołu Czerwone Świnie godz. 20.00**
Klub Stacherczak, Aleja Kościuszki 1

Dzień zdrowia w Akademii Zdrowia „Natura”:
• **Klub Zdrowia: wykład: „Sposoby na zdrowie” godz. 11.00**
• **Gimnastyka Pilates „zdrowy kręgosłup” godz. 12.00**
• **Gimnastyka relaksacyjno-zdrowotna Tai Chi godz. 13.00**
• **Gimnastyka dla umysłu – godz. 14.00**
• **Klub Puszystych: zebranie organizacyjne godz. 15.00**
• **Relaksację dla zdrowia – godz. 16.00**
Zapisy: azdrowian@gmail.com
Akademii Zdrowia „Natura”, ul. Czecha 21
Wstęp wolny

Oprowadzenia kuratorskie z Januszem Nabiątkiem po wystawie „Rzemiosło wczoraj i dziś” - godz. 16.00 /akcja MKiDN “60 + kultura”/
Muzeum Częstochowskie, Ratusz, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45
Bilety: 9 zł (normalny), 5 zł (ulgowy) 3 zł (w ramach akcji MKiDN “60 + kultura”)

Przegląd Przedstawień Istotnych „Przez dotyk” – „Rodzina+/-”:
„Tato” – godz. 19.00
Teatr Bagatela im. T. Boya-Zełerskiego, Kraków
Teatr im. A. Mickiewicza, ul. Kilińskiego 15/Scena Duża/
Bilety: parter 80 zł, balkon 70 zł

Wspomnienie o Ryszardzie Riedlu - Sebastian Riedel & Cree – godz. 19.00
Wystąpią: Sebastian Riedel – gitara, śpiew, harmonijka, Sylwester Kramek – gitara, Lucjan Gryszka – gitara basowa, Kuba Majerczyk – perkusja, Adam Lomania – instrumenty klawiszowe.
Organizator: Impresariat Artystyczny „Adria”
Filharmonia Częstochowska, ul. Wilsona 16
Bilety: 75 – 110 zł

WAŻNIEJSZE DANE TELEADRESOWE DLA SENIORÓW

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Częstochowie, ul. Polskiej Organizacji Wojskowej 2 tel.: 34/37 24 200; fax: (34) 37 24 250; mops@czestochowa.um.gov.pl
Dyżury Ośrodka: poniedziałek, środa, czwartek – godz. 7.30 – 15.30, wtorek – godz. 7.30-16.00, piątek – godz. 7.30-15.00

Dyżur Przewodniczącego Miejskiej Rady Seniorów Urząd Miasta Częstochowy przy ul. Śląskiej 11/13 pokój 108 (I piętro)
W każdy ostatni wtorek miesiąca Przewodniczący Miejskiej Rady Seniorów w Częstochowie Ryszard Raczek pełni dyżur w w godz. 16.00 – 17.00.

Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wydziale Pedagogicznym Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza ul. Waszyngtona 4/8, 42-217 Częstochowa tel. 34/ 37 84 208, e-mail:utw@ajd.czyst.pl, www.utw.ajd.czyst.pl
Dyżury Samorządu (pokój nr 35): poniedziałek: godz.15.00 -17.00, środa: godz. 11.00 - 13.00

Uniwersytet Trzeciego Wieku przy Wydziale Zarządzania Politechniki Częstochowskiej Aleja Armii Krajowej 19 B tel.: 34/ 3250 0274, www.zim.pcz.czyst.pl

Uniwersytet Trzeciego Wieku 50+ przy Akademii Polonijnej ul. Pułaskiego 4/6, tel.: 34/368 42 00
Godziny otwarcia: poniedziałek – piątek: godz. 9.00 – 17.00

Częstochowskie Centrum Aktywność Seniorów ul. Staszica 10, tel. 509 656 937 email:sekretariat@ccas.com.pl

Stowarzyszenie Częstochowski Uniwersytet Trzeciego Wieku
Biuro Stowarzyszenia ul. Focha 19/21 (Urząd Stanu Cywilnego) czynne w każdy wtorek: godz. 11.00-13.00
Adres do korespondencji: ul. Waszyngtona 45 lok.9, 42-217 Częstochowa, tel. 782 610 333, 512 270 619, biuro@sutw.com.pl . Zajęcia: ul. Focha 19/21 (Urząd Stanu Cywilnego). Wykłady: ul. Jasnogórska 8, 42-201 Częstochowa – środa, godz. 16.30

Dom Pomocy Społecznej, ul. Kontkiewicza 2 tel. (034) 364 38 10 (do godziny 15.30), tel. (034) 364 38 15 dps@dps.czyst.pl

Zarząd Miejski Polskiego Komitetu Pomocy Społecznej w Częstochowie 42-217 Częstochowa, ul. Krasieńskiego 11 a tel: +48 343 614 660; pkps.czystochowa@wp.pl
Godziny otwarcia: poniedziałek – piątek: godz. 10.00-18.00

Dzienny Dom Pomocy Społecznej „Senior Wigor” prowadzony przez Polski Komitet Pomocy Społecznej **Zarząd Miejski w Częstochowie**, ul. Marysia 93

Dzienny Dom Senior + , ul. Rapackiego 3/5 tel. 34 368 05 82; email: caritas@caritas.czyst.pl

BIBLIOTEKA PUBLICZNA IM. DR. WŁ. BIEGAŃSKIEGO

Wystawa obrazów Romualda Zjawieńskiego
Biblioteka Publiczna, Filia nr 1, Aleja Niepodległości 11

„Sacrum w drewnie” – wystawa fotograficzna
Marka Nowaka
Biblioteka Publiczna, Filia nr 10, ul. K. Michałowskiego 20

Wystawa „Gąszczycy w czterech odstonach”
Biblioteka Publiczna, Filia nr 14 ul. Norwida 17/21

Wystawa obrazów absolwentki Wydziału Sztuki Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego w Częstochowie – Katarzyny Cabały-Wrzalik
Biblioteka Publiczna, Filia nr 25, ul. Wirazowa 8 A

Wystawa obrazów grupy działającej przy Stowarzyszeniu Hospicjum Dar Serca
Biblioteka Publiczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22

MUZEUUM CZĘSTOCHOWSKIE

RATUSZ

Wystawa stała:
Dzieje miasta Częstochowy – wystawa historyczna

Prezentacje długoterminowe:
Kweclich, Sętowski, Michalik, Stepniak, Bulik... – kolekcja obrazów współczesnych malarzy częstochowskich
Spacer po dawnej i współczesnej Częstochowie – stare i nowe fotografie miasta na wieży ratuszowej
Częstochowianie. Mieszkańcy miasta na fotografiach w latach 1845–1918

Wystawa stała:
Dzieje miasta Częstochowy – wystawa historyczna

do 9 września
Z widokiem na Hutę. 90 lat połączenia Rakowa z Częstochową – wystawa poplenerowa Huty Częstochowa

od 14 września
Wystawa prac Władysława Ratusińskiego
Pasje Częstochowian: „Rzemiosło wczoraj i dziś” – kolekcja Janusza Nabiątka

Tajemniczy świat map

GALERIA DOBREJ SZTUKI

Wystawa stała:
Sztuka Polska XIX i XX w. Grafiki mistrza drzeworytu Stefana Mrożewskiego w kolekcji Muzeum Częstochowskiego.

Wystawa czasowa:
Husaria - broń wschodnia

do 26 września:
Prezentacja prac Marka Mszyca /Galeria Wejściówka/

od 27 września :
Prezentacja prac Aleksandry Jakubczak /Galeria Wejściówka/

REZERWAT ARCHEOLOGICZNY

Wystawa stała:
Z mroku dziejów. Kultura łużycka – wystawa archeologiczna Cmentarzysko kultury łużyckiej in situ.

Wystawa czasowa:
Tajemnice Grodziska Gąszczycy

DOM POEZJI – MUZEUM HALINY POŚWIATOWSKIEJ

Wystawa stała:
Wystawa poświęcona życiu i twórczości poetki

MUZEUUM GÓRNICWA RUD ŻELAZA

Wystawa stała:
Wystawa poświęcona historii górnictwa rud żelaza

KAMIENICA MIESZCZAŃSKA MUZEUM ŻYDÓW CZĘSTOCHOWIAN

Wystawa stała:
Żydzi Częstochowianie

PAWILON WYSTAWOWY W PARKU IM. S. STASZICA

Wystawy czasowe:
VII Konkurs Sztuki Ludowej „Azurowe piękno. W świecie koronki i wycinanki”

Ikona: Obraz – Tchnienie

od 25 września
„Wejście ewakuacyjne”. Wystawa Marleny Biczak, Juliusza Kosina, Magdaleny Kuleszy-Fedokowicz, Olgi Pawłowskiej, Mateusza Rafalskiego, Dobrusi Rurańskiej, Pawła Słoty /W ramach Festiwalu Dekonstrukcji Słowa „Czytaj!”/

ZAGRODA WŁOŚCIAŃSKA

Wystawa czasowa:
Retropredmioty

Godziny otwarcia Muzeum Częstochowskiego: wystawy w Ratuszu (pl. Biegańskiego), Galerii Dobrej Sztuki (al. Najświętszej Maryi Panny 47), Pawilonach Wystawowych w Parku Staszica, Domu Poezji. Muzeum Haliny Poświatowskiej (ul. Jasnogórska 23), Kamienicy Mieszczańskiej, Muzeum Żydów Częstochowian (ul. Katedralna 8) czynne w okresie letnim (czerwiec - wrzesień): wtorek, czwartek: 11.00-17.00 środa, piątek: 11.00-17.30 sobota, niedziela: 11.00-18.00 poniedziałek: nieczynne Zagrodę Włościańską można zwiedzać po wcześniejszym zgłoszeniu w Pawilonie Wystawowym

Rezerwat Archeologiczny (ul. Łukasińskiego 20) czynny w okresie letnim (czerwiec – wrzesień): wtorek, czwartek: 11.00-17.00 środa, piątek: 11.00-17.30 sobota, niedziela: 11.00-18.00 – wystawa czynna tylko w każdą trzecią sobotę i niedzielę miesiąca (18-19 sierpnia.) poniedziałek: nieczynne

MIEJSKA GALERIA SZTUKI

Aleja Najświętszej Maryi Panny 64

do 7 października
Beksiński. Granice rzeczywistości fotografia, malarstwo, rysunek
Sala Poplenerowa, Sala Muzeum

od 13 września
Beata Bigaj - BUINT. Versus pollice verso
Sala Śląska

od 13 września
Jacek Łydźba - Krajobrazy i obrazy malarstwo
Sala Poplenerowa

od 13 września
Marek Andała - Zwykłe miejsca pastele
Galeria Antresola Sala Poplenerowa

od 15 września
Wernisaż wystawy Rysunek / Zdzisław Wiatr / Paweł Warchoń / Adam Pocięcha / Zdzisław Nitka
Sala Gobelinowa

od 3 września
Grupa plastyczna WERNIKS Malarstwo
Galeria ZWIASTUN

OŚRODEK PROMOCJI KULTURY „GAUDE MATER”

ul. Dąbrowskiego

do 27 września
wystawa 10. Międzynarodowego Biennale Miniatury

od 29 września
Wystawa ilustracji Artura Nowickiego

/Galeria „Słoneczna”/
do 27 września
Miniatury z kolekcji OPK – prace nagradzane na MBM w latach 2000 – 2016

MUZEUUM KLASZTORU JASNOGÓRSKIEGO

ul. Kordeckiego 2, 34 365 66 88, www.jasnagora.com

„Bogurodzica. Splendor Rzeczypospolitej Obojga Narodów” - ekspozycja sztuki wotywniej. Na wystawie zgromadzono blisko 500 eksponatów – cenne wota przez wielu przynieszone przez pielgrzymów i składane przed cudownym obrazem Matki Bożej. Jest to jedna z najnowocześniejszych i najciekawszych wystaw w Polsce.

„Narodowy zryw Solidarności w wotach pielgrzymów jasnogórskich” - ekspozycja przygotowana z okazji jubileuszu 25-lecia powstania NSZZ „Solidarność”.

„Ojczyzno ma – Polskie drogi do wolności” - to mundur, militaria, ordery, odznaczenia, dokumenty, pamiątki żołnierzy polskich walczących na wszystkich frontach II wojny światowej.

SALA O. KORDECKIEGO
Obraz „Polonia” Antoniego Tańskiego - przedstawia około 200 wybitnych Polaków, reprezentujących polską kulturę, naukę, wojsko i politykę. Dzieło powstało w latach 1929-1938, obrazuje blisko tysiąc lat polskiej historii, poczynszy od dynastii Piastów.

„Ave Maria” - cykl obrazów prof. Stanisława Stoniny - motywy przewodnim jest sylwetka Matki Boskiej Częstochowskiej.

SKARBIEC
Wystawa stała - prezentuje wota przekazywane dla Matki Bożej Jasnogórskiej w ciągu stuleci przez wszystkie stany narodu polskiego.

MUZEUUM 600-LECIA
Wystawa stała – **Ekspozaty w Muzeum 600 - lecia** ukazują szczęśliwą obecnością Zakonu Paulinów na Jasnej Górze.

Epitafium Smoleńskie – poświęcone ofiarom tragedii smoleńskiej 10 kwietnia 2010 r.

MUZEUUM MONET I MEDALI JANA PAWŁA II

ul. Jagiellońska 67/71

Kolekcja stała

od 18 września
„Pamięć zapisana w brązie” wystawa **Jerzego Filipa Sztuki**

REGIONALNY OŚRODEK KULTURY

ul. Ogińskiego 13 a

do 14 września
Wystawa haftów „Piękna nasza Polska cała” w ramach XIX Dni Europejskiej Kultury Ludowej

/Galeria ART-FOTO/

od 18 września
Poplenerowa Wystawa Malarstwa „Złoty Potok” Częstochowskiego Stowarzyszenia Plastyków im. Jerzego Dudy-Gracza.

REKREACJA

MIEJSKI OŚRODEK SPORTU I REKREACJI

Oferta nieodpłatnych zajęć dla Seniorów 60+:

każdy czwartek
Ćwiczenia ogólnorozwojowe – godz. 9.30 - 10.15 oraz 10.30 – 11.15
Hala „Polonia”, ul. Dekabrystów 43
każdy wtorek
Zajęcia ruchowe na bieżni i w siłowni – godz. 13.00 – 14.30
Miejski Stadion Lekkoatletyczny, ul. Dąbrowskiego 58/64
każda środa
Zajęcia z tenisa stołowego – godz. 10.00 – 11.30
Sala Sportowa „Częstochowianka”, ul. Rejtana 7 c
Więcej informacji pod nr tel. 34 372 26 32

BiegamBoLubię

W każdą sobotę o godz. 9.30 Miejskim Stadionie Lekkoatletycznym przy ul. Dąbrowskiego 58/64 w ramach ogólnopolskiej akcji „BiegamBoLubię” odbywają się bezpłatne treningi dla amatorów z instruktorami lekkoatletki.

Bieg Godzinny

30 września zapraszamy wszystkich biegaczy z Częstochowy i okolic na bieg godzinny, który będzie miał miejsce na Miejskim Stadionie Lekkoatletycznym przy ul. Dąbrowskiego o godzinie 16.00. Bieg organizowany jest wspólnie ze Stowarzyszeniem Klub Ludzi Aktywnych Zabiegani.

Amatorska Liga Piłki Nożnej sezon 2017/2018

Wszystko na temat rozgrywek można znaleźć na stronie www.mosir.pl
Miejski Stadion Piłkarski „Raków”, ul. Limanowskiego 83, poniedziałek-piątek godz. 19.45 – 22.00/

Amatorska Liga Siatkówki sezon 2017/2018

Wszystko na temat rozgrywek można znaleźć na stronie: www.amatorska.info
Hala Sportowa „Częstochowa”, ul. Żułłowa 4
środy, godz. 18.30 – 22.00, czwartki, godz. 18.30 – 22.00
Sala Sportowa „Częstochowianka”, ul. Rejtana 7 c;
piątki, godz. 18.30 - 22.00

WAŻNIEJSZE DANE TELEADRESOWE

MUZEUM I GALERIE

Muzeum Jasnogórskie, ul. Kordeckiego 2, tel. 34 377 77 77
Muzeum Częstochowskie, Aleja Najświętszej Maryi Panny 45, tel. 34 360 56 31
Galeria Sztuki Odlewniczej im. prof. Wadawa Sakwy, Aleja Armii Krajowej 19, tel. 34 325 07 51
Galeria Ośrodka Promocji Kultury „Gaude Mater”, ul. Dąbrowskiego 1, tel. 34 324 36 38
Planetarium Instytutu Fizyki Uniwersytetu Humanistyczno-Przyrodniczego im. Jana Długosza w Częstochowie, Aleja Armii Krajowej 13/15, tel. 782 237 375
Muzeum Produkcji Zapalek, ul. Ogrodowa 68, tel. 34 324 12 10
Muzeum Historii Kolei, ul. Pułaskiego 100/120, dworzec PKP Częstochowa Stradom, tel. 502 128 687
Miejska Galeria Sztuki, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64, tel. 34 324 55 81
Muzeum Monet i Medali JP II, ul. Jagiellońska 67/71, tel. 34 365 19 82
Muzeum Wyobraźni Tomasza Sętowskiego, ul. Olawska 2, tel. 34 366 66 28, 505 410 165
Regionalne Towarzystwo Zachęty Sztuk Pięknych „Konduktorownia”, ul. Piłsudskiego 34/36, tel. 601 487 237, 501 03 44 11
Park Miniatur Sakralnych, ul. Złota, tel. 605 870 790

KULTURA

Biblioteka Publiczna im. dr. Władysława Biegańskiego, Aleja Najświętszej Maryi Panny 22, tel. 34 360 61 18
Filharmonia Częstochowska im. Bronisława Hubermana, ul. Wilsona 16, tel. 34 324 42 30
Miejski Dom Kultury w Częstochowie ul. Łukasińskiego 50/68, tel. 34 323 12 79
Teatr im. Adama Mickiewicza, ul. Killińskiego 15, tel. 34 372 33 27 (47, 57) 34 372 33 06 (kasa biletowa)
Kino Cinema City „Wolność”, Aleja Kościuszki 5, tel. 34 371 71 71
Kino Cinema City „Galeria Jurajska”, Aleja Wojska Polskiego 207, tel. 34 390 17 00
Kino OKF „Iluzja”, Aleja Najświętszej Maryi Panny 64, tel. 34 324 22 40

SPORT I REKREACJA

Hala Sportowa Częstochowa, ul. Żułłowa 4, tel. 34 368 82 78
Pływalnia kryta MDK, ul. Łukasińskiego 68, tel. +48/34 323 12 79
Pływalnia Kryta „Sienkiewicz Częstochowa” Aleja Najświętszej Maryi Panny 56, tel. +48/34 393 00 64
Miejski Stadion Lekkoatletyczny, ul. Dąbrowskiego 58/64, tel. +48/34 368 36 58
Hala Sportowo-Widowiskowa „Polonia”, ul. Dekabrystów 43, +48/34 372 07 86
Miejska Szlżawka, Park 3 Maja 1, tel. 605 475 548

WAŻNE ADRESY, TELEFONY

Urząd Miasta Częstochowy, ul. Śląska 11/13, tel. +48/34 370 71 00, www.czystochowa.pl
Miejskie Centrum Informacji Turystycznej/ Częstochowska Organizacja Turystyczna, Aleja Najświętszej Maryi Panny 65, tel. +48/34 368 22 50
Jasnogórskie Centrum Informacji, ul. o. A. Kordeckiego 2, tel. +48/34 365 38 88, www.jasnagora.pl

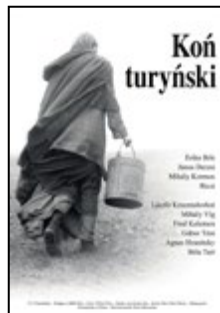
MATEUSZ ROT, MUZYK, REDAKTOR FILMOWEGO PORTALU „WATCHING CLOSELY”

KSIĄŻKA

„Piknik na skraju drogi” Arkadij i Borys Strugaccy

Nie ukrywam, że łączy mnie z tą książką filmowy sentyment. Legendarna adaptacja Andrieja Tarkowskiego pt. „Stalker” zajmuje bowiem szczególne miejsce na mapie mojego życia. Powieść science fiction rosyjskich pisarzy to nie tylko popis wyobraźni, ale przede wszystkim spirytualna podróż w głąb Strefy. Owa Strefa definiowana jest przez czytelników na tysiące sposobów. Dla jednych będzie to spojrzenie w szeroko pojęte sumienie, dla innych wycieczka do nienazywanego świata rzeczy nadprzyrodzonych. Dla mnie Strefa obejmuje szerszy kontekst, a w zasadzie ciągle uczestniczy w moim życiu. To swego rodzaju „test człowieczeństwa”. Ile jesteśmy w stanie poświęcić dla dobra drugiej osoby? Każdy gdzieś tam w głębi duszy (Strefy?) poszukuje odpowiedzi na to pytanie.

FILM

„Kön Turyński” reż. Béla Tarr

Czy jesteśmy w obliczu ostateczności? Jak będzie wyglądał koniec świata? Jaka jest wartość egzystencji w świecie pozbawionym wartości? Z takimi pytaniami zostawia widza węgierski mistrz kina kontemplacji - Béla Tarr. „Kön Turyński” to ostatnie dzieło w jego dorobku, stanowiące swoistą klamrę. Klamrę twórczości absolutnej, która wyznaczyła standardy kina artystycznego XXI wieku. „Kön Turyński” to interpretacja wizji Apokalipsy będącej odwróceniem 7-dniowego procesu stworzenia świata. Według Tarra koniec świata przyjdzie w ciszy, niczym przygasający płomień nazwany życiem. Wszechświat nie rozpadnie się efektywnie na kawałki, lecz powoli zamilknie, znieruchomieje. Ten ponad dwugodzinny seans pozostaje z widzem na długie lata, a filmowy refren ukazujący rytuał spożywania posiłku, za każdym razem przygniata ciężarem bezsilności. Pod koniec filmu jeden z bohaterów wypowiada pamiętną kwestię: „Musimy jeść”. Bo cóż nam pozostało w obliczu nieuniknionego końca świata...

PŁYTA

„The Very Best Of Arvo Pärt” EMI Classic

Ciężko zawodowemu muzykowi wybrać tę jedną jedyną płytę. Po długim namyśle postanowiłem podzielić się moim odkryciem z czasów liceum - Arvo Pärtem. To muzyka dotykająca sfer duchowych, metafizycznych. Podczas obcowania z dźwiękami Pärta stajemy się częścią mistycznego doznania. Kontemplacyjne tempo i niezwykła harmonia wprowadzają słuchacza w stan medytacji i pokazują mu piękno w krystalicznej i organicznej postaci. Estetyka Pärta opiera się na horyzoncie sacrum, pozwalając na głębsze współistnienie ciała i duszy. Dla takich twórców warto karmić się sztuką.

HISTORIA JEDNEJ FOTOGRAFII

Marcin Chudy

Nazywam je „ZNAJDUCHAMI”. Może nie jest to najładniejsza nazwa, ale one też nie zawsze są ładne. Są prawdziwe, przypadkowo napotkane i złapane w kadr. Nie jest istotne, jakim sprzętem, byle tylko schwytać ten obrazek, tego DUCHA... Zbieram je i czasem pokazuję innym. Tak przywiatał mnie kiedyś Wrocław. To była pierwsza rzecz, jaką zobaczyłem, otwierając drzwi auta po długiej drodze...

Magdalena Cielecka

Afirmuje życie, stale się rozwija i czerpie inspiracje nie tylko ze sztuki, ale także z codzienności. Ma poczucie, że wszystko, co ją spotkało, to efekt szczęśliwych zbiegów okoliczności. Jest znana zarówno ze sceny teatralnej, jak i małego i dużego ekranu. Zadebiutowała wyraziście w „Pokuszeniu” Barbary Sass, a ostatnio można ją było oglądać w „Zjednoczonych Stanach miłości” i „Pitbullu. Niebezpiecznych kobietach”.

K - jak kobieta

Każda powinna być inna, nie lubię żadnych uogólnień i zbiorowego przypisywania cech grupie czy płci. Kobiecość to nie tylko cechy płciowe czy też wyglądu, to wrażliwość i empatia na świat. Nie chciałabym, aby kobiety były bardziej męskie, żeby musiały tę kobiecość w sobie poskramiać albo ją ukrywać.

O - jak okoliczności

Mówiąc o okolicznościach, mam na myśli dobre zbiegi okoliczności. Opatrzność. Mam takie poczucie, że wiele rzeczy, które mi się przydarzyły w życiu - rzeczy, które zdecydowały, że dziś jestem tym, kim jestem - to efekt zbiegów okoliczności. Dzięki nim udało mi się spotkać wyjątkowych ludzi, natrafić na życiowe szanse. Tak było z wyborem studiów i z kolejnymi etapami w życiu zawodowym i prywatnym. Zawsze płynę z nurtem, lecz lubię mieć przy tym baczenie na to, co znajduje się na obu brzegach tej rzeki. Nie walczę, nie biję głową w mur, tylko wykorzystuję to, co życie przynosi.

B - jak bardzo

„Bardzo” to dla mnie słowo, które określa pewien pułap, pewne napięcie - coś, co jest bardzo intensywne. „Bardzo” jest moim kie-

runkowskazem, zarówno w życiu osobistym, jak i zawodowym. Zawsze kryje się za nim pasja, która jest dla mnie kołem zamachowym i siłą napędową. To ona daje poczucie sensu. „Bardzo” czyli nie po łebkach, nie chłodno, nie niewyraźnie. Jak już coś robię, to do końca, z radością, z przekonaniem i profesjonalizmem. Dotyczy to zarówno pracy, jak i zabawy, miłości czy podróży. W moim zawodzie to „bardzo” jest kluczowe.

I - jak idee

Idee czyli wartości, które są w życiu bardzo ważne. Te fundamentalne odkryłam, gdy stałam się świadomym człowiekiem i dziś jestem gotowa ich bronić zawsze, bez względu na konsekwencje. Należą do nich: prawda, wolność, niezależność, otwartość i empatia.

E - jak empatia

Z pewnością jest to podstawowe narzędzie pracy w moim zawodzie. Bez empatii nie byłabym zdolna grać postaci, z którymi nie mam nic wspólnego. Natomiast w życiu codziennym empatia wiąże się dla mnie z miłością, pozwala cieszyć się chwilą i dać się zaskoczyć. Empatia w stosunku do słabszych, wykluczonych, zależnych, w trudniejszym położeniu - dotyczy ona zarówno ludzi, jak i zwierząt. Empatia pozwala nam współżyć.

T - jak twórczość

Twórczość rozumiem jako rozwój. To nie tylko uczenie się roli i tworzenie kawałka sztuki czy filmu. Twórczość bez przerwy we mnie dojrzewa. Uważam, że aktor powinien cały czas się rozwijać, cały czas chłonąć różnorodne gatunki sztuki i świat dookoła. Jeżeli idę do kina, to mnie to inspiruje, jeśli widzę jakąś sytuację pomiędzy ludźmi, to też może mnie to twórczo natchnąć. Odkładam te wszelkie doświadczenia do mojego skarbczyka, bo wszystko może mi się przydać. Cały czas jestem w procesie tworzenia, nawet w domu i na wakacjach. Inspirację czerpię zewsząd, wystarczy mi do tego otwarta głowa.

A - jak afirmacja

Afirmacja to pozytywne zaklinanie rzeczywistości, to kontra do postawy narzekającej i marudzącej. To mówienie: „wszystko dobrze się skończy”, zamiast: „nic się nie udaje”. Sama jestem optymistyczną realistką. Kiedy widzę jakąś przeszkodę, nie załamuję nad nią rąk, tylko myślę o niej jako o wiadomości, która ma mnie czegoś nauczyć.

wysuchała i spisała Magda Fijolek

24-30 09 2018r

CZYTAJ!

Festiwal
Dekonstrukcji
Słowa

spotkania autorskie – instalacje artystyczne – koncerty – wystawy
seanse – spektakle – warsztaty – gry miejskie

wśród Gości m.in.:

**Jakub Małecki – Marcin Kołodziejczyk – Angelika Kuźniak
Magdalena Grzebałkowska – Andrzej Franaszek – Joanna Bator
Sebastian Frąckiewicz – Inga Iwasiów – Piotr Marecki**

więcej informacji: festiwalczytaj.pl   facebook.com/czytaj   ig: @fds_czytaj

Śląskie.

JUROMANIA
ŚWIĘTO SZLAKU
ORLICH GNIAZD
22.09.2018

MAŁOPOLSKA

WIDOWISKO HISTORYCZNE

**„CZĘSTOCHOWA -
PÓŁNOCNA BRAMA JURY.
SZTUKA WOJENNA
XVIII WIEKU”**

22 września, Park Lisiniec

